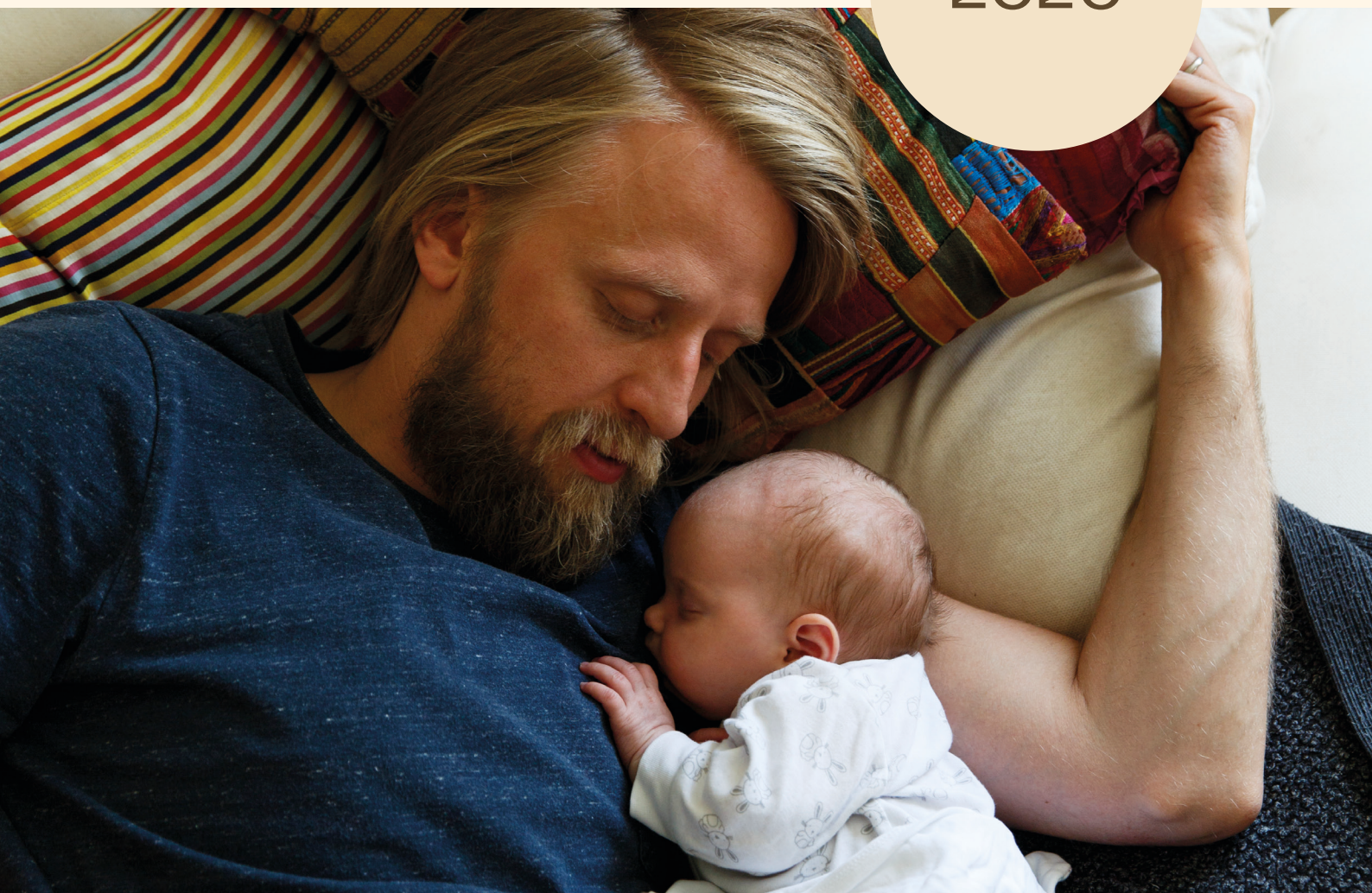

Storebrand Livsforsikring AS Årsrapport

2020

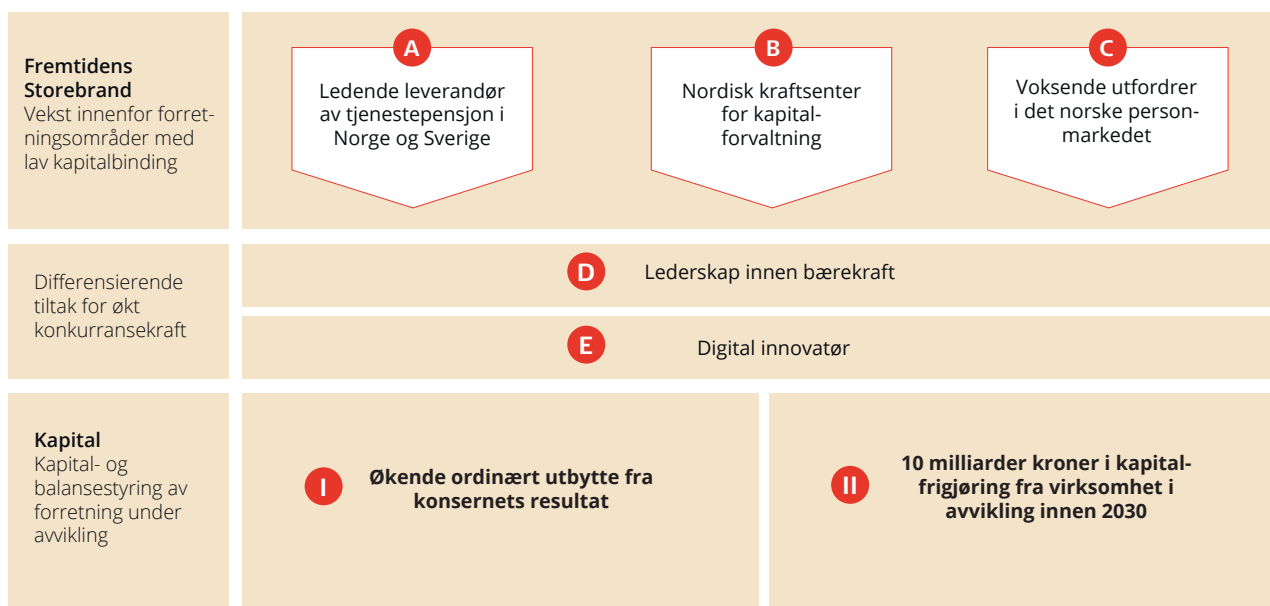
Viktig opplysning

Dette dokumentet kan inneholde uttalelser om fremtidige forhold. Forhold av denne art er forbundet med en rekke risiko- og usikkerhetsmomenter ettersom de relaterer seg til fremtidige hendelser og omstendigheter, som kan være utenfor Storebrand-konsernets kontroll. På bakgrunn av dette kan Storebrand-konsernets fremtidige finansielle posisjon, prestasjoner og resultater i vesentlig grad avvike fra de planer, mål og forventninger angitt i slike uttalelser om fremtidige forhold. Viktige faktorer som kan forårsake et slikt avvik for Storebrand-konsernet omfatter, men er ikke begrenset til: (i) makroøkonomisk utvikling, (ii) endring i konkurranseklima, (iii) endring i regulatoriske rammebetingelser og andre statlige reguleringer og (iv) markedsrelatert risiko som endringer i aksjemarkeder, renter, valutakurser og utviklingen i finansielle markeder generelt. Storebrand-konsernet tar ikke ansvar for å oppdatere noen av uttalelsene om fremtidige forhold i dette dokumentet eller uttalelser om fremtidige forhold som foretas i enhver annen form.

Innhold

Innhold	Side
ÅRSBERETNING	4
STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN	
Totalresultat	24
Balanse	26
Oppstilling over endring i egenkapital	28
Kontantstrømoppstilling Storebrand Livsforsikring	29
STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS	
Totalresultat	30
Balanse	32
Oppstilling over endring i egenkapital	34
NOTER	35
Erklæring fra styrets medlemmer og administrerende direktør	129
Revisjonsberetning	130
Ord og uttrykk	137

Årsberetning

STRATEGI 2021-23: «VEIVISER INNEN BÆREKRAFTIG VERDISKAPING»

Storebrand konsernet skal hjelpe kundene med å oppnå økonomisk trygghet og frihet gjennom tilbud om langsiktige spare- og forsikringsløsninger. Vi har som mål å levere bærekraftige løsninger tilpasset kundens individuelle behov, slik at kundene kan få best mulig pensjon i en mer bærekraftig verden. Slik skaper vi verdi for kunder, eiere og samfunn.

Storebrand følger en todelt strategi som gir en attraktiv kombinasjon av selvfinansiert vekst innenfor det vi kaller "fremtidens Storebrand", og kapitalfrigjøring fra garanterte pensjoner under avvikling.

Storebrand konsernet har som mål å

- (A) være den ledende leverandøren av tjenstepensjon i både Norge og Sverige
- (B) fortsette en strategi med å bygge et nordisk kraftsenter for kapitalforvaltning
- (C) sikre rask vekst ved å være en utfordrer i det norske personmarkedet for finansielle tjenester.

Samspeillet mellom de ulike forretningsområdene gir synergier i form av blant annet kapital, volum og kostnadsdeling, og verdiskaping basert på kundeinnsikt.

Vi tror den eneste måten å sikre en bedre fremtid på, er å ta del i å skape den. Vi bruker posisjonen vår aktivt for å være en veiviser innen bærekraftig verdiskaping, og for å differensiere oss fra konkurrentene.

Storebrand tilbyr finansielle produkter, tjenester og kundeopplevelser. Basert på en stadig mer avansert teknologiplattform tilbyr vi en heldigital forretnings- og distribusjonsmodell. Vår posisjon som digital innovatør vil være en kritisk suksessfaktor for å styrke konkurransekraft framover.

STRATEGISKE HØYDEPUNKTER 2020

Til tross for utbruddet av covid-19-pandemien opprettholdt Storebrand nær full virksomhet gjennom 2020. Takket være god beredskap og tilpasningsdyktige medarbeidere, gjennomførte vi strategien vår som planlagt tross et ekstraordinært år. Med unntak av noe negativ innvirkning fra turbulente finansmarkeder, og reservestyrking innen forsikringsprodukter, utviklet også resultatet vårt seg i tråd med planen.

Vi tilpasset oss raskt den nye arbeidshverdagen med digitale arbeidsprosesser og hjemmekontor mesteparten av året. Førsteprioritet var å sikre Storebrands kritiske virksomhet og støtte kundene våre da de trengte tjenestene våre som mest. I løpet av 2020 hjalp vi et rekordstort antall kunder med reiseoppgjør, refinansiering av boliglån og justerte nedbetalingsplaner. I tillegg drev vi omfattende forretnings- og investeringsrådgivning både til bedrifter og privatpersoner.

Vi gikk inn i året med en sterk solvens- og bufferkapitalposisjon, noe som bidro til god motstandskraft da den globale krisen utspilte seg. Til tross for markedsvolatilitet og synkende renter ble finansielle risikoer derfor redusert gjennom vårt normale rammeverk for risikostyring.

Sterk vekst i kjernevirksomheten gjennom hele året bidro til en økning i driftsresultatet for konsernet. Turbulente finansmarkeder i første kvartal førte allikevel til betydelige urealiserte investeringstap i begynnelsen av året. Gjennom de resterende kvartalene gjeninnhentet finansmarkedene seg og konsernet endte året med et positivt finansresultat.

Hovedvirkningen av covid-19 på Storebrand var økt risiko for lavere sysselsetting og stigende uførhet i samfunnet. Reserveene for forsikringsprodukter med uføredekning ble derfor styrket i første kvartal.

VEKST INNEN KAPITALLETTE FORRETNINGSOMRÅDER

Kjernen i Storebrands strategi er å samle og forvalte sparemidler fra pensjonskunder i Norge og Sverige, institusjonelle kunder, og norske privatpersoner. Vi forvaltet 962 milliarder kroner ved utgangen av 2020. Forvaltningskapitalen er vår viktigste inntektsdriver. I tillegg skal vi bygge på eksisterende spare- og pensjonsrelasjoner gjennom å tilby beslektede produkter og løsninger innen forsikring og bank i Norge.

De siste åtte årene har Storebrand lyktes med å transformere virksomheten fra kapitalintensive produkter med garantert avkastning, til raskt voksende og selvfinansierende produkter som er mindre kapitalkrevende. Forvaltningskapitalen er mer enn doblet siden 2012; ved utgangen av året var 71 prosent av midlene knyttet til mindre kapitalintensiv virksomhet.

LEDENDE LEVERANDØR AV TJENESTEPENSJON I NORGE OG SVERIGE

Veksten innenfor Storebrands kjerneprodukt¹, innskuddspensjon, fortsatte i 2020. Storebrand opprettholdt sin ledende markedsposisjon i Norge med en markedsandel på 29 prosent. En gjennomsnittlig innskuddspensjonskunde er omtrent 50 år gammel. Det betyr at premieinnbetalinger overstiger pensjonsutbetalinger totalt sett.

I Sverige, der markedet² er mer modent, økte SPP sin markedsandel til 18 prosent og ble den nest største leverandøren innen segmentet øvrig tjenstepensjon (ikke-tariffestet). Nye digitale salgsverktøy og en vellykket strategi for å få kunder til å flytte tidligere opptjente pensjonsrettigheter, var hovedårsaker til veksten. Bedriftskunder i Norge betalte også inn over 2 milliarder kroner i forsikringspremier i 2020.

For å styrke vår posisjon som ledende norsk pensjonsleverandør og sikre fortsatt vekst, gikk Storebrand inn i markedet for offentlige tjenstepensjoner i 2020. Allerede det første året vant vi kontrakter til en verdi av 9 milliarder kroner i forvaltningskapital. Nylige pensjonsreformer har i praksis gitt mulighet for konkurranse, etter at markedet har vært dominert av en kommune-eid monopolist de siste årene. Storebrand har et sterkt verdiforslag og er den eneste utfordreren i markedet. Storebrand er også den eneste leverandøren med et komplett produkttilbud innen tjenstepensjon. Markedet anslås til mer enn 450 milliarder kroner i forvaltningskapital og 35 milliarder kroner i årlige premier, og er altså større enn det norske privatmarkedet.

VOKSENDE UTFORDRER I DET NORSKE PERSONMARKEDET

Gjennom tilbud av bedriftspensjon og kapitalforvaltning har vi både systemer og løsninger som sikrer gode rammer for å levere spare- og forsikringsprodukter i privatmarkedet. Sammen med banken vår tilbyr Storebrand heldigital distribusjon med integrerte verdiforslag for kryss-salg.

Med 250 års historie står merkenavnet vårt sterkt i samfunnet. I Norge er 1,3 millioner mennesker kunder av Storebrand gjennom sin pensjonssparing. Disse er vår viktigste målgruppe for øvrige finansielle tjenester som gjør dem i stand til å oppnå økonomisk frihet og trygghet.

Økt distribusjon i personmarkedet var en hovedprioritet i 2020. Gjennom året økte forsikringspremiene (bestandspremien) med 17 prosent. Vi inngikk nye distribusjonspartnerskap med Huseiernes Landsforbund og Coop, samtidig som vi utforsket nye forretningsmuligheter med fintech-selskaper som Dreams, Aprilla Bank og Finn.no. Storebrand inngikk også en avtale med Insr om å overta Insr's kundeporteføljer det kommende året ved å løpende fornye skadeforsikringskontrakter ved hovedforfall.

¹ Brutto premier pr Q3 2020. Kilde: Finans Norge

² Målt i brutto premier, inkludert flytting pr Q3 2020, ekskludert Brummer Life. Kilde: Svensk Försäkring

LEDERSKAP INNEN BÆREKRAFT

De siste 25 årene har Storebrand vært en veiviser innen bærekraftige investeringer. Vi etterstreber å skape verdi utover finansiell avkastning. Våre bærekraftige investeringer og spissede bærekrafts-fond vokste betydelig i 2020. Vår ledende posisjon innenfor bærekraftig verdiskaping skal gi økt verdi for våre kunder, og skape positive ringvirkninger for samfunnet. Vi har forpliktet oss til å operere i tråd med Parisavtalen i hele vår verdikjede. Storebrand er fast bestemt på å lede og utvikle bærekraftsagendaen innen finansnæringen også i årene som kommer.

Vår posisjon innenfor bærekraft ga høy anerkjennelse i 2020. Storebrand ble inkludert i Dow Jones Sustainability Index som et av de 10 prosent mest bærekraftige selskapene i verden. Corporate Knights rangerte Storebrand som verdens mest bærekraftige forsikringsselskap i sin Global 100-rangering, for andre år på rad. Våre medarbeiderundersøkelser viser at Storebrand-ansatte er stolte av å være en del av selskapet, og at vårt arbeid med bærekraft gir jobben deres ytterligere mening. Posisjonen vår på bærekraft gjør også at vi tiltrekker oss stadig flere internasjonale talenter.

Mer informasjon om arbeidet vårt med bærekraft står beskrevet i Storebrandkonsernet sin årsrapport i avsnittet *En pådriver for bærekraftige investeringer* i kapitlet *Orden i eget hus*.

DIGITAL INNOVATØR

Bruk av teknologi gjør det mulig å kombinere vekstinitiativ og tiltak for økt konkurransekraft, samtidig som vi realiserer kostnadsreduksjoner og effektivitetsgevinster. Smart bruk av data åpner for nye forretningsmuligheter og effektivitetsgevinster, både gjennom digitalisering og automatisering. Storebrand satser på bruk av moderne skyløsninger, noe som gir tilgang til ny funksjonalitet og gjør det mulig å tilby raskere leveranser. Digitalt salg økte 25 prosent årlig de siste tre årene. Behandlingstid for uføresaker har sett en reduksjon på opptil 75 prosent, mens avdekking av svindelforsøk har økt med 85 prosent.

Digitale kundeopplevelser vil ha høy prioritet også fremover. Mer informasjon om våre digitale initiativer står beskrevet i Storebrandkonsernet sin årsrapport i kapitlet *Kunderelasjoner* under avsnittet *Digital innovatør* i finanssektoren.

DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER

Storebrand Livsforsikring AS eier 100 prosent av Storebrand Holding AB som igjen eier 100 prosent av SPP Pension & Försäkring AB, SPP Spar AB, SPP Konsult AB og Storebrand & SPP Business Services AB. SPP er en ledende svensk leverandør av livsforsikringer og tjenestepensjoner. SPP leverer både unit linked produkter, tradisjonelle forsikringer og ytelsesbaserte pensjonsprodukter, så vel som konsulenttjenester som dekker tjenestepensjoner og forsikrings- og administrasjonsløsninger for kommuner og andre organisasjoner. Samlet vil Storebrand og SPP skape den ledende livsforsikrings- og pensjonstilbyderen i Norden. SPP har sitt hovedkontor i Stockholm.

Storebrand Livsforsikring AS etablerte i 2005 filial i Sverige. Filialen forvalter pensjonsforsikringer og unit linked avtaler i det svenske markedet etter norsk forsikringslov. Det foregår ikke lenger nysalg i filialen. Filialen ble i 2008 driftsmessig integrert med SPP.

Storebrand Livsforsikring AS har i løpet av 2020 innløst minoritetseierne i BenCo Insurance Holding BV og eier per årsslutt 100 prosent. Euroben Pension Ltd med hovedkontor i Dublin er i løpet av året delt ut som utbytte til Storebrand Livsforsikring AS og deretter solgt videre til SPP Pension & Försäkring AB. Euroben tilbyr pensjonsprodukter til nordiske bedrifter.

Gjennom Storebrand Pensjonstjenester AS tilbyr Storebrand leveranser innen aktuar tjenester, systemløsninger og alle typer tjenester knyttet til drift av pensjonskasser. Selskapet er et heleid datterselskap av Storebrand Livsforsikring AS.

Storebrand Finansiell Rådgivning AS, som utfører salg og rådgivning av Storebrand konsernets produkter i privatmarkedet, ble etablert som et heleid datterselskap av Storebrand Livsforsikring AS for å tilfredsstille lovpålagte endringer innenfor finansiell rådgivning (MiFid regelverket) som trådte i kraft fra 1. november 2007. Selskapet var ved inngangen til 2020 eid 100 prosent av Storebrand Livsforsikring og er i løpet av året solgt til Storebrand Bank ASA.

Storebrand Eiendom Trygg AS, Storebrand Eiendom Vekst AS og Storebrand Eiendom Utvikling AS er holdingselskaper for den norske eiendomsvirksomheten. Selskapene er 100 prosent eid av Storebrand Livsforsikring AS. I tillegg eier Storebrand Livsforsikring 26,2 prosent i Storebrand Eiendomsfond Norge KS gjennom sitt heleide datterselskap Storebrand Eiendomsfond Invest AS.

RESULTAT

Storebrand Livsforsikring AS er et heleid datterselskap av det børsnoterte selskapet Storebrand ASA. For informasjon om Storebrandkonsernets resultat per 31.12.2020 vises det til Storebrand konserns årsrapport per 31.12.2020.

Konsernregnskapet til Storebrand Livsforsikring Konsern er avlagt i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som fastsatt av EU, mens selskapsregnskapet til Storebrand Livsforsikring AS er satt opp i samsvar med årsregnskapsforskriften for livsforsikringsselskaper.

Styret bekrefter at regnskapet er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Styret er ikke kjent med at det har inntruffet hendelser etter balansedagen som har vesentlig betydning for det avlagte årsregnskapet og konsernregnskap.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	3 476	3 332
Forsikringsresultat	454	665
Administrasjonskostnader	-2 427	-2 510
Driftsresultat	1 503	1 486
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	204	709
Resultat før amortisering	1 707	2 196

(Tallene i parentes viser tilsvarende tall for fjoråret).

Storebrand Livsforsikring oppnådde et konsernresultat før amortisering på 1 707 millioner kroner i 2020, mot 2 196 millioner kroner i 2019. Resultat før skatt ble 1 336 millioner kroner i 2020, mot 1 855 millioner kroner i 2019. Resultat etter skatt ble 1 679 millioner kroner sammenlignet med 1 522 millioner kroner året før.

Fee- og administrasjonsinntekter økte med 4,3 prosent til 3 476 millioner kroner (3 332 millioner kroner), drevet hovedsakelig av underliggende vekst i forvaltningskapitalen. Justert for en styrket svensk krone var inntektsveksten 0,3 prosent.

Forsikringsresultatet ble 454 millioner kroner (665 millioner kroner) og resulterte i en «combined ratio» på 98 prosent (91 prosent). Reservestyrking i produkter med uføredekninger svekket årets resultat som følge av covid-19-pandemien og den usikre makroøkonomiske situasjonen som oppstod med risiko for økt uføregrad i Norge.

Driftskostnader utgjorde 2 427 millioner kroner (2 510 millioner kroner). Storebrand har en ambisiøs plan for å digitalisere og effektivisere virksomheten.

Samlet utgjorde driftsresultatet 1 503 millioner kroner (1 486 millioner kroner).

Finans- og risikoresultat liv ble 204 millioner kroner (709 millioner kroner). Resultatnedgangen i 2020 skyldes hovedsakelig et svakt uføreresultat innen norsk ytelsepensjon og et økt behov for latent kapitaltilskudd i SPP som følge av lavere diskonteringsrenter og økte kredittpåslag.

Storebrand Livsforsikring konsern hadde en regnskapsmessig skatteinntekt på 344 millioner kroner for 2020 (kostnad på 333 millioner). Skatteinntekten er et resultat av ny informasjon og tolkning av overgangsreglene for 2018.

Den estimerte normale skattesatsen for konsernet er 21-23 prosent, avhengig av hver juridiske enhets bidrag til konsernresultatet. For mer informasjon om skatt og usikre skatteposisjoner, se note 26. Storebrand har også en policy for ansvarlig beskatning og publiserer en egen rapport om skatt på hjemmesidene.

Storebrands virksomhet er delt inn i segmentene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

Presentasjon av segmentene vises eksklusive interne transaksjoner.

RESULTATER ETTER VIRKSOMHETSOMRÅDE

(NOK mill.)	2020	2019
Sparing	782	566
Forsikring	89	281
Garantert pensjon	775	1 029
Øvrig	61	320
Resultat før amortisering	1 707	2 196

Segmentet Sparing har en vekst i fee- og administrasjonsinntekter på 3,8 prosent fra 2019 til 2020, korrigert for valutaeffekt. Vekst i midler til forvaltning drevet av premieinntekter, nysalg og positive finansmarkeder bidro til resultatforbedringen.

Forsikring viser 7 prosent vekst i premieinntekter. Forsikringsresultatet ble 454 millioner kroner for året med en samlet combined ratio på 98 prosent (91 prosent i 2019). Som et resultat av covid-19-pandemien ble det gjennomført reservestyrkinger for alle produkter med uføredekning.

Innenfor Garantert pensjon var fee- og administrasjonsinntekter på linje med året før. Inntektene forventes gradvis å synke fordi produktene er i langsiktig avvikling og i hovedsak stengt for ny forretning.

Segmentet Øvrig består i hovedsak av finansiering og investering av selskapets midler. I tillegg rapporteres enkelte mindre datterselskap i dette segmentet.

SPARING

Sparing består av produkter som omfatter sparing til pensjon, uten eksplisitte rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon og tilsvarende fondsbaserte produkter i Norge og Sverige.

RESULTAT

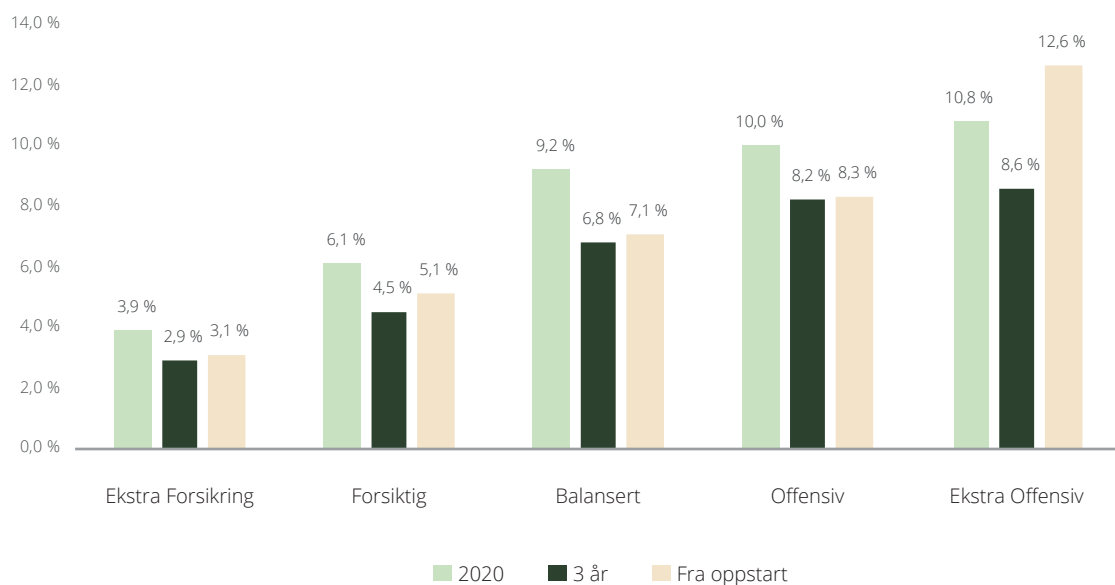
(NOK mill.)	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	1 961	1 805
Administrasjonskostnader	-1 138	-1 222
Driftsresultat	824	583
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	-41	-17
Resultat før amortisering	782	566

Resultatet i Sparing utgjør 782 millioner kroner i 2020 sammenlignet med 566 millioner kroner året før.

Fee- og administrasjonsinntekter økte til 1 961 millioner kroner (1 805 millioner kroner), som følge av sterk underliggende volumvekst innen fondsforsikring (Unit Linked). Økt konkurranse bidro til moderat marginpress både for de norske og svenske Unit Linked-produktene.

Driftskostnadene ble 84 millioner kroner lavere i 2020, forklart av sterk kostnadskontroll og noe lavere markedsaktivitet som følge av covid-19-pandemien i 2020.

AVKASTNING PER ÅR INNSKUDDSPENSJON STANDARD PORTEFØLJER

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Forvaltningskapitalen vokste kraftig i 2020. Innskuddspensjon fortsetter å vokse kraftig fordi de fleste bedrifter nå har valgt å konvertere fra ytelsesbaserte ordninger til innskuddsordninger. Dette øker antall medlemmer, løpende premieinnbetalinger og forvaltningsvolum i de innskuddsbaserte pensjonsordningene i både Norge og Sverige, i tillegg til vekst gjennom avkastning på premiereservene.

Unit Linked-reservene vokste med 22 prosent til 268 milliarder kroner – til dels drevet av god markedsutvikling, men også av 18 prosent vekst i innbetalt premie, 46 prosent vekst i nysalget (målt i APE - årlig premieekivalent), og en positivt netto tilstrømming av forvaltningskapital på 5,4 milliarder kroner (-0,2 milliarder kroner).

NØKKELTALL SPARING

(NOK mill.)	2020	2019
Unit Linked-reserver	268 331	219 793
Unit Linked-premier	20 185	14 143

FORSIKRING

I Forsikring inngår personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

RESULTAT

(NOK mill.)	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter		
Forsikringsresultat	454	665
- Premier for egen regning	2 938	2 750
- Erstatninger for egen regning	-2 484	-2 086
Administrasjonskostnader	-399	-417
Driftsresultat	56	248
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	33	33
Resultat før amortisering	89	281

Forsikringspremier vokste med 7 prosent til 2 938 millioner kroner i 2020 (2 750 millioner kroner), drevet hovedsakelig av volumvekst, men også prisøkninger i mindre lønnsomme produkter.

Resultat før amortisering ble 89 millioner kroner sammenlignet med 281 millioner kroner i 2019. Forsikringsresultatet ble 454 millioner kroner for året med en samlet combined ratio på 98 prosent (91 prosent i 2019).

Forsikringserstatninger økte til 2 484 millioner kroner (2 086 millioner kroner). Som et resultat av covid-19-pandemien og nedgangen i oljepriser gjorde Storebrand en framoverskuende modellgjennomgang av den fremtidige utviklingen av den økonomiske situasjonen. Modellgjennomgangen førte til reservestyrkinger for alle produkter med uføredekning på 220 millioner kroner i første kvartal. Samlet erstatningsnivå for året ble 85 prosent mot 76 prosent i 2019.

Totale driftskostnader for året ble 399 millioner kroner (417 millioner kroner) som resulterte i en nedgang i kostnadsprosenten til 14 prosent fra 15 prosent i 2019.

NØKKELTALL FORSIKRING

(NOK mill.)	2020	2019
Skadeprocent	85 %	76 %
Kostnadsprocent	14 %	15 %
Combined ratio	98 %	91 %

Finansresultat ble 33 millioner kroner (33 millioner kroner). Investeringsporteføljen til forsikring utgjorde 7,0 milliarder kroner ved utgangen av 2020 (6,4 milliarder kroner) og oppnådde en avkastning på 3,9 prosent. Investeringene er primært i rentepapirer bokført til amortisert kost eller med kort løpetid.

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Forsikringssegmentet tilbyr et bredt spekter av produkter til personmarkedet i Norge, samt til bedriftsmarkedet i Norge og Sverige.

Samlet vekst i årlig bestandspremie utgjorde 17 prosent i 2020. Høyest vekst var innenfor personalforsikring (25 prosent), kollektiv uførepensjon (17 prosent), og personrisiko (7 prosent). Bestandspremien ved utgangen av året var på 3,1 milliarder kroner, hvorav 0,7 milliarder kroner er i personmarkedet og 2,3 milliarder kroner i bedriftsmarkedet.

FORSIKRINGSPREMIER (ÅRLIG)

(NOK mill.)	2020	2019
Person liv *	721	673
Gruppeliv **	1 005	805
Pensjonsrelatert uføreforsikring ***	1 336	1 144
Bestandspremie	3 062	2 622

* Individuell livs- og ulykkesforsikring

** Gruppe ulykkes-, yrkesskadeforsikring

*** ITP risikopremie Norge og uførerisiko Sverige

GARANTERT PENSJON

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

RESULTAT

(NOK mill.)	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	1 455	1 475
Administrasjonskostnader	-842	-819
Driftsresultat	614	657
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	162	372
Resultat før amortisering	775	1 029

Fee- og administrasjonsinntekter var på linje med året før og utgjorde 1 455 millioner kroner (1 475 millioner kroner). Inntektene forventes gradvis å synke fordi produktene er i langsiktig avvikling og i hovedsak stengt for ny forretning. Etter at den siste store kunden på norsk ytelsespensjon stengte denne ordningen i år er inntektene i produktet redusert mens inntektene fra fripoliser har økt.

Driftskostnadene utgjorde 842 millioner kroner (819 millioner kroner). Den marginale økningen skyldes styrket svensk krone og kostnader knyttet til ny initiativer innen offentlig sektor.

Risikoresultat liv & pensjon var 17 millioner kroner (215 millioner kroner). Resultatnedgangen skyldes lavere reaktivering av uføretrygdet ansatte innen norsk ytelsespensjon. For å forbedre resultatet innføres prisjusteringer i 2021.

Netto overskuddsdeling, etter videre styrking av bufferkapitalen, ble 144 millioner kroner (157 millioner kroner), drevet av god avkastning både i norske og svenske produkter. Resultat før amortisering ble 775 millioner kroner (1 029 millioner kroner).

BALANSE OG MARKEDSUTVIKLING

Garanterte reserver ved utgangen av året utgjorde 277 milliarder kroner. Dette er en økning på 13,5 milliarder kroner i 2020, men justert for valutaeffekter er endringen kun 4,7 milliarder kroner. Som andel av totalbalansen tilsvarer det 50,8 prosent (54,5 prosent ved utgangen av året, en reduksjon på 3,7 prosentpoeng siden i fjor.

Storebrand har som strategi å øke bufferkapitalen for å sikre kunders avkastning og skjerme egenkapitalen under turbulente markedsforhold. Bufferkapital for garanterte pensjoner økte til 11,0 prosent (8,6 prosent) av reservene i Norge og til 11,4 prosent (10,7 prosent) i Sverige, en samlet økning på 5,7 milliarder kroner siden i fjor.

(NOK mill.)	2020	2019
Garanterte reserver	276 755	263,185
Garanterte reserver i % of totale reserver	50.8 %	54.5 %
Overføring av garanterte reserver	1,427	-103
Bufferkapital i % av kundefond Storebrand	11.0 %	8.6 %
Bufferkapital i % av kundefond SPP	11.4 %	10.7 %

Premieinntektene for garantert pensjon (eksklusiv flytting) var 4,2 milliarder kroner i 2020 (5,2 milliarder). De fleste produktene er lukket for nysalg, og kundenes valg om overgang fra garanterte til ikke-garanterte produkter er i tråd med konsernets strategi.

PREMIEINNTEKTER (EKSLUSIVE TILFLYTTING AV RESERVER)

(NOK mill.)	2020	2019
Kollektiv pensjon	2 258	3 095
Fripoliser	104	112
Individual liv- og pensjonsforsikring	227	228
Garanterte produkter SPP	1 564	1 762
Sum	4 152	5 196

ØVRIG

Under kategorien Øvrig rapporteres resultatet i selskapsporteføljene og mindre datterselskap i Storebrand Livsforsikring og SPP. I tillegg inngår blant annet resultatet knyttet til virksomheten BenCo.

RESULTAT

(NOK mill.)	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	59	51
Administrasjonskostnader	-49	-52
Driftsresultat	10	-1
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	50	321
Resultat før amortisering	61	320

Resultatet før amortisering for segmentet Øvrig virksomhet ble 61 millioner kroner i 2020, mot 320 millioner kroner i 2019.

Resultatet stammer primært fra avkastning i selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP.

Urealiserte tap på investeringer i porteføljene som skjedde i første kvartal under markedsuroen er reversert gjennom resten av året. Resultat før amortisering endte på 1 million kroner (205 millioner kroner).

Storebrand Livsforsikring Konsern er finansiert av en kombinasjon av egenkapital og ansvarlige lån. Forutsatt gjeldende rente ved utgangen av 2020, forventes renteutgiftene å være cirka 80 millioner kroner kvartalsvis.

KAPITALFORHOLD

Storebrand tilpasser nivået på egenkapital og lån i konsernet fortløpende og planmessig. Nivået er tilpasset virksomhetens finansielle risiko og kapitalkrav. Vekst og sammensetning av forretningsområder er viktige drivere for kapitalbehovet. Kapitalstyringen skal sikre en effektiv kapitalstruktur og ivareta en hensiktsmessig balanse mellom interne mål og regulatoriske krav.

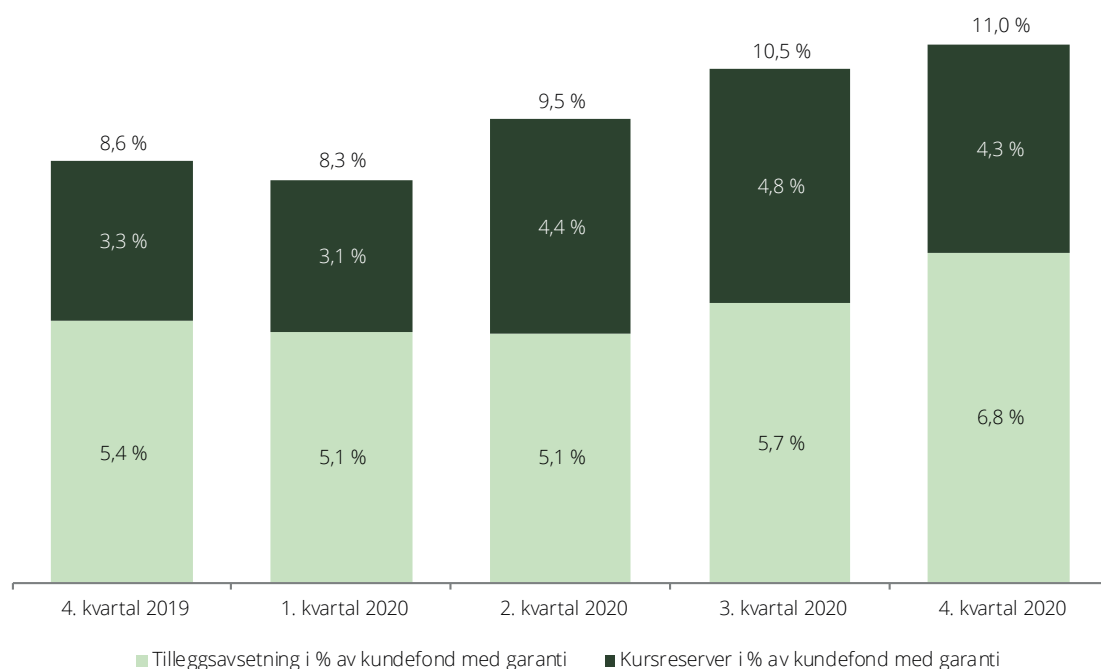
Vi har en målsetting om en solvensmargin etter Solvens II på minimum 150 prosent, inkludert bruk av overgangsregler. Solvensmarginen for konsernet ble ved utgangen av 2020 beregnet til 178 prosent inkludert overgangsregler. Uten overgangsregler var solvensmarginen 166 prosent. Storebrand bruker standardmodellen for beregning av Solvens II. God risikostyring og positiv effekt av regulatoriske justeringsmekanismer i solvensregelverket mer enn kompensere for tidvis krevende finansmarkeder.

Storebrand Livsforsikring AS har en solvensmargin etter overgangsregler på 215 prosent per 31.12.20 mot 225 prosent i 2019. Storebrand Livsforsikring Konsern har ikke krav om å rapportere solvensmargin, kravet på konsolidert nivå gjelder Storebrand Konsern.

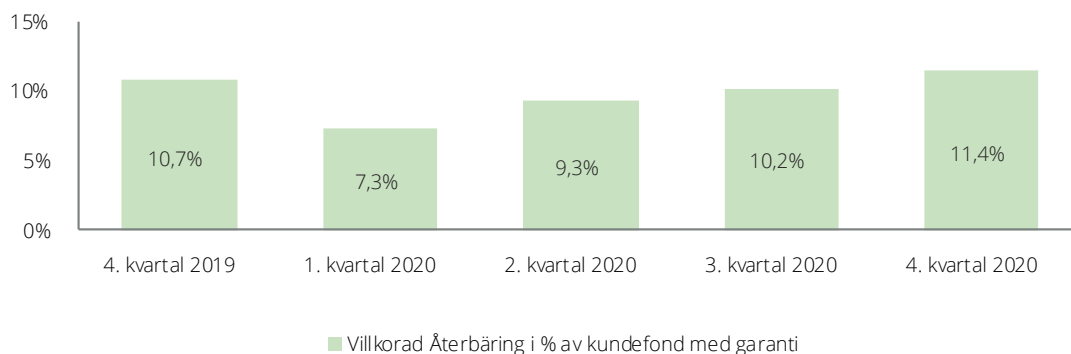
Storebrand Livsforsikring Konserns soliditetskapital består av egenkapital, ansvarlig lånekapital, kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, «villkorad återbäring» og risikoutjevningfond. Soliditetskapitalen ble styrket med 10,3 milliarder kroner i 2020. Kursreguleringsfond er økt med 1,7 milliarder kroner som følge av god markedsutvikling, og utgjør 7,2 milliarder kroner ved årsslutt. Villkorad återbäring er styrket med 1,5 milliarder kroner og utgjør 10,8 milliarder kroner. Bokført avkastning har bidratt til å øke tilleggsavsetningene. Tilleggsavsetningene utgjorde 11,4 milliarder kroner ved utgangen av året, en økning på 2,4 milliarder kroner for året. Oververdi på obligasjoner og utlån som vurderes til amortisert kost er på grunn av rentenedgang økt med 4,1 milliarder kroner i år, og utgjør 8,8 milliarder kroner per 31.desember. Oververdi på obligasjoner og utlån til amortisert kost er ikke innregnet i regnskapet.

(NOK mill.)	2016	2017	2018	2019	2020
Egenkapital	23 542	25 735	26 965	24 966	25 173
Ansvarlig lånekapital	7 196	8 426	7 788	8 488	9 004
Risikoutjevningfond	140	143	234	466	438
Kursreguleringsfond	2 684	3 707	2 245	5 500	7 170
Tilleggsavsetning (TA)	6 794	8 254	8 494	9 023	11 380
Villkorad återbäring (VÅ)	7 241	9 176	8 243	9 302	10 769
Oververdi obligasjoner til amortisert kost	8 785	8 531	5 009	4 697	8 832
Sum	56 381	63 972	58 978	62 442	72 766

KUNDEBUFFERE STOREBRAND LIVSFORSIKRING

KUNDEBUFFERE SPP PENSION & FÖRÄKRING

RATING

Storebrand er kredittvurdert av kredittratingbyrået S&P Global. Storebrand Livsforsikring AS, som utgjør den operasjonelle hovedvirksomheten, har mål om å ligge på et A-nivå. I juli 2020 ble ratingen til Storebrand Livsforsikring AS bekreftet til A- med stabile fremtidsutsikter.

FREMTIDSUTSIKTER

MARKEDSUTVIKLING

Finansmarkedenes utvikling påvirker både konsernets solvensmargin og finansielle resultater. Høyere renter øker solvensmarginen og gjør det lettere å få avkastning over garantinivået. Innskuddspensjon er i stor grad eksponert mot aksjemarkedet. Markedsbevegelser vil derfor

påvirke inntekter opptjent på forvaltningskapitalen. Valutabevegelser mellom norsk og svensk krone påvirker rapportert balanse og resultat i SPP på et konsolidert nivå. Det er fremdeles usikkerhet knyttet til konsekvensene av covid-19 fremover. Med en solid solvensmargin på 178 prosent og mer enn 11 prosent bufferkapital i garanterte produkter, har Storebrand gode forutsetninger for å manøvrere trygt i krevende markeder. Selskapet har dessuten et robust rammeverk for risikostyring, som beskrevet i eget avsnitt nedenfor. Les mer i note 2 om usikkerheter knyttet til covid-19-pandemien.

REGULATORISKE ENDRINGER

Regelverk som fastsettes av myndighetene har stor betydning for Storebrand. Under redegjør vi for de viktigste endringene og hvilken betydning de har for Storebrand.

Europeisk regelverk

Solvens II-revisjonen

Den europeiske tilsynsmyndigheten for forsikring og tjenestepensjon (EIOPA) leverte i desember 2020 sitt endelige forslag til endringer i standardmodellen i Solvens II til Kommisjonen. EIOPA har blant annet foreslått endringer i renterisikomodulen som kan øke solvenskapitalkravet for norske og svenske forsikringsselskaper.

EIOPA planla opprinnelig å levere sine endelige forslag i juni 2020, men fremdriftsplanen ble revidert på grunn av covid-19. Vi forventer politisk behandling av endelig regelverk i 2022. Deretter skal det utarbeides endringer i «delegerte forordninger» og «veiledninger». Det forventes nå at endringer først vil gjelde fra 2026.

Bærekraftig finans

EUs handlingsplan for finansiering av bærekraftig vekst skal blant annet bidra til å innfri forpliktelsene i Parisavtalen om reduserte karbonutslipp. Regelverket om bærekraftig finans følger opp handlingsplanen, og skal bidra til økte investeringer i bærekraftig virksomhet og styrke det finansielle systemets evne til å håndtere klimarisiko.

Finanstilsynet har utarbeidet forslag til en ny lov om opplysninger om bærekraft som innarbeider offentliggjøringsforordningen og klassifiseringsforordningen (taksonomien) i norsk rett. Forslaget var på høring til 8. januar 2021. I Sverige og andre EU-land trår offentliggjøringsforordningen i kraft 10. mars 2021. Taksonomien trådte i kraft den 12. juli 2020 i EU, men kravene vil først gjelde fra 2022 for de to første bærekraftsmålene (begrensning av klimaendringer og tilpasning til klimaendringer), og fra 2023 for de fire øvrige (bærekraftig bruk og beskyttelse av vann- og havressurser, omstilling til en sirkulær økonomi, forebyggelse og bekjempelse av forurensning, og beskyttelse og gjenoppretning av biologisk mangfold og økosystemer).

De nye reglene vil etablere standarder for bærekraftig kapitalforvaltning og tydeliggjøre krav til rapportering og kundeinformasjon.

Vi ser positivt på regelverket for bærekraftig finans. Det vil gi økte krav og høyere kvalitet på finansiell og ikke-finansiell rapportering, bedre informasjon til viktige interessenter, og gjøre det mulig å sammenlikne data på tvers av finanssektoren.

Norsk regelverk

Egen pensjonskonto

Egen pensjonskonto innføres i Norge i 2021. Reformen gjelder innskuddsbasert tjenestepensjon i privat sektor. Målet er å gi arbeidstakerne bedre oversikt over pensjonen sin, og legge til rette for mer effektiv administrasjon og forvaltning av pensjonsordningene. Pensjonskapitalbevis opptjent hos tidligere arbeidsgivere flyttes automatisk til egen pensjonskonto i nåværende arbeidsgivers pensjonsordning. Flytting er basert på passivt samtykke, og gjennomføres dersom arbeidstakeren ikke reserverer seg. Det åpnes samtidig for at arbeidstakerne kan velge å flytte pensjonsmidlene til forvaltning hos en selvvalgt leverandør.

Arbeidstakere som ønsker å reservere seg kan gjøre det mellom 1. februar og 30. april 2021, i en felles portal hos Norsk pensjon. Det vil også være mulig å flytte til selvvalgt leverandør fra 1. februar.

Flyttingen av pensjonskapitalbevis som ikke reserveres skal gjennomføres i perioden mellom 1. mai og 30. desember 2021. Arbeidstakerne som ikke ønsker å vente, kan be om at pensjonskapitalbevis flyttes til egen pensjonskonto med én gang.

For å legge til rette for en effektiv gjennomføring av reformen har bransjen samarbeidet om utvikling av ny felles, digital infrastruktur. Det er etablert et eget selskap, Pensjonskontoregisteret AS, for å drive denne.

For myndighetene og partene har det vært viktig å redusere gebyrene for pensjonskapitalbevis. Forskriften slår fast at når midlene samles i én pensjonskonto, skal arbeidstakere betale samme gebyr for tidligere opptjening som det arbeidsgiver betaler for nåværende opptjening. Dette vil redusere leverandørenes inntekter betydelig og beskrives i mer detalj nedenfor under finansielle resultater.

Storebrand forventer en viss netto tilflytting av pensjonskapitalbevis som følge av egen pensjonskonto. Samtidig vil arbeidstakerne kunne flytte pensjonsmidlene (både tidligere og nåværende opptjening) til selvalgte leverandører. Alle de store arbeidstakerorganisasjonene har lansert tilbud om selvalgt egen pensjonskonto for sine medlemmer.

Storebrand deltar i Finansdepartementets gjennomføringsgruppe for egen pensjonskonto.

Garantert pensjon

Finanstilsynets forslag til endringer i regelverket for garanterte pensjonsprodukter har vært på høring. Finansdepartementet skal ta stilling til hvilke forslag til lovendringer som skal fremmes for Stortinget.

Finansdepartementet besluttet (allerede) i mai 2020, like etter at høringen var avsluttet, at Finanstilsynets forslag om å fjerne muligheten til å føre obligasjoner og utlån til amortisert kost ikke vil bli fulgt opp. Obligasjoner ført til amortisert kost er et sentralt verktøy for risikostyring av særlig fripolisporteføljen, og avklaringen ga trygghet for at vi fortsatt kan benytte dette virkemiddelet.

De øvrige forslagene som departementet nå skal ta stilling til omfatter:

- Mulighet for selskapet til å bygge opp tilleggsavsetninger separat for individuelle kontrakter.
- Modell for bufferfond. Finanstilsynet har primær foreslått å slå sammen tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond i en ny kundefordelt buffer som også kan dekke negativ avkastning. Subsidiert er det foreslått videreføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, men slik at tilleggsavsetninger kan dekke negativ avkastning.
- Mulighet for selskapet til å oppfylle årlig rentegaranti med lånt egenkapital.
- Mulighet for kundene til å velge raskere utbetalinger for små fripoliser.
- Mulighet for selskapet til å kompensere kunder som konverterer til fripolise med investeringsvalg.

Vi forventer at lovforslaget legges frem tidlig i 2021.

Endring i IFRS

En ny regnskapsstandard for forsikringskontrakter, IFRS 17, forventes å bli implementert i 2023. Storebrand vil også implementere IFRS 9 for finansielle instrumenter samtidig. De nye standardene vil føre til endringer i verdsettelsen av forsikringskontrakter og hvordan fortjeneste regnskapsføres. Estimerte effekter for Storebrand vil bli presentert nærmere implementeringsdatoen.

Svensk regelverk

Premiepensjonen (PPM)

Utredningen om den svenske premiepensjonen (PPM) diskuteres fortsatt i Riksdagens pensjonsgruppe. Denne vil presentere de endelige kravene til et fremforhandlet fondsmarked for videre behandling. Utredningsperioden er forlenget til 31. august 2021 slik at myndighetene kan innlede sitt arbeid med fondstorget 1. september 2021. Dagens fondstorg forventes å bli erstattet av et fremforhandlet fondstorg basert på kriterier for gebyrer, bærekraft og kvalitet.

I 2020 ble det besluttet at organ under den svenske pensjonsmyndigheten skal ha ansvar for forvaltning av nye fondstorget og for å kvalifisere fond. Pensjonsmyndighetene skal også ha ansvaret for avviklingen av dagens fondstorg og for å beslutte hvordan pensjonsmidler skal overføres til det nye fondstorget.

PPM-fondsplattform er en stor distribusjonskanal for SPPs fond. Vi ser for oss at den nye fondsplattformen vil tilby færre fond til en lavere pris.

Nye flytteregler

Et nytt regelverk med formål om å fremme flytting av pensjonsrettigheter trådte i kraft januar 2020. Regelverket begrenser størrelsen på gebyrer ved flytting av pensjonsrettigheter til andre pensjonsleverandører. SPP justerte sine flyttegebyrer i samsvar med den nye forskriften. SPP støtter økt flytterett og ønsker den nye forskriften velkommen.

Den svenske regjeringen er av Riksdagen blitt bedt om å utarbeide ytterligere forslag om justeringer av flyttegebyrene på fond- og depotforsikring, og la frem et lovforslag i oktober 2020. De nye reglene, som innfører en øvre gebyrgrense, skal etter forslaget tre i kraft fra 1. april 2021 og gjelde retroaktivt fra 1. juli 2007. Spørsmålet om flytterett for avtaler inngått før 1. juli 2007 omhandles ikke av forslaget, men utredes videre. En proposisjon er forventet i september 2021.

SPP støtter et mer transparent og tydelig rammeverk for flytting av pensjoner og håper på full overføringsrettighet også for forsikringer tegnet før 2007. I dag er dette frivillig for forsikringsselskaper, og noe SPP allerede tillater. Vi mener at de ansattes mulighet til å velge leverandør ikke skal påvirkes av hvilke år de har spart opp til pensjon.

FINANSIELLE RESULTATER

I Norge har markedet for tjenstepensjoner i privat sektor opplevd økt konkurranse de siste årene i påvente av egen pensjonskonto (beskrevet i avsnittet om regulatoriske endringer ovenfor). Avgiftene reduseres etter hvert som enkeltpersons kontrakter slås sammen til én konto. Resultateffekten forventes å være moderat i 2021 og noe mer negativ i 2022. I 2023 forventes resultatet å være på nivå med tidligere år som følge av sterk underliggende vekst og lønnsomhetstiltak. Markedet har vokst strukturelt de siste årene. Det forventes høy ensifret vekst i premier, og tosfifret vekst i forvaltningskapital, de neste årene. Vi har som mål å forsvare Storebrands posisjon som markedsleder, samtidig som vi både skal drive kostnadseffektivt og tilby bedre digitale kundeopplevelser.

Som en ledende tjenstepensjonsleverandør i privat sektor har Storebrand også et konkurransedyktig tilbud til offentlige sektor. Pensjonsmarkedet for kommuner og andre offentlige virksomheter er raskt voksende og større enn privat sektor, og representerer dermed et potensial for økte inntekter for Storebrand. Ambisjonen er å ta 1 prosent markedsandel årlig, tilsvarende 5 milliarder kroner i årlig netto tilflytting av forvaltningskapital.

I Sverige har SPP blitt en betydelig resultatbidragsyter til Storebrand-konsernet, drevet av inntjeningsvekst og pågående kapitalfrigjøring. Veksten forventes å fortsette, drevet av våre konkurransefortrinn innen digitale, bærekraftige løsninger, og en sterk markedsposisjon. Markedet forventes å vokse med om lag 8 prosent årlig, støttet av økende flyttevolumer. SPP forventer å vokse 14-16 prosent årlig, dobbelt så mye som den samlede markedsveksten, ved å være den ledende aktøren i flyttemarkedet.

Samlede reserver for garanterte pensjoner forventes å synke de neste årene. Garanterte reserver representerer en fallende andel av konsernets totale pensjonsreserver. Disse utgjorde 50,8 prosent ved utgangen av året, 3,7 prosentpoeng lavere enn i fjor. Storebrands strategi er å sikre kundenes avkastning og skjerme egenkapitalen under turbulente markedsforhold, gjennom å bygge kundebuffer. Kundebuffer utgjør over 11 prosent av reservene i både Norge og Sverige. Nivåene vil vokse med en forventet positiv meravkastning over den garanterte renten.

Privatmarkedet har utviklet seg til å utgjøre en stadig større del av Storebrand og utgjorde 21 prosent av konsernresultatet i 2020. Individualiseringen av markedet for pensjon og sparing forventes å øke ytterligere og kan bli forsterket ved innføringen av egen pensjonskonto i Norge.

KAPITALSTYRING

Storebrand har som målsetting at solvensmarginen skal være på minst 150 prosent. Ved utgangen av 2020 var den 178 prosent. På årlig basis forventes en nettoøkning i solvensmarginen på om lag 6-7 prosentpoeng de neste årene, hvorav ca. 10 prosentpoeng skapes i forretningen, 3 prosentpoeng kommer av at den garanterte virksomheten er i avlöp, og ca. 5-6 prosentpoeng forventes utbetalt som utbytte fra løpende resultatskapning. Volatilitet i finansmarkedet, særlig utviklingen i lange renter og regulatoriske endringer, kan gi kortsiktige svingninger i solvensmarginen.

Gitt en normalisert utvikling kan solvensmarginen forventes å nå 180 prosent i 2023. I den samme perioden er det forventet at overgangsordningen vil bli faset ut på grunn av vridningen i forretningen fra garantert til ikke-garantert virksomhet. Vi forventer at om lag 10 milliarder kroner vil kunne frigjøres i årene innen 2030.

RISIKO

Vårt rammeverk for risikohåndtering er utformet for å sike at vi tar riktig risiko for å levere avkastning til kunder og eiere, samtidig som vi beskytter dem, våre ansatte og andre interessenter fra uønskede hendelser og tap. Rammeverket dekker alle risikoer Storebrand kan bli eksponert for. Hovedrisikoene er forretningsrisiko, finansmarkedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko, operasjonell risiko, klimarisiko og likviditetsrisiko.

Styret i Storebrand Livsforsikring vedtar risikoappetitt og risikostrategi minst en gang per år. Risikotakingen skal bidra til oppnåelse av våre strategiske og kommersielle mål, at våre kunder får en konkurransedyktig avkastning på sine pensjonsmidler, og at Storebrand får tilstrekkelig betaling for å påta seg risiko. Risikotakingen er definert som overordnet risikonivå og hva slags typer risikoer som er akseptable. Retningslinjene fra risikoappetitten er integrert i vår risikostrategi, og setter føringer, mål og rammeverk. Basert på disse blir det utarbeidet mer detaljerte strategier for forskjellige risikokategorier. Storebrand publiserer en årlig solvens- og økonomisk tilstandsrapport (SFCR) som hjelper kunder og andre interessenter å forstå risikoen i virksomheten og hvordan disse håndteres.

På overordnet nivå så vi en positiv utvikling i antall rapporterte hendelser i 2020. Det ble meldt færre kunde- og prosessrelaterte hendelser sammenlignet med 2019. Antallet "høy-risikohendelser" var også færre enn året før, men andelen er omtrent på samme nivå.

Covid-19 hadde begrenset påvirkning på Storebrands drift, men ga store svingninger i finansmarkedet. Første fase ble håndtert som en beredskapssituasjon. Hjemmekontor og digitale møteplasser ble tatt i bruk for å hindre smittespredning. Omleggingen av arbeidsrutiner skjedde uten vesentlige negative hendelser. Kundebetjening og leveranser ble påvirket i liten grad.

Pandemien, og økonomiske konsekvenser av smittebegrensende tiltak både i Norge og internasjonalt, ga store fall i aksjemarkedet, økte kredittpremier, fallende renter og lavere omsettelighet for mange finansielle eiendeler i første del av 2020. Uroen, i kombinasjonen med fallende oljepriser, resulterte i en betydelig svekkelse av norske kroner. I årets tre siste kvartaler innhentet de fleste markeder seg. Finansmarkedene stabilisert seg, godt hjulpet av omfattende stimulerende tiltak fra myndighetene. Ved inngangen til 2021 var det norske rentenivået imidlertid fortsatt vesentlig lavere enn året før. Finansmarkedsuroen ble håndtert innenfor rammen av den ordinære risikostyringen i konsernet. Vedvarende behov for smittebegrensende tiltak gjør at risikoen fortsatt er høyere enn vanlig.

Covid-19 påvirker også forsikringsrisikoen. Den største risikoen er knyttet til økende arbeidsledighet som følge av en svak økonomi, noe som historisk har ført til økning i uførhet. Storebrand har styrket avsetningene for å møte den økte usikkerheten.

Les også note 2 for mer informasjon knyttet til usikkerheter som følge av covid-19-pandemien.

Risikobildet varierer mellom forretningsområder. Hovedrisikoene er beskrevet per forretningsområde under.

FORSIKRING

Forsikring består av risikoprodukter. Prisene justeres vanligvis på årlig basis dersom risikobildet endres. Den største risikoen er knyttet til uførhet, enten ved at flere personer enn forventet kan bli uføre eller at færre uføre personer enn forventet har mulighet til å arbeide igjen. Vi tilbyr også dekninger som gir utbetaling ved død, men Storebrands risiko fra dette er begrenset.

SPARING

Sparing består av fondsforsikring og andre ikke-garanterte pensjoner.

For fondsforsikring bærer kunden den finansielle markedsrisikoen. Utbetalingene er i hovedsak tidsbegrenset, og Storebrand har en lav risiko knyttet til økt levealder. For Storebrand er risikoen innen fondsforsikring derfor primært knyttet til endringer i fremtidige inntekter og kostnader. Forvaltning av kundenes midler på en profesjonell og bærekraftig måte som samtidig sikrer en god risikojustert avkastning, er likevel viktig for å tiltrekke nye kunder og skape vekst.

GARANTERT PENSJON

Garantert pensjon omfatter spare- og pensjonsprodukter med garantert avkastning. De største risikoene er finansmarkedsrisiko og levetidsrisiko.

Felles for produktene er at Storebrand garanterer en minimumavkastning. I Norge må avkastningen være over garantert nivå hvert enkelt år, mens det i Sverige i større grad er tilstrekkelig å oppnå garantert gjennomsnittlig avkastning over tid.

Lavere renter vil øke verdien på de garanterte forpliktelsene og gjøre det vanskeligere å oppnå den garanterte satsen. Vi forsøker å kontrollere risikoen gjennom investeringene, men det er en gjenværende risiko knyttet til lavere renter.

De tradisjonelle garanterte produktene for privat sektor er lukket for nye kunder, men det gjenstår vesentlige reserver på balansen. Nye premier kommer først og fremst i innskuddspensjons- (fondsforsikring) eller hybrid-ordninger med null prosent garanti.

Storebrand ønsker å vokse i markedet for offentlig garantert tjenstepensjon og fikk nye kunder i 2020. Offentlig pensjon skiller seg fra garantert pensjon i privat sektor ved at arbeidsgiver betaler premie for rentegarantien, også for fratrådte medarbeidere og pensjonister.

ØVRIG

Øvrig omfatter selskapsporteføljene og mindre datterselskaper av Storebrand Livsforsikring og SPP Pension & Försäkring. Selskapets porteføljer er investert med lav risiko, i hovedsak i korte rentebærende papirer med høy kredittverdighet.

BÆREKRAFT

Storebrand tilbyr pensjon, spareprodukter, forsikring og bankprodukter til personkunder, bedriftskunder og offentlige institusjoner. Vi skal være nærmest kunden og kjenne dem så godt at vi alltid kan hjelpe dem med det de trenger. Kundene skal være trygge på at vi setter deres behov først. Vi har vært en del av folks liv i mer enn 250 år. I dag er vi en av Nordens største private kapitalforvaltere – med over 900 milliarder kroner investert i selskaper verden rundt. Over to millioner personer i Norge og Sverige har plassert sparepengene sine hos oss. Det forplikter. Vi skal forvalte pengene effektivt og ansvarlig, slik at kundene kan oppfylle sine drømmer om økt økonomisk frihet og trygghet. Midlene vi forvalter skal investeres i henhold til beste bærekraftige praksis på en måte som gir god avkastning for kundene og positive ringvirkninger i samfunnet. Vi skal gjøre det enkelt for kundene å ta gode valg, både for seg selv og samfunnet.

Formålet vårt sier klart og enkelt hva som er viktigst for oss: Skape en fremtid å glede seg til.

Finanssektoren spiller en nøkkelrolle for å bidra til å nå FNs bærekraftsmål. Gjennom god forvaltning, kan pensjonene våre, sparingen vår og investeringene våre være avgjørende for å realisere bærekraftsmålene. Som en betydelig kapitaleier, forsikringsgiver og kapitalforvalter ser vi også store økonomiske muligheter i å justere investeringsporteføljene i en bærekraftig retning, i tråd med internasjonale forpliktelser. Vi mener dette på lang sikt også vil gi høyere avkastning.

Selskaper med bærekraft som en sentral del av sin forretningsstrategi har gode forutsetninger for å håndtere klima- og bærekraftsrisiko, og utnytte mulighetene disse representerer. Det blir stadig større enighet om at selskaper som har en strategi i tråd med bærekraftmålene og Parisavtalen, har bedre forutsetninger enn andre for å lykkes og oppnå langsiktig avkastning.

Storebrands prinsipper for bærekraft oppsummerer hvordan arbeidet er en integrert del av konsernets overordnede målsetninger og styrings- og kontrollprosesser. Prinsippene omfatter alle selskaper og alle deler av virksomheten, inkludert investeringer, produkter, innkjøp, medarbeideroppfølging og egen drift.

Disse prinsippene er:

- Vi legger FNs bærekraftsmål til grunn for vår virksomhet.
- Vi hjelper våre kunder til å leve mer bærekraftig. Dette gjør vi gjennom å forvalte våre kunders penger på en bærekraftig måte, i tillegg til å tilby bærekraftig finansiering og forsikring.
- Vi er en ansvarlig arbeidsgiver.
- Bærekraft ligger til grunn for våre prosesser og beslutninger – fra styre og ledelse, som har det overordnede ansvaret, til hver medarbeider som fremmer bærekraft på sitt område.
- Vi samarbeider for å nå FNs bærekraftsmål – med kunder, leverandører, myndigheter og kunnskapsmiljøer.
- Vi er åpne om vårt arbeid og våre resultater på bærekraft.

Storebrand er en ledende finansaktør i det nordiske markedet og skal være en foregangsbedrift innen bærekraftige investeringer. Vi begynte med bærekraftige investeringer allerede på midten av 1990-tallet. I 2005 introduserte vi minstestandarder for alle investeringene våre gjennom Storebrand-standarden, og i 2010 integrerte vi bærekraft i alle fondene våre gjennom en egen rangeringsmetodikk. Alle våre midler forvaltes i henhold til Storebrand-standarden. I tillegg øker vi kontinuerlig andelen av vår kapital investert i det vi kaller løsningselskaper – selskaper som bidrar til FNs bærekraftsmål. I tillegg er rundt en tredjedel av midlene vi har til forvaltning investert i fossilfrie fond.

Vi er åpne om bærekraftsarbeidet vårt og rapporterer i samsvar med flere ledende rapporteringsstandarder, herunder Global Reporting Initiative (GRI), Task Force on Climate-Related Financial Disclosures (TCFD) og Carbon Disclosure Project (CDP), i tråd med forventningene til en rekke viktige interessenter. Strategiske ambisjoner, spesifikke mål, rapportering og kommunikasjon om bærekraft er viktige suksesskriterier i vårt arbeid. I tillegg engasjerer vi oss i internasjonale initiativer for bærekraft som The Net Zero Asset Owner Alliance og Climate Action 100+ for å bidra til at kundene våre får en fremtid å glede seg til.

Vår bærekraftsrapport er integrert i årsrapporten til Storebrand ASA og følger GRIs retningslinjer for rapportering (Global Reporting Initiatives), versjon Core. All informasjon om konsernets bærekraftsarbeid ligger enkelt tilgjengelig i vårt nett-baserte bærekraftsbibliotek.

Miljø

Storebrand arbeider målrettet for å redusere forretningsdriftens belastning på miljøet, både gjennom egen drift, investeringer, innkjøp og eiendomsforvaltning. Vår drift er klimanøytral. Dette oppnår vi ved å sette tydelige mål og tiltak for å redusere CO₂-utslipp fra egen drift. De utslippene vi likevel har, kompenseres ved kjøp av verifiserte klimakvoter. Selskapets hovedkontor er et lavutslippsbygg hvor det er tatt i bruk fornybare energikilder med opprinnelsesgarantier. Hovedkontoret er Miljøfyrtårnsertifisert, og har vært det siden 2009. Storebrand-konsernet følger opp og stiller tydelige krav til leverandører og samarbeidspartnere, og selskapene det investeres i.

PERSONAL OG ORGANISASJON

Læring og utvikling

Høy kompetanse er en av Storebrands viktigste suksessfaktorer, og danner basis for fornyet vekst. I Storebrand er kompetanse ensbetydende med evnen hver enkelt ansatt har til å utføre og håndtere visse oppgaver og situasjoner. Denne evnen bygges opp av både kunnskap og erfaring, ferdigheter, motivasjon og personlighet.

I Storebrand skal alle ansatte ha mulighet til å utvikle seg i takt med selskapets behov. Selskapet har fokus på å styrke evnen til å lære og å jobbe mer på tvers av organisatoriske enheter og fagdisipliner. Finanssektoren transformeres. Det digitale skiftet muliggjør tjeneste- og produktutvikling i et tempo finansbransjen ikke har sett før. For en organisasjon som både skal representere de langsiktige forpliktelsene Storebrand har ovenfor våre kunder og samtidig være i førersetet for digital forbedring og innovasjon, er rask og kontinuerlig læring helt essensielt.

For å kommunisere, involvere og skape felles forståelse av vårt formål, strategi og kultur, bruker vi læringsteknologi for å gi våre medarbeidere mulighet for en fleksibel og enkel tilgang til læring hvor som helst og når som helst.

MANGFOLD

Storebrand er opptatt av at organisasjonen skal avspeile kundene og det markedet konsernet opererer i. Mangfold bidrar til økt innovasjon og læring i organisasjonen. Det er viktig at Storebrand gjenspeiler kundene og markedet vi opererer i. I tillegg viser våre bærekraftsanalyser at selskaper med fokus på mangfold er mer innovative og lønnsomme.

Alle medarbeidere i Storebrand er likeverdige, uavhengig av alder, kjønn, funksjonshemming, kulturell bakgrunn eller seksuell orientering. Individuelle egenskaper skal respekteres og verdsettes, og vi ønsker et aldersmessig mangfold blant våre ansatte. Alder skal ikke være et avgjørende kriterium verken ved ansettelsesprosessene eller senere i arbeidsforholdet.

Vi jobber aktivt for å legge forholdene til rette for at alle medarbeidere uavhengig av kulturell bakgrunn skal trives, og det aksepteres ikke diskriminering verken ved ansettelsesprosessene eller senere i arbeidsforholdet. Det skal være god balanse mellom kvinner og menn på alle nivåer i selskapet.

Vi ønsker å ha en mest mulig åpen og inkluderende rekrutteringsprosess som oppfordrer et mangfold av kandidater til å søke seg til oss.

Vi har nulltoleranse mot trakassering og diskriminering, og tilstreber likebehandling og like muligheter i alle interne og eksterne rekrutterings- og utviklingsprosesser.

Vi jobber aktivt for å ivareta kjønnsbalanse blant nøkkelpersoner. Storebrand har gjennom flere år arbeidet systematisk med å identifisere framtidens lederkandidater og fremme en jevn kjønnsfordeling. Vi jobber målrettet med lederutvikling innenfor strategisk og operativ ledelse, kommunikasjon og endring.

Storebrand Livsforsikring konsern har 1 251 (1 282) ansatte ved årets utgang. Gjennomsnittsalderen i Storebrand er 43 år og gjennomsnittlig ansiennitet er 11 år i Norge og 10 år i Sverige. 36 prosent av lederne i norsk virksomhet er kvinner og tilsvarende er 50 prosent i svensk virksomhet kvinner. 45 prosent av de ansatte i den norske delen er kvinner, og i svensk virksomhet er tallet 53 prosent. Ved årsskiftet var andelen kvinner blant ledere i Storebrand 39 prosent.

I 2020 er 29 prosent av styremedlemmene i Storebrand Livsforsikring kvinner. I konsernledelsen er kvinneandelen 30 prosent.

Selskapet tilstreber likebehandling og like muligheter i alle interne og eksterne rekrutterings- og utviklingsprosesser.

Hovedkontoret er tilrettelagt for å møte individuelle behov. Det er et universelt utformet bygg, som ble re-sertifisert som miljøfyrtårn i 2018.

ARBEIDSMILJØ OG SYKEFRAVÆR

Storebrands sykefravær har gjennom mange år vært stabilt lavt. Konsernets sykefravær i 2020 er på 2,3 prosent. Sykefraværet i Storebrand Livsforsikring AS var 2,3 prosent og for den svenske delen av virksomheten 1,8 prosent. Storebrand har vært en inkluderende arbeidslivsbedrift siden 2002, og konsernets ledere har gjennom årene opparbeidet gode rutiner knyttet til inkluderende oppfølging av ansatte ved sykdom. Alle ledere med norske ansatte må ta obligatoriske HMS-kurs der oppfølging av sykdom er en del av læringsløpet.

Storebrands helseklinikker på hovedkontoret i Norge, samt en god helseforsikring for alle ansatte, er positive bidragsytere til Storebrands lave sykefravær. Storebrand tilbyr ansatte en tjeneste som kalles "Raskt tilbake". Dette er et forebyggende tilbud der ansatte som står i fare for å bli syke, kan få hjelp.

Ansatte på hovedkontoret i Norge kan trene i spinning-rom, styrkerom og egen idrettshall. 65 prosent av de ansatte i Norge er medlemmer av Storebrand Sport. I Sverige er alle ansatte medlemmer av SPP Fritid. Alle medarbeidere der har tilgang til subsidierte bidrag til trening og "friskvård". I likhet med hovedkontoret i Norge har de tilgang til treningslokaler med ulike aktiviteter og tilrettelagt trening.

Det er ikke meldt om personskade i 2020. Det ble ikke meldt om materielle skader eller ulykker for øvrig i Storebrandkonsernet.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Storebrand Livsforsikrings systemer for internkontroll og risikostyring tilknyttet regnskapsprosessen følger Storebrand konsernets retningslinjer. Retningslinjene besluttes i styret årlig.

Ledelsen og styret i Storebrand ASA vurderer årlig prinsippene for eierstyring og selskapsledelse. Storebrand ASA etablerte prinsipper for eierstyring og selskapsledelse i 1998. Storebrand avlegger i samsvar med regnskapsloven § 3-3b og den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse (som senest ble revidert 30. oktober 2014) en redegjørelse for prinsipper og praksis for eierstyring og selskapsledelse. For en nærmere redegjørelse om Storebrands eierstyring og selskapsledelse samt om foretaksstyring etter regnskapsloven § 3-3b, vises til egen artikkel i årsrapporten til Storebrand konsern for 2020.

Storebrand Livsforsikring konsern offentliggjør fire kvartalsregnskaper i tillegg til ordinært årsregnskap. Regnskapene skal tilfredsstillende krav i lover og forskrifter og skal avlegges i henhold til vedtatte regnskapsprinsipper samt følge tidsfrister fastsatt av styret i Storebrand ASA. Storebrand Livsforsikrings regnskap utarbeides av avdelingen Konsernregnskap som sorterer under Storebrand konsernets CFO. Sentrale ledere i Konsernregnskap har fast årlig kompensasjon som ikke er påvirket av konsernets regnskapsmessige resultater. Det er etablert en rekke risikovurderings- og kontrolltiltak i forbindelse med regnskapsavleggelsene. Det avholdes interne møter, samt møter hvor eksterne revisor deltar, for å identifisere risikoforhold og tiltak knyttet til vesentlige regnskapsposter eller andre forhold. Det avholdes også tilsvarende

kvartalsvise møter med ulike fagmiljøer i konsernet som blant annet er sentrale i forbindelse med vurdering og verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendom, fastsettelse av forsikringsforpliktelser og andre vurderingsposter. I disse møtene er det særlig fokus på eventuelle markedsendringer, spesifikke forhold knyttet til forsikringsvirksomheten, transaksjoner samt operasjonelle forhold. Vurderinger knyttet til vesentlige regnskapsposter samt eventuelle prinsippendringer mv, beskrives i et eget dokument (Vurderingspostnotat). Eksternrevisor deltar i styremøter ved behandling av kvartalsregnskap og årsregnskap, og i møter i revisjonsutvalg i Storebrand ASA. Det utarbeides månedlige og kvartalsvise driftsrapporter hvor resultater per forretningsområde og produktområde analyseres og vurderes mot fastsatte budsjetter. Driftsrapporteringen avstemmes mot øvrig regnskapsrapportering. For øvrig foretas det løpende avstemming av fagsystemer mv mot regnskapssystemet.

Styrets arbeidsform reguleres i egen styreinstruks. Styret i Storebrand ASA har i tillegg etablert et overordnet "Styringsdokument styring og kontroll i Storebrand konsernet" samt en instruks for datterselskapsstyrer. Disse dokumentene beskriver hvordan retningslinjer, planer og strategier vedtatt av konsernstyret forventes å bli fulgt samt hvordan risikostyring og kontroll skal gjennomføres i konsernet. Styret i Storebrand ASA har tre rådgivende underutvalg, felles for Storebrand konsernet: Kompensasjonsutvalget, Revisjonsutvalget og Risikoutvalget.

Storebrand Livsforsikring har vedtektsført at selskapet skal ha samme valgkomité som Storebrand ASA og følger således Storebrand konsernets prosesser for oppnevning og utskiftning av styremedlemmer.

Storebrand Livsforsikring har ingen vedtektsbestemmelser og fullmakter som gir styret adgang til å beslutte at foretaket skal kjøpe tilbake eller utstede egne aksjer eller egenkapitalbevis.

I 2020 ble det avholdt 16 styremøter hvorav en var strategisamling.

ENDRING I STYRET

Ansattvalgt representant Kari Birkeland er erstattet med Hanne Seim Grave.

Styret takker fratrådte medlemmer av styret for verdifull innsats for selskapet.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Resultat før skatt ble på 1 390 millioner kroner (2 168 millioner). Omtale av resultater er omtalt under det enkelte segment. Følgende forhold har hatt en effekt i selskapsregnskapet, men har ikke effekt i konsernregnskapet. Det er mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskaper på 976 millioner kroner (786 millioner) i 2020. I tillegg er det foretatt en nedskrivning av datterselskap på 413 millioner (0 millioner), og salg uten konserneffekt som har gitt en gevinst på 68 millioner kroner (0 millioner) i selskapsregnskapet.

ANVENDELSE AV ÅRETS RESULTAT

Styret foreslår overfor generalforsamlingen følgende disponering av årets resultat:

Annen egenkapital	minus 488 millioner kroner
Avsatt konsernbidrag	2 220 millioner kroner
Totalt disponert	1 732 millioner kroner

Lysaker, 9. februar 2021
Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Odd Arild Grefstad (sign.)
styrets leder

Martin Skancke (sign.)

Vibeke Hammer Madsen (sign.)

Hanne Seim Grave (sign.)

Jørn Hilstad (sign.)

Hans Henrik Klouman (sign.)

Jan Otto Risebrobakken (sign.)

Geir Holmgren (sign.)
administrerende direktør

Regnskap og noter

Innhold	Side
VIRKSOMHETS- OG RISIKONOTER	BALANSENOTER
Totalresultat Storebrand Livsforsikring konsern	Note 27: Immaterielle eiendeler, goodwill og merverdi kjøpte forsikringsforpliktelser
Balanse Storebrand Livsforsikring konsern	Note 28: Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser
Oppstilling av endring av egenkapital	Note 29: Eiendom
Kontantstrømoppstilling Storebrand Livsforsikring konsern og AS	Note 30: Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper
Totalregnskap Storebrand Livsforsikring AS	Note 31: Obligasjoner til amortisert kost
Balanse Storebrand Livsforsikring AS	Note 32: Aksjer og andeler
Oppstilling av endring av egenkapital Storebrand Livsforsikring AS	Note 33: Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning
Note 1: Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper	Note 34: Derivater
Note 2: Viktige regnskapsestimater og skjønnsmessige vurderinger	Note 35: Varige driftsmidler og leieavtaler
Note 3: Resultat per segment	Note 36: Andre fordringer
Note 4: Risikostyring og internkontroll	Note 37: Forsikringsforpliktelser fordelt på bransjer
Note 5: Operasjonell risiko	Note 38: Endring forsikringsforpliktelser
Note 6: Forsikringsrisiko	Note 39: Andre forpliktelser
Note 7: Finansiell markedsrisiko	ØVRIGE NOTER
Note 8: Likviditetsrisiko	Note 40: Sikringsbokføring
Note 9: Kredittrisiko	Note 41: Sikkerhetsstillelser
Note 10: Risikokonsentrasjoner	Note 42: Betingede forpliktelser
Note 11: Verdssettelse av finansielle instrumenter og eiendommer	Note 43: Transaksjoner med nærstående parter
RESULTATNOTER	Note 44: Solvens II
Note 12: Bransjenote resultatregnskap	Note 45: Kapitalavkastning
Note 13: Resultatanalyse fordelt per bransje	Note 46: Antall ansatte
Note 14: Salg av forsikringer (nytegning)	Note 47: Solgt/avviklet virksomhet
Note 15: Flytting av forsikringsforpliktelser	
Note 16: Netto finansinntekter	
Note 17: Netto inntekter fra eiendommer	
Note 18: Andre forsikringsrelaterte inntekter	
Note 19: Andre inntekter	
Note 20: Salgskostnader	
Note 21: Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser	
Note 22: Godtgjørelse og forpliktelser for ledende ansatte og tillitsvalgte	
Note 23: Revisjonshonorar	
Note 24: Andre forsikringsrelaterte kostnader	
Note 25: Andre kostnader	
Note 26: Skatt	

Storebrand Livsforsikring konsern

Totalresultat

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	Note	2020	2019
TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING			
Forfalte premier, brutto		27 379	24 988
Avgitte gjenforsikringspremier		-11	-11
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser		15 437	6 239
Premieinntekter for egen regning	12	42 805	31 216
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	473	285
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	6 992	7 790
Netto driftsinntekt fra eiendom	17	1 018	1 003
Verdiendringer på investeringer	16	3 028	5 053
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	2 918	2 235
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	12	14 429	16 367
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	96	56
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	919	379
Netto driftsinntekt fra eiendom	17	168	148
Verdiendringer på investeringer	16	10 396	29 870
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	4 838	1 941
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	12	16 418	32 394
Andre forsikringsrelaterte inntekter	12,18	1 426	1 344
Utbetalte erstatninger brutto		-20 372	-19 591
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		15	10
Overført premiereserve med videre til andre selskaper		-8 152	-6 357
Erstatninger for egen regning	12	-28 509	-25 938
Til/fra premiereserve, brutto		-353	-531
Endring i tilleggsavsetninger		-2 460	-768
Endring i kursreguleringsfond		-1 670	-3 255
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		-3	-2
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten		-106	-8
Endring villkorad återbäring		-223	-1 858
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper		27	-11
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	12	-4 788	-6 433
Endring i pensjonskapital		-36 761	-43 761
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	12	-36 761	-43 761
Overskudd på avkastningsresultatet		-508	-199
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-113	-196
Annen tilordning av overskudd		-84	-43
Midler tilordnet forsikringskontraktene	12	-705	-438

(NOK mill.)	Note	2020	2019
Forvaltningskostnader		-211	-189
Salgskostnader	20	-782	-788
Endring i forskuddsbetalte direkte salgskostnader	20	68	51
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)		-1 468	-1 565
Forsikringsrelaterte driftskostnader	12	-2 393	-2 492
Andre forsikringsrelaterte kostnader	12,24	-279	-388
Resultat av teknisk regnskap		1 643	1 871
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	19	15
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	454	448
Verdiendringer på investeringer	16	30	113
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	-114	83
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		388	660
Andre inntekter	19	198	173
Forvaltningskostnader		-19	-18
Andre kostnader	25	-875	-831
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-894	-849
Resultat av ikke-teknisk regnskap		-307	-16
Resultat før skattekostnad		1 336	1 855
Skattekostnad	26	344	-333
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		1 679	1 522
Endringer / Estimatavik pensjoner egne ansatte	21	-88	14
Verdireguleringer - eiendom, egne bygg	29	83	-22
Justering av forsikringsforpliktelsene		-83	22
Skatt på andre inntekter og kostnader	26	10	9
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		-78	23
Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring	41	-32	-36
Valutakursdifferanser fra utenlandsk virksomhet		282	-164
Sum andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet		250	-201
Sum andre inntekter og kostnader		172	-177
TOTALRESULTAT		1 851	1 345
RESULTAT KAN HENFØRES TIL:			
Andel av resultat til aksjonær		1 679	1 515
Andel av resultat til minoritet			7
TOTALRESULTAT KAN HENFØRES TIL:			
Andel av totalresultatet til aksjonær		1 851	1 347
Andel av totalresultatet til minoritet			-2

Storebrand Livsforsikring konsern

Balanse

31. desember

(NOK mill.)	Note	2020	2019
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Goodwill	27	831	750
Andre immaterielle eiendeler	27	3 195	3 073
Sum immaterielle eiendeler		4 026	3 824
Investerings eiendommer	11,29	50	49
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	133	114
Utlån til amortisert kost	9,11,28	2	2
Obligasjoner til amortisert kost	9,11,28,32	7 361	7 119
Bankinnskudd til amortisert kost	9,28	434	582
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	102	25
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	17 350	19 914
Finansielle derivater til virkelig verdi	11,28,34	1 316	1 122
Sum investeringer		26 747	28 926
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		263	310
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger		1	17
Fordringer med konsernselskaper		106	112
Andre fordringer	36	4 953	3 206
Sum fordringer		5 323	3 645
Anlegg og utstyr	35	700	325
Kasse, bank	9,28	1 785	1 814
Eiendeler ved skatt	26	1 723	1 566
Andre eiendeler betegnet etter sin art		67	67
Sum andre eiendeler		4 275	3 772
Aktiverte salgskostnader		717	583
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		160	138
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		877	721
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		41 249	40 887
Eiendeler i kundeporteføljene			
Investerings eiendommer	11,29	27 652	25 526
Eierbenyttet eiendom	11,29	1 609	1 375
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	5 044	3 352
Obligasjoner holdt til forfall	9,11,28,31	13 026	13 377
Obligasjoner til amortisert kost	9,11,28,32	92 846	89 790
Utlån til amortisert kost	9,11,28	23 733	23 735
Bankinnskudd til amortisert kost	9,28	9 390	6 163
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	21 839	25 677
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	97 223	83 881
Utlån til virkelig verdi	9,11,28	7 523	6 393
Finansielle derivater til virkelig verdi	11,28,34	6 535	3 122
Sum investeringer i kollektivporteføljen		306 419	282 391
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser		24	69

(NOK mill.)	Note	2020	2019
Investeringseiendommer	11,29	4 415	3 839
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	1 123	693
Utlån til amortisert kost	9,11,28	36	
Bankinnskudd til amortisert kost	9,28	900	1 312
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	208 607	168 344
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	50 939	44 245
Utlån og fordringer til virkelig verdi	9,11,28	142	343
Finansielle derivater til virkelig verdi	11,28,34	2 052	1 009
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		268 215	219 786
Sum eiendeler i kundeporteføljene		574 657	502 246
SUM EIENDELER		615 906	543 133
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
Aksjekapital		3 540	3 540
Overkurs		9 711	9 711
Annen innskutt egenkapital		599	88
Sum innskutt egenkapital		13 850	13 339
Risikoutjevsningsfond		438	466
Garantiordning for skadeforsikring		5	5
Annen opptjent egenkapital		11 323	11 627
Minoritetens andel av egenkapitalen		69	113
Sum opptjent egenkapital		11 835	12 211
Evigvarende ansvarlig lånekapital		1 100	1 974
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital		7 734	6 675
Sum ansvarlig lånekapital med videre	9,11,28	8 834	8 649
Premiereserve		263 383	253 582
Tilleggsavsetninger		11 380	9 023
Kursreguleringsfond		7 170	5 500
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		2 266	2 016
Villkorad återbäring		10 769	9 302
Andre tekniske avsetninger		702	649
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	37,38	295 671	280 072
Pensjonskapital		268 331	219 793
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje	37,38	268 331	219 793
Pensjonsforpliktelser	21	180	100
Forpliktelser ved skatt	26	647	527
Andre avsetninger for forpliktelser		115	127
Sum avsetninger for forpliktelser		942	754
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		695	1 015
Forpliktelser i forbindelse med gjenforsikring		11	3
Finansielle derivater	11,28,34	886	932
Forpliktelser til konsernselskaper		29	33
Andre forpliktelser	39	14 276	5 560
Sum forpliktelser		15 897	7 543
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		546	772
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		546	772
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		615 906	543 133

Lysaker, 9. februar 2021
Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Odd Arild Grefstad (sign.)
styrets leder

Martin Skancke (sign.)

Vibeke Hammer Madsen (sign.)

Hanne Seim Grave (sign.)

Jørn Hilstad (sign.)

Hans Henrik Klouman (sign.)

Jan Otto Risebrobakken (sign.)

Geir Holmgren (sign.)
administrerende direktør

Oppstilling over endring i egenkapital for Storebrand Livsforsikring konsern

(NOK mill.)	Majoritetens andel av egenkapitalen						Annen opptjent egenkapital	Minoritet	Total Kapital
	Aksje-kapital	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Sum innskutt egenkapital	Risiko-utjevnings-fond	Garanti-ordning for skade-forsikring			
Egenkapital 31.12.2018	3 540	9 711		13 251	234		13 714	114	27 313
Resultat før andre inntekter og kostnader					232	5	1 278	7	1 522
Sum andre inntekter og kostnader							-175	-2	-177
Totalresultat for perioden					232	5	1 102	6	1 345
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:									
Mottatt konsernbidrag/utbytte			88	88					88
Avgitt konsernbidrag/utbytte							-3 221		-3 221
Andre							33	-7	26
Egenkapital 31.12.2019	3 540	9 711	88	13 339	466	5	11 628	113	25 550
Resultat før andre inntekter og kostnader							1 699	7	1 679
Sum andre inntekter og kostnader					-27		164	8	172
Totalresultat for perioden							1 864	15	1 851
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:									
Mottatt konsernbidrag/utbytte			511	511					511
Avgitt konsernbidrag/utbytte							-2 220		-2 220
Andre							52	-59	-7
Egenkapital 31.12.2020	3 540	9 711	599	13 850	466	5	11 323	69	25 686

Kontantstrømoppstilling Storebrand Livsforsikring

1. januar - 31. desember

Storebrand Livsforsikring konsern			Storebrand Livsforsikring AS	
2019	2020	(NOK mill.)	2020	2019
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
25 236	27 431	Netto innbetalte premier forsikring	18 147	17 104
-19 913	-20 625	Netto utbetalte erstatninger og forsikringsytelser	-12 500	-12 529
-118	7 285	Netto inn-/utbetalinger ved flytting	1 030	-1 368
-765	184	Andre netto inn-/utbetalinger forsikringsforpliktelser	54	-260
-2 492	-2 393	Utbetalinger til drift	-1 362	-1 509
3 643	1 159	Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	-663	341
5 591	13 042	Netto kontantstrøm fra drift før finansielle eiendeler	4 705	1 780
310	-195	Netto inn-/utbetalinger på utlån kunder	22	1 556
-1 148	-7 424	Netto inn-/utbetalinger vedrørende verdipapirer	-2 701	2 115
-368	-511	Netto inn-/utbetalinger vedrørende eiendomsinvesteringer		
-2 092	-2 657	Netto endring bankinnskudd forsikringskunder	-1 556	-2 770
-3 298	-10 786	Netto kontantstrøm fra finansielle eiendeler	-4 235	901
2 293	2 256	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	470	2 681
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
	-28	Netto inn-/utbetalinger ved kjøp/salg av datterselskaper	279	
-14	-30	Netto innbetalinger/utbetalinger ved salg/kjøp av driftsmidler	-6	-15
-14	-58	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	273	-15
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
927	499	Innbetaling av ansvarlig lånekapital	499	927
-128	-872	Utbetalinger ved tilbakebetaling av ansvarlig lånekapital	-872	-128
-355	-381	Utbetaling av renter på ansvarlig lånekapital	-381	-355
110	682	Innbetaling av konsernbidrag/utbytte	1 293	110
-3 200	-2 202	Utbetaling av konsernbidrag/utbytte	-1 526	-3 200
-2 646	-2 274	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-986	-2 646
-367	-76	Netto kontantstrøm i perioden	-243	20
2 931	10 710	- herav netto kontantstrøm i perioden før finansielle eiendeler	3 992	-881
-367	-76	Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	-243	20
2 717	2 396	Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens start	1 410	1 390
46	-102	Valutaomregning kontanter/kontantekvivalenter i fremmed valuta		
2 396	2 218	Beholdning av kontanter/kontantekvivalenter ved periodeslutt	1 167	1 410

Storebrand Livsforsikring AS

Totalresultat

1. januar - 31. desember

(NOK mill.)	Note	2020	2019
TEKNISK REGNSKAP FOR LIVSFORSIKRING			
Forfalte premier, brutto		18 099	16 905
Avgitte gjenforsikringspremier		-9	-8
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsselskaper/pensjonskasser	15	6 051	3 139
Premieinntekter for egen regning	12,13	24 142	20 036
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	1 397	3 461
herav inntekter fra eiendomsselskaper		1 397	1 302
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	5 389	5 389
Verdiendringer på investeringer	16	1 622	1 702
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	1 901	-455
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	12	10 308	10 097
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	355	3 870
herav inntekter fra eiendomsselskaper		357	289
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	919	64
Verdiendringer på investeringer	16	5 268	8 534
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	4 839	1 430
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	12	11 381	13 897
Andre forsikringsrelaterte inntekter	12,18	815	824
Utbetalte erstatninger, brutto		-12 278	-12 226
Gjenforsikringsandel av utbetalte erstatninger		14	9
Overført premiereserve med videre til andre selskaper	15	-5 021	-4 506
Erstatninger for egen regning	12	-17 285	-16 723
Til/fra premiereserve, brutto	38	554	543
Endring i tilleggsavsetninger	38	-2 460	-768
Endring i kursreguleringsfond	38	-1 670	-3 255
Endring i premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond	38	-3	-2
Til/fra tekniske avsetninger for skadeforsikringsvirksomheten	38	-106	-8
Overføring av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond fra andre selskaper	15	27	-11
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	12	-3 658	-3 501
Endring i pensjonskapital		-22 580	-21 134
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	12	-22 580	-21 134
Overskudd på avkastningsresultatet	38	-508	-199
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	38	-113	-196
Annen tilordning av overskudd		-84	-43
Midler tilordnet forsikringskontraktene	12	-705	-438
Forvaltningskostnader		-211	-189
Salgskostnader	20	-216	-269
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader (inklusive provisjoner for mottatt gjenforsikring)		-936	-1 051
Forsikringsrelaterte driftskostnader	12	-1 362	-1 509
Andre forsikringsrelaterte kostnader	12,24	-247	-368
Resultat av teknisk regnskap		808	1 180

(NOK mill.)	Note	2020	2019
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	1 117	546
Renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	16	418	448
Verdiendringer på investeringer	16	35	102
Realisert gevinst og tap på investeringer	16	-581	279
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		989	1 374
Andre inntekter	19	4	22
Forvaltningskostnader		-19	-18
Andre kostnader	25	-392	-390
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-411	-408
Resultat av ikke-teknisk regnskap		582	988
Resultat før skattekostnad		1 390	2 168
Skattekostnad	26	369	-322
RESULTAT FØR ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER		1 759	1 846
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	21	-3	-4
Skatt på andre inntekter og kostnader	26	8	10
Sum andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet		5	6
Effektiv andel av gevinster og tap på sikringsinstrumenter i kontantstrømssikring	41	-32	-36
Sum andre inntekter og kostnader som kan bli omklassifisert til resultatet		-32	-36
Sum andre inntekter og kostnader		-27	-30
TOTALRESULTAT		1 732	1 816

Storebrand Livsforsikring AS

Balanse

31. desember

(NOK mill.)	Note	2020	2019
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Andre immaterielle eiendeler	27	419	338
Sum immaterielle eiendeler		419	338
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	13 225	12 814
Utlån til amortisert kost	9,11,28		1
Obligasjoner til amortisert kost utlån og fordring	9,11,28,31	7 361	7 119
Bankinnskudd til amortisert kost	9	373	508
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	51	24
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	10 748	11 675
Utlån til virkelig verdi	9,11,28	12	
Finansielle derivater til virkelig verdi	9,11,28,34	1 316	1 122
Sum investeringer		33 085	33 262
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger		257	305
Fordringer i forbindelse med gjenforsikringsforretninger		1	9
Fordringer med konsernselskaper	30	753	770
Andre fordringer	36	1 474	356
Sum fordringer		2 485	1 439
Anlegg og utstyr	35	14	19
Kasse, bank	9,28	794	902
Eiendeler ved skatt	26	1 547	1 340
Sum andre eiendeler		2 355	2 261
Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		27	25
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		27	25
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		38 371	37 326
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	21 155	28 662
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper		21 104	19 565
Obligasjoner holdt til forfall	9,11,28,31	13 026	13 377
Obligasjoner til amortisert kost utlån og fordring	9,11,28,31	92 846	89 790
Utlån til amortisert kost	9,11,28	23 733	23 735
Bankinnskudd til amortisert kost	9,28	6 499	4 444
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	11 902	7 860
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	27 035	22 173
Utlån til virkelig verdi	9,11,28	104	
Finansielle derivater til virkelig verdi	9,11,28,34	4 247	1 080
Sum investeringer i kollektivporteføljen		200 546	191 121
Gjenforsikringsandel av forsikringsforpliktelser		15	67
Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	30	5 601	20 077
herav investeringer inklusive fordringer på eiendomsselskaper		5 586	4 643
Utlån til amortisert kost	9,11,28	36	
Bankinnskudd til amortisert kost	9,28	488	986
Aksjer og andeler til virkelig verdi	11,28,32	86 267	54 990
Rentebærende verdipapirer	9,11,28,33	42 340	37 138
Utlån og fordringer til virkelig verdi	9,11,28	171	343
Finansielle derivater til virkelig verdi	9,11,28,34	2 052	1 009
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		136 955	114 544
Sum eiendeler i kundeporteføljene		337 515	305 732
SUM EIENDELER		375 886	343 058

(NOK mill.)	Note	2020	2019
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE			
Aksjekapital		3 540	3 540
Overkurs		9 711	9 711
Annen innskutt egenkapital		1 110	599
Sum innskutt egenkapital		14 361	13 850
Risikoutjevningfond		438	466
Garantiordning for skadeforsikring		5	5
Annen opptjent egenkapital		10 729	11 190
Sum opptjent egenkapital		11 172	11 661
Evigvarende ansvarlig lånekapital		1 100	1 974
Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital		7 734	6 675
Sum ansvarlig lånekapital mv.	8,11,28	8 834	8 649
Premiereserve		172 089	171 973
Tilleggsavsetninger		11 380	9 023
Kursreguleringsfond		7 170	5 500
Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond		2 266	2 016
Andre tekniske avsetninger		702	649
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – kontraktsfastsatte forpliktelser	37,38	193 607	189 161
Pensjonskapital		137 089	114 538
Sum forsikringsforpliktelser i livsforsikring – særskilt investeringsportefølje	37,38	137 089	114 538
Pensjonsforpliktelser	21	7	7
Sum avsetninger for forpliktelser		7	7
Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring		469	758
Finansielle derivater	9,11,28,34	401	421
Forpliktelser til konsernselskaper		2 254	2 257
Andre forpliktelser	39	7 553	1 450
Sum forpliktelser		10 678	4 886
Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		137	305
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		137	305
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE		375 886	343 058

Lysaker, 9. februar 2021
Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Odd Arild Grefstad (sign.)
styrets leder

Martin Skancke (sign.)

Vibeke Hammer Madsen (sign.)

Hanne Seim Grave (sign.)

Jørn Hilstad (sign.)

Hans Henrik Klouman (sign.)

Jan Otto Risebrobakken (sign.)

Geir Holmgren (sign.)
administrerende direktør

Oppstilling over endring i egenkapital for Storebrand Livsforsikring AS

(NOK mill.)	Aksje- kapital ¹⁾	Overkurs	Annen innskutt egen- kapital	Sum innskutt egen- kapital	Risiko- utjevning- fond	Garanti- ordning for skade- forsikring	Annen opptjent egen- kapital	Total egen- kapital
Egenkapital 31.12.2018	3 540	9 711	84	13 335	233		11 812	25 381
Resultat før andre inntekter og kostnader					232	5	1 609	1 846
Sum andre inntekter og kostnader							-30	-30
Totalresultat for perioden					232	5	1 578	1 816
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Mottatt konsernbidrag			515	515				515
Avgitt konsernbidrag/utbytte							-2 200	-2 200
Andre								
Egenkapital 31.12.2019	3 540	9 711	599	13 850	466	5	11 190	25 511
Resultat før andre inntekter og kostnader					-27		1 787	1 759
Sum andre inntekter og kostnader							-27	-27
Totalresultat for perioden					-27		1 759	1 732
Egenkapitaltransaksjoner med eiere:								
Mottatt konsernbidrag			511	511				511
Avgitt konsernbidrag/utbytte							-2 222	-2 222
Andre							1	1
Egenkapital 31.12.2020	3 540	9 711	1 110	14 361	438	5	10 729	25 533

1) 35 404 200 aksjer pålydende kr. 100

Noter

Note 1 - Selskapsinformasjon og regnskapsprinsipper

1. SELSKAPSFORMLASJON

Storebrand Livsforsikring AS er et norsk aksjeselskap med obligasjoner notert på Oslo Børs. Selskapsregnskapet for 2020 ble godkjent av styret 9. februar 2021.

Storebrand Livsforsikring konsern tilbyr produkter innenfor livs-, pensjon- og personforsikring til privatpersoner og bedrifter, kommuner og offentlig virksomhet i Norge og Sverige. Konsernet består av resultatområdene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

Storebrand Livsforsikring har hovedkontor i Professor Kohts vei 9, Lysaker, Norge.

2. GRUNNLAG FOR UTARBEIDELSE AV REGNSKAPET

Regnskapsprinsippene som benyttes i konsernregnskapet er beskrevet nedenfor. Prinsippene er benyttet konsistent for like transaksjoner og andre hendelser under like omstendigheter. Når det gjelder forsikringskontrakter er det ikke krav om bruk av ensartede regnskapsprinsipper og dette unntaket benyttes i konsernregnskapet for forsikringskontrakter. Dette er omtalt i punkt 14.

Årsregnskapet er avgitt i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for livsforsikringsselskaper for morselskapet og for konsernregnskapet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som godkjent av EU, og tilhørende fortolkninger, samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av lover og forskrifter.

BRUK AV ESTIMAT I UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Utarbeidelsen av årsregnskapet i overensstemmelse med gjeldende lover og forskrifter og i overensstemmelse med IFRS krever at ledelsen gjør vurderinger og estimer og tar forutsetninger som påvirker eiendeler, gjeld, inntekter, kostnader, noteopplysninger og opplysning om potensielle forpliktelser. Faktiske tall kan avvike fra benyttede estimer. Se nærmere omtale om dette i note 2.

3. OPPSUMMERING AV SENTRALE REGNSKAPSPRINSIPPER FOR VESENTLIGE BALANSEPOSTER

Eiendelssiden i konsernets balanse består hovedsakelig av finansielle instrumenter og investeringseiendom, og det skilles mellom eiendeler i selskapsporteføljen (aksjonærer) og eiendeler som tilhører kundeporteføljen. Denne splitten skyldes at konsernet har en betydelig livsforsikringsvirksomhet hvor kundemidlene må holdes adskilt fra selskapets midler.

FINANSIELLE INSTRUMENTER - IFRS9

IFRS 9 Finansielle instrumenter erstatter IAS 39, og ble generelt gjort gjeldende fra 1. januar 2018. For forsikringsdominerte konsern og selskap er det imidlertid under IFRS 4 gitt adgang til å utsette implementering av IFRS 9 frem til implementering av IFRS 17. Storebrand konsern kvalifiserte for utsettelse av IFRS 9, da over 90 prosent av konsernets samlede forpliktelser per 31. desember 2015 var knyttet til forsikringsvirksomhetene. For Storebrand konsern vil IFRS 9 implementeres samtidig med IFRS 17, forventet gjeldende fra 1. januar 2023.

Storebrand konsern har gjennomført en foreløpig analyse av klassifikasjon og måling av finansielle instrumenter etter dagens IAS 39 ved overgang til IFRS 9, basert på dagens forretningsmodell for de enkelte instrumenter. For investeringer i gjeldsinstrumenter er det gjennomført en SPPI-test ("Solely payment of principal and interest", "utelukkende betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol"). Dette er en foreløpig inndeling etter IFRS 9 ut fra dagens aktivaallokering. Det er ikke gjort noen vurderinger av eventuelle endringer i klassifikasjon og måling av de finansielle eiendelene etter IFRS 9 ved overgangen til IFRS 17.

IFRS 9 KLASSIFIKASJON FINANSIELLE INSTRUMENTER (JFR, IFRS 4, 39E)

IFRS9 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST OG VIRKELIG VERDI OVER TOTALRESULTAT

(NOK mill.)	IAS 39 klassifikasjon	IFRS 9 klassifikasjon	Bokført verdi etter IAS 39 01.01.2020	Virkelig verdi etter IFRS 9 01.01.2020	Bokført verdi etter IAS 39 31.12.2020	Virkelig verdi etter IFRS 9 31.12.2020
Finansielle eiendeler						
Bankinnskudd	AC	AC	9 871	9 871	12 508	12 508
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	AC	AC	110 287	115 021	113 233	122 317
Utlån til kunder	AC	FVOCI	23 736	23 736	23 771	23 771
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	AC	AC	4 253	4 253	6 095	6 095
Sum finansielle eiendeler			148 147	152 881	155 607	164 690
Finansielle forpliktelser						
Ansvarlig lånekapital	AC	AC	8 649	8 729	8 834	8 903
Annen kortsiktig gjeld	AC	AC	7 168	7 168	14 958	14 958
Sum finansielle forpliktelser			15 817	15 898	23 793	23 793

IFRS 9 - FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

(NOK mill.)	IAS 39 klassifikasjon	IFRS 9 klassifikasjon	Bokført verdi etter IAS 39 01.01.2020	Virkelig verdi etter IFRS 9 01.01.2020	Bokført verdi etter IAS 39 31.12.2020	Virkelig verdi etter IFRS 9 31.12.2020
Finansielle eiendeler						
Aksjer og andeler	FVP&L (FVO)	FVP&L	194 045	194 045	230 548	230 548
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	FVP&L (FVO)	FVP&L	148 040	148 040	165 513	165 513
Utlån til kunder	FVP&L (FVO)	FVP&L	6 736	6 736	7 665	7 665
Finansielle derivater	FVP&L/ Sikringsbok- føring	FVP&L/ Sikringsbok- føring	5 253	5 253	9 903	9 903
Sum finansielle eiendeler			354 074	354 074	413 629	413 629
Finansielle forpliktelser						
Finansielle derivater	FVP&L/ Sikrings- bokføring	FVP&L/ Sikringsbok- føring	932	932	886	886
Sum finansielle forpliktelser			932	932	886	886

En betydelig del av de finansielle eiendelene måles til virkelig verdi (virkelig verdi-opsjon benyttes), mens øvrige finansielle instrumenter som inngår i kategoriene Utlån og fordringer og Holdt til forfall, måles til amortisert kost. Finansielle eiendelene som måles til amortisert kost er hovedsakelig relatert til norske pensjonsforpliktelser med årlig rentegaranti.

Investerings eiendommer måles til virkelig verdi.

Immaterielle eiendeler består av merverdier knyttet til ervervede forsikringskontrakter og kunderelasjoner ved foretaksintegrasjon og av kjøpte og egenutviklede IT-systemer. Disse merverdiene måles til anskaffelseskost fratrukket årlig amortisering og nedskrivning.

Gjeldssiden i konsernets balanse består hovedsakelig av finansielle instrumenter (forpliktelser) og av avsetninger knyttet til fremtidige pensjons- og forsikringsutbetalinger (forsikringsforpliktelser). Med unntak for derivater måles finansielle forpliktelser til amortisert kost.

Forsikringsforpliktelser skal være tilstrekkelige og dekke forpliktelser knyttet til utstedte forsikringskontrakter. Det benyttes ulike metoder og prinsipper i konsernet for fastsettelse av avsetningene for ulike forsikringskontrakter. En betydelig andel av forsikringsforpliktelsene er relatert til forsikringskontrakter med rentegarantier. Innregnede forpliktelser knyttet til norske forsikringskontrakter med rentegaranti, diskonteres med grunnlagsrenten (som tilsvarer den garanterte avkastning/rente) for de respektive forsikringskontrakter.

Innregnede forpliktelser knyttet til svenske forsikringskontrakter med rentegaranti i datterselskapet SPP, diskonteres med en observerbar markedsrente og med en estimert markedsrente for løpetider hvor det ikke foreligger en observerbar rente og tilsvarer hovedsakelig den samme rente som benyttes i Solvens beregninger.

For fondsforsikringskontrakter i livsforsikringsvirksomheten (Unit Linked) vil avsetning for spareelementet i kontraktene korrespondere med verdien av tilhørende eiendelsporteføljer.

Som følge av at kundenes midler i livsforsikringsvirksomheten (garantert pensjon) historisk har hatt en avkastning som har oversteget verdiøkningen i garanterte forsikringsforpliktelser, har det overskytende blitt avsatt som bufferkapital (forpliktelser), i form av tilleggsavsetninger, kursreguleringsfond og villkorad återbäring.

Forsikringsforpliktelser inkluderer Incurred But Not Settled (IBNS) avsetninger som består av avsetning for inntrådte ikke meldte erstatninger samt ikke-ferdigbehandlede forsikringsoppgjør (Incurred But Not Reported "IBNR" og Reported But Not Settled "RBNS"). IBNS-avsetningene inngår i premiereserven.

IBNS avsetningene måles ved bruk av aktuarielle modeller basert på historisk informasjon om bestanden.

4. ENDRINGER I REGNSKAPSPRINSIPPER

Det er i 2020 ikke implementert nye regnskapsstandarter som har hatt vesentlig effekt for konsernregnskapet. For endring av estimater, se nærmere omtale av dette i note 2.

5. NYE IFRS STANDARDER SOM IKKE ER TRÅDT I KRAFT

Nye standarder og endringer i standarder som ikke er gjort gjeldende:

IFRS 17

IFRS 17 erstatter IFRS 4 Forsikringskontrakter og introduserer nye krav til innregning, måling, presentasjon og opplysninger om utstedte forsikringskontrakter. Standarden er ikke vedtatt av EU men er forventet å bli gjeldende fra 1. januar 2023. Formålet med ny standard er å etablere en ensartet praksis i regnskapsføring av forsikringskontrakter.

IFRS 17 er en omfattende og kompleks standard med grunnleggende forskjeller fra dagens standard for måling av forpliktelser og innregning av fortjeneste. Forsikringskontrakter skal innregnes til risikjustert nåverdi av fremtidige kontantstrømmer med tillegg av uopptjent resultat for en gruppe kontrakter (kontraktsmessig servicemargin = CSM). Tapsbringende kontrakter skal innregnes og resultatføres umiddelbart.

IFRS 17 skal som utgangspunkt anvendes retrospektivt, men det er åpnet for en modifisert retrospektiv overgangsmetode eller anvendelse basert på virkelig verdi på overgangstidspunktet dersom retrospektiv anvendelse ikke er praktisk mulig ("impracticable").

Implementeringstidspunktet er 1. januar 2023 med krav om at det oppgis sammenlignbare tall.

Storebrand arbeider med å forberede implementering av IFRS 17, herunder kartlegging av hvilke effekter implementering av IFRS 17 vil ha for Storebrands konsernregnskap.

Det er ikke noen andre nye eller endrede regnskapsstandarter som ikke er trådt i kraft som forventes å få vesentlig effekt for Storebrands konsernregnskap.

6. KONSOLIDERING

For Storebrand Livsforsikring AS (morselskapet) vil datterselskap som inngår i kollektivporteføljen innregnes etter egenkapitalmetoden, mens datterselskaper som inngår i selskapsporteføljen innregnes etter kostmetoden. For datterselskaper som utarbeider regnskapet etter andre prinsipper enn forsikringselskaper, er datterselskapets regnskap omarbeidet i samsvar med de prinsipper forsikringselskapets selskapsregnskap utarbeides etter.

Konsernregnskapet omfatter Storebrand Livsforsikring AS og selskaper hvor Storebrand Livsforsikring AS har kontroll. Minoritetsinteresser inngår i konsernets egenkapital, med mindre det foreligger opsjoner eller andre betingelser som medfører at minoriteter klassifiseres som gjeld.

Storebrand Livsforsikring AS eier også det svenske holdingselskapet Storebrand Holding AB som igjen eier SPP Pension & Försäkring AB (publ) som igjen eier Euroben. Ved ervervet av den svenske virksomheten i 2007 påla norske myndigheter Storebrand å søke om å opprettholde konsernstrukturen innen utgangen av 2009. Storebrand har sendt søknad om å beholde nåværende konsernstruktur.

Investeringer i tilknyttede selskaper (TS) (normalt investeringer på mellom 20 prosent og 50 prosent av selskapenes egenkapital) hvor konsernet har betydelig innflytelse og investering i felleskontrollert virksomhet (FKV) blir regnskapsført etter egenkapitalmetoden. Investeringer i TS og FKV førstegangsinnregnes til anskaffelseskost.

VALUTA OG OMREGNING AV UTENLANDSKE SELSKAPER

Konsernets presentasjonsvaluta er norske kroner. Utenlandske selskaper som inngår i konsernet og som har en annen funksjonell valuta, er omregnet til norske kroner. Omregningsdifferanser er ført i totalresultatet.

ELIMINERING AV INTERNE TRANSAKSJONER

Interne mellomværende, interne gevinster og tap, renter, utbytte og lignende mellom konsernselskapene er eliminert i konsernregnskapet. Transaksjoner mellom kundeporteføljene og selskapsporteføljen i livsforsikringsvirksomheten og mellom kundeporteføljene i livsforsikringsvirksomheten og andre selskaper i konsernet, blir ikke eliminert i konsernregnskapet. Grunnen til dette er at resultatet i kundeporteføljen tildeles kundene hvert enkelt regnskapsår, og skal ikke påvirke resultat og egenkapitalen til selskapet. I samsvar med livsforsikringsregelverket er transaksjoner med kundeporteføljer gjennomført til virkelig verdi.

7. VIRKSOMHETSSAMMENSLUTNINGER

Ved overtakelse av virksomhet anvendes overtakelsesmetoden. Vederlaget måles til virkelig verdi. Direkte overtakelsesutgifter kostnadsføres når de oppstår, med unntak av utgifter knyttet til opptak av gjeld og egenkapital (emisjon).

Ved investeringer i datterselskap, herunder ved kjøp av investeringseiendom, blir det vurdert om kjøpet omfatter kjøp av virksomhet i henhold til IFRS 3. Når slike kjøp ikke omfatter kjøp av virksomhet anvendes ikke overtakelsesmetoden slik den følger av IFRS 3. Dette medfører at det blant annet ikke avsettes for utsatt skatt slik som i en foretaksintegrasjon.

8. SEGMENTINFORMASJON

Segmentinformasjonen er basert på den interne finansielle rapporteringsstrukturen til øverste beslutningstaker. I Storebrand er konsernledelsen ansvarlig for oppfølging og evaluering av segmentenes resultater og er definert som øverste beslutningstaker. Det rapporteres på fire segmenter

- Sparing
- Forsikring
- Garantert pensjon
- Øvrig

Det er noen forskjeller mellom resultatlinjer som benyttes i resultatregnskapet og segmentresultatene. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier (aksjonærer). I segmentresultatene inngår kun resultatelementer knyttet til eier (aksjonærer) som er de resultatelementene som konsernet har resultatmål og oppfølging av.

Finansielle tjenester som leveres mellom segmentene prises til markedsvilkår. Tjenester levert fra fellesfunksjoner og staber belastes de ulike segmentene basert på leveranseavtaler og fordelingsnøkler.

9. INNTEKTSFØRING

PREMIEINNTEKTER

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie (inklusive spareelementer, administrasjonspremie, honorar for utstedelse av norske rentegarantier og fortjenesteelement risiko), tilflyttede premiereserver og avgitt gjenforsikring. Årlig premie periodiseres generelt lineært over dekningsperioden.

INNTEKTER FRA EIENDOMMER OG FINANSIELLE EIENDELER

Inntekter fra eiendommer og finansielle eiendeler er beskrevet i avsnitt 12 og 13.

ANDRE INNTEKTER

Honorar innregnes når inntekten kan måles pålitelig og er opptjent. Avkastningsbaserte inntekter og suksesshonorarer innregnes når usikkerheten knyttet til inntekten ikke lenger er til stede. Faste honorarer inntektsføres etter hvert som tjenesten leveres og suksesshonorarer inntektsføres når suksesskriteriet er oppfylt.

10. GOODWILL OG IMMATERIELLE EIENDELER

Merverdi ved kjøp av virksomhet som ikke kan allokere til eiendeler eller gjeldsposter på datoen for oppkjøpet, er klassifisert som goodwill i balansen. Goodwill måles til anskaffelseskost på oppkjøpstidspunktet og klassifiseres som immateriell eiendel.

Goodwill avskrives ikke, men testes for verdifall og nedskrivingsbehov. Goodwill testes for verdifall årlig ved vurdering av gjenvinnbart beløp, eller dersom det er indikatorer som tilsier at et verdifall har funnet sted. For senere testing av behov for nedskrivning av goodwill, blir denne allokert til aktuelle kontantgenererende enheter som forventes å få fordeler av oppkjøpet. Dersom den diskonterte kontantstrømmen for de(n) kontantgenererende enheten(e) goodwillen er henført til er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet. Nedskrivning av goodwill reverseres ikke selv om det i etterfølgende perioder skulle foreligge informasjon om at nedskrivingsbehovet ikke lenger eksisterer eller at nedskrivingsbehovet er blitt mindre.

Immaterielle eiendeler med begrenset utnyttbar levetid måles til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Avskrivningstid og -metode måles årlig. Ved balanseføring av nye immaterielle eiendeler må det kunne påvises at det er sannsynlig at fremtidige økonomiske fordeler som kan henføres til eiendelen vil tilflyte konsernet. I tillegg må eiendelens anskaffelseskost kunne estimeres pålitelig. Det foretas vurdering av nedskrivingsbehov når det foreligger indikasjoner på verdifall, normalt ved at de(n) tilhørende kontantgenererende enheten(e) testes. For øvrig behandles nedskrivning på immaterielle eiendeler og reversering av nedskrivning på samme måte som beskrevet for varige driftsmidler.

11. TILSTREKKELIGHETSTEST FORSIKRINGSFORPLIKTELSE OG TILHØRENDE MERVERDIER

Etter IFRS 4 skal det gjøres en tilstrekkelighetstest av forsikringsforpliktelsen ved hver regnskapsavleggelse. Testen som gjennomføres i Storebrands konsernregnskap gjøres med utgangspunkt i konsernets kapitalberegning.

12. INVESTERINGSEIENDOMMER

Investeringseiendommer måles til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte, frivillige parter. Inntekter fra investeringseiendommer består av både endringer i virkelig verdi og leieinntekter.

Investeringseiendommer består hovedsakelig av sentrale kontorbygg, kjøpesentre og logistikkbygg. Investeringseiendommer er eiendommer som leies ut til leietakere utenfor konsernet. Når det gjelder eiendommer hvor deler av eiendommen benyttes av konsernet til eget bruk og andre deler leies ut, er utleielene som kan seksjoneres, klassifisert som investeringseiendom. Alle eiendommer måles til virkelig verdi og verdiendringer av eiendommer som eies av kundeporteføljene tilordnes disse.

13. FINANSIELLE INSTRUMENTER

13-1. GENERELLE PRINSIPPER OG DEFINISJONER

Innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes i balansen når Storebrand blir part i instrumentets kontraktsmessige bestemmelser. Alminnelige kjøp og salg av finansielle instrumenter er regnskapsført på transaksjonsdagen. Når en finansiell eiendel eller en finansiell forpliktelse blir førstegangsinnregnet måles den til virkelig verdi.

Førstegangsinnregningen inkluderer transaksjonsutgifter som er direkte henførbare på tidspunktet for anskaffelsen eller utstedelsen av den finansielle eiendelen/forpliktelsen, i de tilfeller den finansielle eiendelen/forpliktelsen ikke måles til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettene til kontantstrømmene fra den finansielle eiendelen utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes fra balansen når de har opphørt — det vil si når plikten angitt i kontrakten er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Måling av verdifall og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som er innregnet til amortisert kost, vurderes det på hver balansedag om det finnes objektive indikasjoner på at det er inntruffet tap på en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, måles tapet som differansen mellom eiendelens balanseførte verdi og nåverdien av de estimerte framtidige kontantstrømmene (eksklusiv framtidige kredittap som ikke har påløpt), diskontert med den finansielle eiendelens opprinnelige effektive rente (effektiv rente beregnet ved førstegangsinnregning). Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Tap som forventes som følge av framtidige hendelser, uansett graden av sannsynlighet, blir ikke innregnet.

13-2. KLASSIFIKASJON OG MÅLING AV FINANSIELLE EIENDELER

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier:

- Finansielle eiendeler holdt for omsetning
- Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi-oppsjonen
- Finansielle eiendeler som holdes til forfall
- Finansielle eiendeler utlån og fordringer

Holdt for omsetning

En finansiell eiendel er klassifisert som holdt for omsetning når den:

- i hovedsak er anskaffet med det formål å selge den eller kjøpe den tilbake på kort sikt
- er en del av en portefølje av identifiserte finansielle instrumenter som blir styrt sammen, og som det er godtgjort at det foreligger et nylig faktisk mønster for kortsiktig realisering av overskudd for, eller
- er et derivat, med unntak for et derivat som er øremerket og effektivt sikringsinstrument.

Med unntak for derivater faller kun en begrenset andel av Storebrands finansielle instrumenter inn under denne gruppen.

Finansielle eiendeler holdt for omsetning måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres i resultatet.

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi-oppsjonen

En betydelig andel av Storebrands finansielle instrumenter er klassifisert til kategorien virkelig verdi over resultatet på grunn av at:

- klassifiseringen reduserer mismatch i måling eller innregning som ellers ville oppstått som følge av ulike regler for måling av eiendeler og forpliktelser, eller at
- de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Regnskapsføringen er tilsvarende som for gruppen holdt for omsetning (instrumentene måles til virkelig verdi og verdiendringer føres i resultatet).

Investeringer som holdes til forfall

Investeringer som holdes til forfall er ikke-derivate finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall, og som et foretak har en positiv intensjon om og evne til å holde til forfall med unntak for

- de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet, eller
- de som oppfyller definisjonen av utlån og fordringer

Eiendeler holdt til forfall innregnes til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Kategorien anvendes i den norske livsforsikringsvirksomheten for eiendeler som er knyttet til forsikringskontrakter med rentegaranti.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er ikke-derivate finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette, og som ikke noteres i et aktivt marked, unntatt de som foretaket har til hensikt å selge umiddelbart eller på kort sikt, som skal klassifiseres som holdt for omsetning, og de som foretaket ved førstegangsinnregning øremerker til virkelig verdi over resultatet.

Utlån og fordringer innregnes til amortisert kost etter effektiv rentes metode. Kategorien anvendes i den norske livsforsikringsvirksomheten knyttet til forsikringskontrakter med rentegaranti.

Utlån og fordringer som er øremerket som sikringsobjekter er underlagt måling i henhold til kravene til sikringsbokføring.

13-3. DERIVATER

Regnskapsføring av derivater som ikke er et sikringsinstrument

Derivater som ikke faller inn under kriteriene for sikring innregnes i gruppen finansielle instrumenter holdt for omsetning. Virkelig verdi av derivatene klassifiseres henholdsvis som en eiendel eller som en forpliktelse, med endringer i virkelig verdi over resultatet.

Hoveddelen av de derivater som løpende benyttes i forvaltningen faller inn under denne kategorien.

En del av konsernets forsikringskontrakter inneholder innebygde derivater, som for eksempel rentegarantier. Disse forsikringskontraktene følger ikke regnskapsstandarden IAS 39 Finansielle instrumenter, men følger regnskapsstandarden IFRS 4 Forsikringskontrakter, og de innebygde derivatene måles ikke løpende til virkelig verdi.

13-4. SIKRINGSBOKFØRING

Sikring av virkelig verdi

Storebrand benytter sikring av virkelig verdi på renterisiko. Sikringsobjektene er finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater innregnes til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

Kontantstrømsikring

Enkelte innlån i utenlandsk valuta er sikret ved bruk av sikringsinstrumenter (derivater). Storebrand benytter kontantstrømsikring av valutarisiko på hovedstol og valutarisiko av kredittmargin. Netto løpende verdiendringer på sikringsinstrumentet som vurderes til å være effektiv sikring innregnes i totalresultat og den ikke effektive andelen innregnes i resultatet.

Storebrand har valgt å tidligimplementere "Endringene til IAS 39 og IFRS 7 om referanserentereformen" (IBOR-reformen) som ble gitt ut i september 2019. I samsvar med overgangsbestemmelsene er endringene vedtatt i ettertid til sikringsforhold som eksisterte i begynnelsen av rapporteringsperioden eller ble utpekt deretter, og til beløpet akkumulert i kontantstrømssikringsreserven på den datoen. Endringene gir midlertidig befrielse fra å anvende spesifikke krav til sikringsbokføring på sikringsforhold som er direkte berørt av IBOR-reformen. Lettelsene har den virkningen at IBOR-reform generelt ikke skal føre til at sikringsbokføring avsluttes. Imidlertid blir all sikringsineffektivitet fortsatt regnskapsført i resultatet. Endringene som angis, utløser videre når lettelsene skal avsluttes, som inkluderer usikkerheten som følge av referanserentereformen som ikke lenger er til stede. Se omtale i note 40.

Sikring av nettoinvestering

Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske virksomheter innregnes på samme måte som kontantstrømsikringer. Gevinst og tap på sikringsinstrumentet som relaterer seg til den effektive delen av sikringen føres i totalresultatet, mens gevinst og tap som relaterer seg til den ineffektive delen innregnes i resultatet. Samlet tap eller gevinst i egenkapitalen føres over resultatet når den utenlandske virksomheten blir solgt eller avviklet.

13-5. FINANSIELLE FORPLIKTELSER

Etter førstegangsinnregning måles hovedsakelig alle finansielle forpliktelser som ikke er derivater til amortisert kost ved effektiv rentes metode.

14. FORSIKRINGSFORPLIKTELSER

Regnskapsstandarden IFRS 4 Forsikringskontrakter, omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Storebrands forsikringskontrakter omfattes av standarden. IFRS 4 er en foreløpig standard inntil IFRS 17 skal tas i bruk. IFRS 4 tillater bruk av uensartede prinsipper for behandling av forsikringskontrakter i konsernregnskapet. I konsernregnskapet tas forsikringsforpliktelser med slik de er beregnet i de respektive datterselskaper i samsvar med det enkelte lands lovgivning. Dette gjelder også for forsikringskontrakter ervervet i en foretaksintegrasjon. I slike tilfeller er positive merverdier balanseført som eiendeler.

Det følger av IFRS 4 at avsetninger for forsikringsforpliktelser skal være tilstrekkelige. Ved vurdering av tilstrekkelighet knyttet til innregnede ervervede forsikringskontrakter, sees det i vurderingen også hen til IAS 37 Avsetninger, betingede eiendeler og betingede forpliktelser, og Solvens II beregninger.

Nedenfor redegjøres det for regnskapsprinsippene for de vesentligste forsikringsforpliktelsene.

14-1. GENERELT – LIVSFORSIKRING

Erstatninger for egen regning

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte forsikringsoppgjør fratrasket mottatt gjenforsikring, fraflyttede premiereserver og avgitt gjenforsikring.

Endring forsikringsforpliktelser

Endring forsikringsforpliktelser omfatter sparepremien som inntektsføres under premieinntekter og utbetalinger, samt endringer i avsetninger for fremtidige erstatninger. Posten omfatter også tilført garantert avkastning på premiereserven og premiefondet samt avkastning til kundene utover garantert avkastning.

Forsikringsforpliktelse (premiereserve)

Premiereserven er beregnet som kontantverdien av selskapets samlede forventede fremtidige forsikringsforpliktelser inklusive fremtidige administrasjonskostnader i henhold til de enkelte forsikringsavtaler, med fradrag av kontantverdien av fremtidige avtalte premier. For individuelle kontoprodukter med fleksibel premieinnbetaling avsettes oppsamlet kontoverdi i premiereserven. Premiereserven svarer til 100 prosent av forsikringenenes garanterte gjenkjøps-/flytteverdi før eventuelle avbrudds-/flyttegebyrer og andel av kursreguleringsfond.

Ved beregning av premiereserven er det benyttet samme forutsetninger som ligger til grunn for premien for de enkelte forsikringskontraktene, det vil si samme dødelighets- og uføresannsynligheter, rentegrunnlag og kostnadssatser. Premietariffene bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillegg sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området.

Den avsatte premiereserven inneholder for alle bransjer avsetning til dekning av fremtidige administrasjonskostnader inklusive oppgjørskostnader (administrasjonsreserve). For fullt betalte kontrakter, inklusive fripoliser, er kontantverdien av de forventede fremtidige administrasjonskostnader avsatt fullt ut i premiereserven. For kontrakter med fremtidig premieinnbetaling er det gjort fradrag for kontantverdien av den delen av de fremtidige administrasjonskostnader som forutsettes finansiert gjennom fremtidige premier.

En betydelig andel av de norske forsikringskontraktene har ett-årige rentegarantier, slik at den garanterte avkastningen må oppnås hvert år. I den svenske virksomheten foreligger det ikke kontrakter med en årlig rentegaranti, men det foreligger forsikringskontrakter med en sluttverdigaranti.

Forsikringsforpliktelser særskilt investeringsportefølje

Forsikringsforpliktelser knyttet til verdien av særskilt investeringsportefølje skal til enhver tid motsvare verdien av den investeringsporteføljen som er tilordnet kontrakten. Andelen av overskudd på risikoresultatet medregnes. Selskapet er ikke utsatt for investeringsrisiko på kundemidler, da det ikke garanteres minsteavkastning overfor kundene. Det eneste unntaket er ved dødsfall der etterlatte får utbetalt opprinnelig innbetalt beløp til livrenteforsikringer og for garantikonto.

IBNS-avsetninger

I premiereserven for forsikringsrisiko inngår avsetninger for inntrufne ikke meldte erstatninger samt ikke-ferdigbehandlede forsikringsoppgjør. IBNR er avsetninger for potensielle fremtidige utbetalinger hvor Storebrand ennå ikke er blitt informert om at et uforet tilfelle, dødsfall eller annet erstatningstilfelle er inntruffet. Siden Storebrand verken kjenner frekvens eller utbetalingsbeløp estimeres IBNR via aktuarielle modeller basert på historisk informasjon om bestanden. Tilsvarende er RBNS en avsetning for potensielle fremtidige utbetalinger hvor Storebrand har kjennskap til hendelsen, men ikke har ferdig behandlet kravet. Også her benyttes aktuarielle modeller basert på historisk informasjon for å estimere avsetningen.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringsselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsforpliktelser tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond, villkorad återbäring og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsforpliktelser. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted.

Salgskostnader

I norsk livsforsikringsvirksomhet er alle salgsutgifter ført som salgskostnader i resultatet, mens i svenske datterselskaper er deler av salgsgiftene balanseført og amortiseres over kontraktens forventede løpetid.

14-2. LIVSFORSIKRING NORGE

Tilleggsavsetninger

For å sikre soliditeten i livsforsikring, har selskapene anledning til å foreta avsetning til tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetningene er fordelt på kontraktene og kan benyttes til å dekke et negativt renteresultat inntil rentegarantien. Dersom selskapet ett år ikke oppnår en avkastning som svarer til rentegarantien, kan avsetningen føres tilbake fra kontrakten slik at selskapet blir i stand til å innfri rentegarantien. Det betyr at tilleggsavsetningene reduseres og at premiereserven økes tilsvarende på kontrakten. For renteforsikringer utbetales tilleggsavsetningen i rater over utbetalingsperioden.

Tilleggsavsetningene kan maksimalt være 12 prosent av premiereserven. Overstiges grensen blir det overskytende beløpet tilordnet kontrakten som overskudd.

Premiefond, innskuddsfond og pensjonistenes overskuddsfond

Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier "etter skatteloven" fra forsikringstakerne og tilført overskudd i individuell og kollektiv pensjonsforsikring. Innskuddsfondet inneholder innbetalinger og innskudd for arbeidstakere med kortere medlemstid enn 12 måneder. Innbetaling og uttak føres ikke over resultatregnskapet, men direkte mot balansen.

Pensjonistenes overskuddsfond består av overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling i kollektiv pensjonsforsikring. Fondet skal hvert år benyttes som engangspremie for tillegg til ytelsene til pensjonistene.

Kursreguleringsfond

Årets netto urealiserte gevinster/tap på finansielle eiendeler til virkelig verdi i kollektivporteføljen tilføres/tilbakeføres fra kursreguleringsfondet i balansen under forutsetning av at porteføljen har en netto urealisert merverdi. Den delen av netto urealisert gevinst/tap på finansielle omløpsmidler i utenlandsk valuta som kan tilskrives valutakursendringer avsettes ikke til kursreguleringsfond. Valutarisikoen på utenlandske investeringer er i hovedsak sikret med valutakontrakter på porteføljenivå. Valutakursendring tilknyttet sikringsinstrumentet avsettes således heller ikke til kursreguleringsfond, men føres direkte over resultatet. Etter regnskapsstandarden for forsikringskontrakter (IFRS4) er kursreguleringsfondet vurdert som en forpliktelse.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av positivt risikoresultatet for kollektiv pensjon og fripoliser til risikoutjevningfond for dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet er ikke vurdert som en forpliktelse etter IFRS og inngår som en del av egenkapitalen (bundet egenkapital).

14-3. LIVSFORSIKRING SVERIGE

Livsforsikringsforpliktelser

Livsforsikringsforpliktelsene er estimert som nåverdien av forventede fremtidige garanterte utbetalinger, administrasjonsutgifter og skatter, diskontert med den gjeldende risikofrie renten. Forsikringsmessige avsetninger med rentegaranti i SPP benytter en markedsmessig rentekurve. For risikoforsikring innen den innskuddsbaserte bestanden benyttes en reell diskonteringskurve. For spareforsikringer innen den ytelsesbaserte og den innskuddsbaserte bestanden samt sykeforsikring i den ytelsesbaserte bestanden diskonteres avsetningene med nominell rentekurve. Som utgangspunkt fastsettes den gjeldende diskonteringsrenten ut ifra de metoder som ligger til grunn for diskonteringsrenten i Solvens II.

I beregningen av livsforsikringsforpliktelser tas det hensyn til estimerte fremtidige administrasjonskostnader som med rimelighet kan forventes å oppstå og som kan knyttes til de eksisterende forsikringskontraktene. Kostnadene estimeres med bakgrunn i selskapets egne kostnadsanalyser og baseres på de faktiske driftskostnadene i løpet av det siste året. Projiseringen av de forventede fremtidige kostnader følger de samme prinsipper som grunnlaget for Solvens II. Det tas ikke hensyn til eventuelle fremtidige kostnadseffektiviseringer.

Villkorad återbäring (betinget kundetildelt bonus), og latent kapitaltilskott

Villkorad återbäring oppstår når verdien av kundemidlene er høyere enn nåverdien av forpliktelsene, og omfatter dermed den del av forsikringskapitalen som ikke er garantert. For kontrakter hvor kundemidlene er lavere enn forpliktelsene belastes eiers resultat ved avsetning til latent kapitaltilskudd. Villkorad återbäring og latent kapitaltilskudd innregnes på samme linje i balansen.

14-4. SKADEFORSIKRING

Kostnadsføring av skadetilfeller skjer på det tidspunkt skadetilfeller inntreffer. Det er foretatt følgende avsetninger:

Avsetning for ikke opptjent premie for egen regning gjelder løpende kontrakter som er i kraft på regnskapstidspunktet og skal dekke kontraktens gjenstående risikoperiode.

Erstatningsavsetningen skal dekke forventet utbetaling av meldte, men ikke oppgjorte erstatningskrav (RBNS). Den skal videre dekke forventede erstatningskrav knyttet til skader som er inntruffet, men ennå ikke meldt ved regnskapsperiodens utløp (IBNR). I tillegg skal erstatningsavsetningen inneholde en egen avsetning for fremtidige skadeoppgjørskostnader på inntrufne ikke oppgjorte skadetilfeller.

15. PENSJONSFORPLIKTELSE ER EGEN ANSATTE

Storebrand har landspesifikke pensjonsordninger for egne ansatte. Ordningene innregnes etter IAS 19. I Norge har Storebrand innskuddspensjon. Storebrand er med i den norske AFP-ordningen (avtalefestet pensjon). Den norske AFP-ordningen er vurdert å være en ytelsesordning, men det foreligger ikke tilstrekkelig kvantitativ informasjon til å kunne estimere pålitelige regnskapsmessige forpliktelser og kostnader.

I Sverige har SPP i samsvar med Bankansattes Tjenestepensjonsplan (BTP-planen) kollektive ytelsespensjonsplaner for sine ansatte. En kollektiv ytelsespensjon innebærer at en ansatt er garantert en viss pensjon basert på sluttlønn etter avsluttet arbeidsforhold.

15-1. YTELSESDORDNING

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser for ytelsesordninger beregnes etter lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag, basert på forutsetninger om diskonteringsrente, fremtidig regulering av lønn, pensjoner og ytelser fra folketrygden, fremtidig avkastning på pensjonsmidler samt aktuarmessige forutsetninger om dødelighet, uførhet og frivillig avgang. Periodens netto pensjonskostnad består av summen av periodens pensjonsopptjening, rentekostnad på den beregnede forpliktelsen, samt beregnet avkastning av pensjonsmidlene.

Aktuarielle gevinster og tap og virkningen av endrede forutsetninger blir regnskapsført mot totalresultatet i den perioden de oppstår. Når ansatte avslutter arbeidsforholdet før pensjonsalder eller går ut av ordningen, vil det utstedes ordinære fripoliser.

15-2. INNSKUDDSDORDNING

En innskuddsbasert pensjonsordning innebærer at konsernet betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Den fremtidige pensjonen vil avhenge av størrelsen på tilskuddet og den årlige avkastningen på pensjonssparingen. Konsernet har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Det er ingen avsetning for påløpte pensjonsforpliktelser i slike ordninger. Innskuddsbaserte pensjonsordninger blir kostnadsført direkte.

16. VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Konsernets varige driftsmidler består av maskiner, inventar, IT-systemer og bygninger som benyttes av konsernet til egen virksomhet.

Maskiner, inventar og IT-systemer måles til anskaffelseskost redusert med akkumulerte avskrivninger og eventuelle nedskrivninger.

Bygninger som benyttes til egen virksomhet av konsernet måles til oppskrevet verdi fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det foretas årlig vurdering av virkelig verdi på disse bygningene på samme måte som beskrevet for investeringseiendommer. Økning i verdier for bygninger som benyttes i egen virksomhet føres over totalresultatet. En nedskrivning av bygningens verdi innregnes først mot revalueringsreserve som gjelder oppskrivninger på den aktuelle bygningen. Dersom nedskrivningen overstiger revalueringsreserven resultatføres det resterende.

Avskrivningsperiode og -metode blir vurdert årlig for å sikre at metoden og perioden som brukes samsvarer med den økonomiske levetiden for driftsmiddelet. Tilsvarende gjelder for utrangeringsverdi. For bygninger foretas dekomponering, dersom ulike deler har forskjellig brukstid. Avskrivningsperiode og -metode måles da separat for hver del.

Det blir foretatt vurdering av nedskrivningsbehov når det foreligger indikasjon på verdifall. Nedskrivningstesten gjennomføres for den enkelte eiendel dersom den i hovedsak har uavhengige inngående kontantstrømmer, eventuelt en større kontantgenererende enhet. Eventuell nedskrivning resultatføres som differansen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag for salgskostnader og bruksverdi. Ved hver rapporteringsdato vurderes det om det er grunnlag for reversering av tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler.

17. SKATT

Konsernets skatteforpliktelse vurderes etter IAS 12 og klargjøringer i IFRIC 23. Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført i totalresultatet. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skatt beregnes med utgangspunkt i konsernets skattemessige fremførbare underskudd, skattereduserende midlertidige forskjeller og skatteøkende midlertidige forskjeller.

Eventuell utsatt skattefordel innregnes dersom det anses sannsynlig at skattefordelen vil bli gjenvunnet. Eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt innregnes netto når det foreligger en juridisk rett til å motregne eiendeler og forpliktelser ved betalbar skatt, og konsernet er i stand til og har til hensikt å gjøre opp betalbar skatt netto.

Endringer i eiendeler og forpliktelser ved utsatt skatt som skyldes endringer i skattesats innregnes som et utgangspunkt i resultatregnskapet.

Det vises til note 26 – Skatt for ytterligere informasjon.

18. AVSATT UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Foreslått utbytte og konsernbidrag klassifiseres som egenkapital inntil det er vedtatt av generalforsamlingen, og presenteres etter dette tidspunktet som gjeld. Foreslått utbytte og konsernbidrag inngår ikke i beregning av solvenskapitalen. For Storebrand Livsforsikring AS avsettes det for foreslått utbytte og konsernbidrag i samsvar med unntaket for selskapsregnskap i Forskrift til årsregnskap for livsforsikringsforetak.

19. LEIEAVTALER

Leiekontrakter blir innregnet i balansen. Nåverdi av samlede leiebetalinger balanseføres som gjeld og en eiendel som reflekterer bruksretten av eiendelen i leieperioden. Storebrand har valgt å klassifisere bruksretten som varige driftsmidler og leieforpliktelsen som annen gjeld. Balanseført eiendel amortiseres over leieperioden og avskrivningskostnaden resultatføres løpende som driftskostnad. Rentekostnad på leieforpliktelsen resultatføres som finanskostnad. Leieavtaler som har kortere leieperiode enn 12 måneder og leieavtaler som omfatter eiendeler med lavere verdi enn om lag NOK 50.000 blir ikke innregnet i balansen, men leiebeløpene innregnes som en driftskostnad over leieperioden.

20. KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømoppstillingen utarbeides etter den direkte metoden og viser kontantstrømmene gruppert etter kilder og anvendelsesområder. Kontanter er definert som kontanter, fordringer på sentralbanker og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist.

21. BIOLOGISKE EIENDELER

I samsvar med IAS 41 måles investeringer i skog som biologiske eiendeler. Biologiske eiendeler måles til virkelig verdi i henhold til IFRS 13. Verdiendringer på biologiske eiendeler føres i resultatregnskapet. Eierrettigheter på biologiske eiendeler innregnes på tidspunktet for overdragelse i henhold til kjøpsavtalen. Det innregnes årlige inntekter og utgifter fra skogbruk og utmark.

Note 2 Viktige regnskapsestimer og skjønnsmessige vurderinger

Ved utarbeidelse av konsernregnskapet må ledelsen anvende estimer, foreta skjønnsmessige vurderinger og anvende forutsetninger for usikre størrelser. Estimer og vurderinger evalueres løpende og er basert på historisk erfaring og forventning om fremtidige hendelser og representerer ledelsens beste skjønn på tidspunktet for regnskapsavleggelsen.

En beskrivelse av de vesentligste estimer og vurderinger der skjønn anvendes og som kan påvirke innregnede verdier eller nøkkeltall fremkommer nedenfor, og i note 44 for Solvens og i note 26 for Skatt.

De faktiske resultatene kan avvike fra regnskapsestimatene.

FORSIKRINGSKONTRAKTER

Forsikringsrisiko er risiko for større utbetalinger enn antatt og/eller ugunstig endring i verdien av en forsikringsforpliktelse som følge av at faktisk utvikling avviker fra det som ble forutsatt ved beregning av premier eller avsetninger.

I konsernregnskapet innregnes forsikringsforpliktelser med rentegaranti, med ulike prinsipper i den norske og svenske virksomheten. Det er også innregnet en immateriell eiendel (value-of-business-in-force, "VIF") knyttet til forsikringskontrakter i den svenske virksomheten. Denne eiendelen har opprinnelse i Storebrands kjøp av forsikringsvirksomhet. Det er flere forhold som kan påvirke størrelsene på forsikringsforpliktelsene inklusive VIF, herunder biometriske forhold som økt levealder, fremtidig avkastning, uførhet, samt utvikling i fremtidige kostnader og juridiske forhold som lovendringer og utfall av rettssaker mv.

Et lavt rentenivå vil på lang sikt være utfordrende for eier med hensyn til forsikringskontrakter med rentegaranti, og vil, sammen med reduserte kundebuffer, kunne påvirke størrelsen på de innregnede beløp knyttet til forsikringskontraktene. De norske forsikringskontraktene med rentegarantier er diskontert med premieberegningssrenten (om lag 3,2 prosent). De svenske forsikringsforpliktelsene med rentegaranti er diskontert med en rentekurve som samsvarer med Solvens II-rentekurven.

I den norske virksomheten har en betydelig andel av forsikringskontraktene årlige rentegarantier. Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i kursreguleringsfond og tilleggsavsetninger slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset. Tilsvarende vil verdiøkninger i stor grad kunne øke størrelsen på slike fond.

I den svenske virksomheten foreligger det ikke kontrakter med ett-årlig rentegaranti, men det foreligger forsikringskontrakter med rentegarantier slik at de får en garantert sluttverdi. Disse kontraktene diskonteres med en markedsmessig beregnet rente hvor deler av den anvendte rentekurven ikke er likvid. Endringer i diskonteringsrente vil kunne gi betydelige utslag i størrelsen på de forsikringsmessige forpliktelser samt påvirke resultatet. Dersom tilhørende kundemidler har en høyere verdi enn innregnet verdi av disse forsikringsmessige forpliktelsene, vil forskjellen utgjøre et betinget kundetildelt fond – villkorad återbäring (bufferkapital). Endringer i forutsetninger om fremtidige kostnads-, dødelighets- og andre biometriske forutsetninger kan også gi betydelige utslag på de innregnede forsikringsforpliktelsene. Estimaterendringer og endrede vurderinger kan medføre endret avkastning i kundeporteføljene. Avhengig av størrelsen på eventuelle verdifall, vil slike verdifall, helt eller delvis, kunne motvirkes av reduksjon i villkorad återbäring slik at effekt for eiers resultat kan bli begrenset. Dersom verdien av den enkelte forsikringskontrakt er høyere enn tilhørende kundemidler, vil eier måtte dekke manglende kapital.

Det gis ytterligere informasjon om forsikringsforpliktelser i note 6, 37 og 38.

INVESTERINGSEIENDOMMER

Investerings eiendommer måles til virkelig verdi. Markedet for nærings eiendom i Norge og Sverige er lite likvid og lite transparent. Verdsattelsene som gjøres vil være beheftet med usikkerhet og krever bruk av skjønn, dette gjelder særlig i perioder med urolige finansmarkeder.

Sentrale elementer som inngår i verdsettelsene, og som krever bruk av skjønn er:

- Markedsleie og ledighetsutvikling
- Kvaliteten og varigheten på leieinntektene
- Eierkostnader
- Teknisk standard og eventuelt oppgraderingsbehov
- Diskonteringsrenter for både sikker og usikker kontantstrøm, samt restverdi

Det innhentes også ekstern verdsettelse for deler av porteføljen kvartalsvis. Alle eiendommer skal i løpet av en 3 års periode ha minst en ekstern verdsettelse.

Det vises for øvrig til note 11 hvor verdsettelse av investerings eiendommer til virkelig verdi beskrives ytterligere.

COVID-19

2020 har blitt påvirket av utviklingen knyttet til Coronavirus-spredningen. Fra siste del av februar og gjennom mars førte pandemien, og konsekvensene av nedstenging både i Norge og globalt, til finansiell uro med fallende aksjekurser, økte kredittspreader, fallende renter og lavere omsetning for mange finansielle eiendeler. I kombinasjon med redusert oljepris førte forholdene også til en betydelig svekkelse av den norske kronen. Økt arbeidsledighet har påvirket uføreforsikringsresultatene negativt og gitt behov for reservestyrking. Hvordan dagens situasjon vil utvikle seg videre er fortsatt usikkert. I annet halvår har finansmarkedet og spesielt aksjemarkedet styrket seg, hjulpet av politiske tiltak. De siste månedene av året har vært preget av både en annen bølge av smitte i en rekke land, samtidig som det også har kommet positive nyheter knyttet til testing av mulige vaksiner. Storebrand har risikostyring som gjennom vedtatte prinsipper håndterer og demper effekten av volatile finansmarkeder.

Storebrand økte forsikringsforpliktelsene i første kvartal 2020 basert på forventede effekter fra Covid-19-viruset. Situasjonen har blitt nøye overvåket i de påfølgende tre kvartalene i 2020, uten noen observerte betydelige effekter fra Covid-19 på reservene. Utviklingen av forsikringsforpliktelsene er avhengig av fremtidige scenarier og er for tiden mer usikker enn normalt. Storebrand vil fortsette å overvåke utviklingen av Covid-19 og effekter for økonomien. En langvarig situasjon med høy arbeidsledighet kan føre til høyere uførenivåer og økte forpliktelser. De nåværende forsikringsforpliktelsene representerer imidlertid Storebrands beste estimat av forsikringsforpliktelsene.

Covid-19 og den usikre makroøkonomiske situasjonen medfører en større usikkerhet knyttet til flere estimater ved utgangen av 2020 enn situasjonen før starten på pandemien. Det er fortsatt stor usikkerhet knyttet til spredning av Covid-19 og konsekvensene for samfunnet. Usikkerheten i kontantstrømmene tilhørende finansielle instrumenter og investeringseiendom som prises basert på nivå 3 beregninger, samt estimert forventede tap på utlån er følgelig også økt.

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL VIRKELIG VERDI

Det vil være usikkerhet knyttet til prisingen av finansielle instrumenter særlig knyttet til instrumenter som ikke prises i et aktivt marked. Dette gjelder særlig for de typer verdipapirer som er priset på bakgrunn av ikke-observerbare forutsetninger, og for disse investeringene benyttes ulike verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi, herunder private equity investeringer, investeringer i utenlandske eiendomsfond samt andre finansielle instrumenter hvor det nyttes teoretiske modeller ved prisingen. Eventuelle endringer i forutsetninger vil kunne påvirke innregnede verdier. Hoveddelen av slike finansielle instrumenter inngår i kundeporteføljen.

Det vises for øvrig til note 11 hvor verdsettelse av finansielle instrumenter til virkelig verdi beskrives ytterligere.

UTSATT SKATT OG USIKRE SKATTEPOSISJONER

Beregning av utsatt skatt eiendel, utsatt skatt forpliktelse og skattekostnad er basert på fortolkning av regler og estimater.

I forbindelse med konsernets virksomhet kan det oppstå tvister mv. relatert til skatteposisjoner der utfallet er usikkert. Konsernet avsetter for usikre og omtvistede skatteposisjoner med beste estimat av forventet beløp, gitt forventet beslutning fra skattemyndighetene i tråd med IAS 12 og IFRIC 23. Avsetningene reverseres hvis den omtvistede skatteposisjonen avgjøres til fordel for konsernet og ikke lenger kan bli anket.

Det vises til ytterligere informasjon i note 26.

Note 3 Resultat per segment

SEGMENTER

Storebrands virksomhet er delt inn i resultatområdene Sparing, Forsikring, Garantert Pensjon og Øvrig.

SPARING

Består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, uten rentegarantier. I området inngår innskuddspensjon i Norge og Sverige. I tillegg inngår også enkelte øvrige datterselskaper i Storebrand Livsforsikring og SPP.

FORSIKRING

Forsikring omfatter personrisikoprodukter til det norske og svenske privatmarkedet og personalforsikring og pensjonsrelaterte forsikringer i det norske og svenske bedriftsmarkedet.

GARANTERT PENSJON

Garantert pensjon består av produkter som omfatter langsiktig sparing til pensjon, hvor kundene har en garantert avkastning eller ytelse på sparemidlene. I området inngår ytelsespensjon i Norge og Sverige, fripoliser og individuell kapital- og pensjonsforsikring.

ØVRIG

Under kategorien øvrig rapporteres resultatet for selskapsporteføljene i Storebrand Livsforsikring og SPP og mindre døtre. I tillegg inngår virksomheten i Euroben i dette segmentet.

AVSTEMMING MELLOM RESULTATREGNSKAP OG ALTERNATIVT RESULTATOPPSETT (SEGMENT)

Resultatene i segmentene avstemmes mot konsernresultat før amortisering og nedskrivning av immaterielle eiendeler. I konsernets resultatoppstilling inngår brutto inntekter og kostnader knyttet til både forsikringskunder og eier (aksjonærer). I alternativt resultatoppsett inngår kun resultatelementer knyttet til eier (aksjonærer) som er de resultatelementene som konsernet har resultatmål og oppfølging av. Resultatlinjer som benyttes i segmentrapporteringen vil dermed ikke være identiske med resultatlinjene i konsernresultatregnskapet. Under følger en overordnet beskrivelse av de vesentligste forskjellene.

Fee- og administrasjonsinntekter består av gebyrer og faste administrative inntekter. I konsernets resultatoppstilling er posten klassifisert som premieinntekter, netto renteinntekter bank, eller andre inntekter avhengig av type virksomhet. I konsernets resultatoppstilling inngår også spareelementer på forsikringskontrakter og eventuell tilflyttet reserve.

Pris for avkastningsgaranti og fortjeneste risiko (feeinntekter) - Storebrand Livsforsikring AS

For kollektive pensjonsforsikringer med avkastningsgaranti skal avkastningsgarantien prises i forkant. Nivået på avkastningsgarantien, størrelsen på bufferkapitalen (tilleggsavsetninger og kursreserver) og investeringsrisikoen for porteføljen pensjonsmidlene investeres i, er styrende for hvilken pris kunden betaler for sin avkastningsgaranti. Det er risikoen egenkapitalen utsettes for som er utgangspunktet for prisfastsettelsen av avkastningsgarantien. Forsikringsselskapet står for all nedsiderisiko og må reservere opp forsikringen dersom bufferavsetninger ikke er tilstrekkelige eller tilgjengelige.

Forsikringsresultatet består av forsikringspremier og erstatninger.

Forsikringspremier består av premieinntekter knyttet til risikoprodukter (forsikrings segment) som er klassifisert som premieinntekter i konsernets resultatoppstilling.

Erstatninger består av utbetalte erstatninger og endring i avsetninger for IBNR og RBNS knyttet til risikoprodukter som er klassifisert som erstatninger i konsernets resultatoppstilling.

Administrasjonskostnader består av konsernets driftskostnader i konsernets resultatoppstilling minus driftskostnader allokert til tradisjonelle individuelle produkter med overskuddsdeling.

Finansposter og risikoresultat liv og pensjon omfatter Risikoresultat liv og pensjon, Finansresultat inkludert netto overskuddsdeling og Utlånstap.

Risikoresultat liv og pensjon består av forskjellen mellom risikopremie og erstatninger for produkter knyttet til innskuddspensjon, fondsforsikringskontrakter (sparing segment) og ytelsespensjon (garantert pensjon segment). Risikopremie er klassifisert som premieinntekt i konsernets resultatoppstilling.

Finansresultat består av avkastningen for selskapsporteføljene til Storebrand Livsforsikring AS og SPP Pension & Försäkring AB (øvrige segment) mens avkastning på de øvrige selskapsporteføljene i konsernet ligger som finansresultat innenfor segmentet som virksomheten er knyttet til. Avkastning selskapsporteføljer er klassifisert som netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for selskap i konsernets resultatoppstilling. I finansresultatet inngår også avkastning på kundemidler knyttet til produkter innenfor forsikringssegmentet, denne posten vil i konsernets oppstilling inngå i posten netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for kunder. I alternativt resultatoppstilling inngår enkelte ikke vesentlige datterselskapers resultat før skatt i finansresultatet, mens i konsernets resultatoppstilling vises dette som andre inntekter, driftskostnader og andre kostnader.

NETTO OVERSKUDDSDELING

Storebrand Livsforsikring AS

Gamle og nye individuelle kontrakter utgått fra kollektive pensjonsforsikringer (fripoliser) har modifisert overskuddsdelingsregime som innebærer at selskapet kan beholde inntil 20 prosent av overskudd på avkastning etter eventuell avsetning til tilleggsavsetning. Modifisert overskuddsdelingsmodell innebærer at et eventuelt negativt risikoresultat vil kunne gå til fradrag mot kundenes renteoverskudd før fordeling hvis det ikke dekkes fra risikoutjevnsfondet.

Tradisjonelle individuelle kapital- og pensjonsprodukter som var i konsernet før 1.1.2008 videreføres etter overskuddsregler som gjaldt før 2008. Det gis ikke anledning til å etablere nye kontrakter i denne porteføljen. Konsernet kan beholde inntil 35 prosent av det samlede resultatet etter avsetning til tilleggsavsetninger.

En eventuell negativ avkastning i kundeporteføljene og avkastning lavere enn rentegaranti som ikke kan dekkes av tilleggsavsetning må dekkes av selskapets egenkapital, og vil inngå i linjen netto overskuddsdeling og tap.

SPP Pension & Försäkring AB

For premier betalt fra og med 2016 erstattes tidligere overskuddsdeling med en garantiavgift for premiebestemt forsikring (IF-bestand). Garantiavgift er årlig og beregnes som 0,2 prosent av kapitalen, og som tilfaller selskapet.

For innbetalinger inngått før 2016 opprettholdes overskuddsdelingen, det vil si at dersom totalavkastningen i et kalenderår for en premiebestemt forsikring (IF-bestand) overstiger garantert rente oppstår avkastningsdeling. Ved avkastningsdeling tilfaller 90 prosent av totalavkastningen forsikringstakeren og 10 prosent selskapet. Selskapets andel av totalavkastningen inngår i finansresultatet.

For ytelsesbasert forsikring (KF-bestand) har selskapet rett til å ta et indekseringsgebyr hvis det kollektive overskuddet tillater en indeksregulering av forsikringene. Indekseringen er maksimalt tilsvarende endringen i konsumprisindeksen (KPI) mellom de to foregående september-måneder. Pensjoner som utbetales blir indeksert dersom konsolidering per 30. september overstiger 107 prosent, hvor halvparten av gebyret belastes. Hele gebyret vil bli belastet dersom konsolidering per 30. september overstiger 120 prosent, her kan også fripøliser (fribrev) medregnes. Totalt gebyr tilsvarende 0,8 prosent av forsikringskapitalen.

Det gjøres en løpende vurdering av den garanterte forpliktelsen. Dersom den garanterte forpliktelsen er høyere enn verdien av eiendelene må det gjøres en avsetning i form av latent kapitaltilskudd. Dersom eiendelene er lavere enn den garanterte forpliktelsen når forsikringsutbetalingen starter tilfører selskapet kapital opp til den garanterte forpliktelsen i form av realisert kapitaltilskudd. Endring i latent kapitaltilskudd inngår i finansresultatet.

UTLÅNSTAP

Tap på utlån som ligger på Storebrand Livsforsikring konsern sin balanse inngår ikke på denne linjen hverken i alternative resultatoppsett eller i konsernets resultatoppstilling, men vil i resultatoppstilling inngå i posten netto inntekter fra finansielle eiendeler og eiendom for kunder.

Amortisering av immaterielle eiendeler inneholder avskrivning og eventuelle nedskrivninger av immaterielle eiendeler oppstått ved oppkjøp av virksomhet.

RESULTAT PER VIRKSOMHETSOMRÅDE

(NOK mill.)	2020	2019
Sparing	782	566
Forsikring	89	281
Garantert pensjon	775	1 029
Øvrig	61	320
Resultat før amortisering	1 707	2 196
Amortisering immaterielle eiendeler	-372	-341
Resultat før skatt	1 336	1 855

SEGMENTOPPLYSNINGER PER 31.12

(NOK mill.)	Sparing		Forsikring		Garantert pensjon	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	1 961	1 805			1 455	1 475
Forsikringsresultat			454	665		
- Premier for egen regning			2 938	2 750		
- Erstatninger for egen regning			-2 484	-2 086		
Administrasjonskostnader	-1 138	-1 222	-399	-417	-842	-819
Driftsresultat	824	583	56	248	614	657
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	-41	-17	33	33	162	372
Resultat før amortisering	782	566	89	281	775	1 029
Amortisering immaterielle eiendeler						
Resultat før skatt	782	566	89	281	775	1 029

(NOK mill.)	Øvrig		Storebrand Livsforsikring konsern	
	2020	2019	2020	2019
Fee og administrasjonsinntekter	59	51	3 476	3 332
Forsikringsresultat			454	665
- Premier for egen regning			2 938	2 750
- Erstatninger for egen regning			-2 484	-2 086
Administrasjonskostnader	-49	-52	-2 427	-2 510
Driftsresultat	10	-1	1 503	1 486
Finans poster og risikoresultat liv og pensjon	50	321	204	709
Resultat før amortisering	61	320	1 707	2 196
Amortisering immaterielle eiendeler			-372	-341
Resultat før skatt	61	320	1 336	1 855

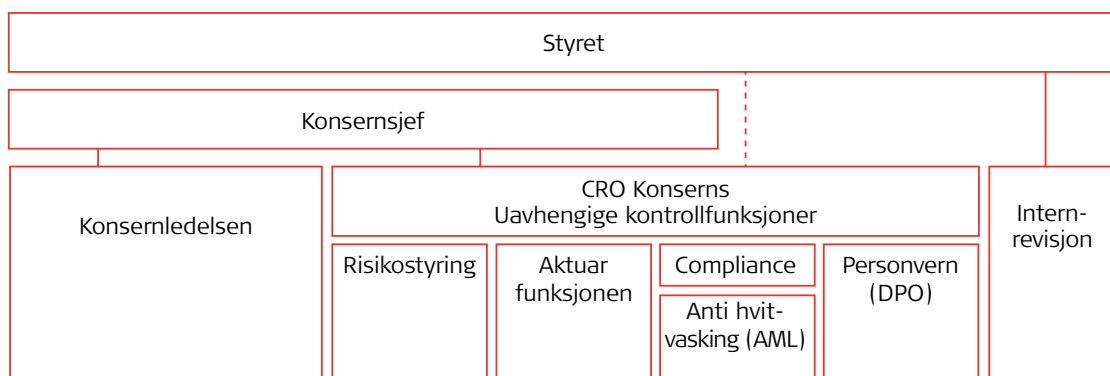
Note 4 - Risikostyring og internkontroll

Storebrands inntekter og resultater er avhengig av eksterne forhold som gir usikkerhet. De viktigste eksterne risikoforholdene er utviklingen i finansmarkedene og endringer i levealderen til den norske og svenske befolkningen. Interne operasjonelle faktorer kan også gi tap, for eksempel feil knyttet til forvaltningen av kunders midler eller utbetaling av pensjon.

Kontinuerlig overvåking og aktiv styring av risiko er et kjerneområde i konsernets virksomhet og organisasjon. Ansvar for risikostyring og internkontroll er en integrert del av lederansvaret i Storebrand konsernet.

ORGANISERING AV RISIKOSTYRINGEN

Konsernets organisering av risikostyringsansvar følger en modell basert på 3 forsvarslinjer. Modellen skal ivareta risikostyringsansvar både på selskaps- og konsernnivå.

Styrene i Storebrand ASA og i konsernselskapene har det overordnede ansvaret for å begrense og følge opp virksomhetens risikoer. Styrene fastsetter årlig rammer og retningslinjer for virksomhetens risikotaking, mottar rapporter over faktisk risikonivå og gjør en framoverskuende vurdering av risikobildet.

Styret i Storebrand ASA har etablert et risikoutvalg som består av 3 styremedlemmer. Risikoutvalgets hovedoppgave er å forberede styrebehandlingen på risikoområdet, med særskilt oppmerksomhet på konsernets risikoappetitt, risikostrategi og investeringsstrategi. Utvalget skal bidra med framoverskuende beslutningsstøtte knyttet til styrets drøfting av virksomhetens risikotaking, finansielle prognoser og behandling av risikorapporteringen.

Ledere på alle nivåer i virksomheten har ansvar for risikohåndteringen innen eget ansvarsområde. God risikohåndtering forutsetter arbeid med mål, strategier og handlingsplaner, identifisering og vurdering av risikoer, dokumentasjon av prosesser og rutiner, prioritering og gjennomføring av forbedringstiltak, samt kommunikasjon, informasjon og rapportering.

UAVHENGIGE KONTROLLFUNKSJONER

Det er etablert uavhengige kontrollfunksjoner for virksomhetens risikohåndtering (risikostyringsfunksjonen/chief risk officer), for regeletterlevelse (compliancefunksjonen), for at forsikringsforpliktelsen er riktig beregnet (aktuarfunksjonen) for personvern (Data Protection Officer), for hvitvasking (Anti Money Laundering) og for bankens kredittgivning. Relevante funksjoner er etablert både for Storebrandkonsernet (gruppen) og for alle konsesjonsbelagte selskaper. De uavhengige kontrollfunksjonene er direkte underlagt selskapenes administrerende direktører og har rapportering til respektive selskapsstyre.

Funksjonelt har de uavhengige kontrollfunksjonene tilhørighet til Group Risk & Compliance (GRC), som er underlagt konsernsjefen og har rapportering til styret i Storebrand ASA. Oppgavene til GRC er å sikre at alle vesentlige risikoer er identifisert, målt og hensiktsmessig rapportert. Funksjonen skal være aktivt involvert i utviklingen av konsernets risikostrategi og skal ha et helhetlig syn på virksomhetens risikoeksponering. Herunder følger ansvar for å sikre etterlevelse av relevant risikostrategi for risikostyringen og konsernselskapenes risikoeksponering.

Internrevisjonen er direkte underlagt styret og skal gi styrene i relevante konsernselskaper en bekreftelse på hensiktsmessigheten og effektiviteten av virksomhetens risikohåndtering, herunder hvordan forsvarslinjene fungerer.

Note 5 Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser. Definisjonen omfatter risikoen for tap eller offentlige sanksjoner forårsaket av manglende etterlevelse (compliance) av eksternt eller internt regelverk.

Operasjonell risiko søkes redusert med et effektivt system for internkontroll. Risikoer følges opp gjennom ledelsens risikogjennomgang med dokumentering av risikoer, tiltak og oppfølging av hendelser. I tillegg kommer internrevisjonens uavhengige kontroll gjennom styrevedtatte revisjonsprosjekter.

For å håndtere alvorlige hendelser i forretningskritiske prosesser er det utarbeidet beredskaps- og kontinuitetsplaner.

Storebrands IT-systemer er sentrale for operasjonell drift og pålitelig finansiell rapportering. Feil og driftsavbrudd kan få konsekvenser for forretningsdriften, og kan påvirke både kunders og aksjonærers tillit. I ytterste konsekvens kan avvikssituasjoner føre til sanksjoner fra tilsynsmyndigheter. Storebrands IT-plattform bærer preg av kompleksitet og integrasjoner mellom ulike fagsystemer og fellessystemer. Driften av IT-systemene er i betydelig grad utkontraktet til ulike tjenesteleverandører. Det er etablert en styringsmodell med tett leverandøroppfølging og internkontrollaktiviteter i den hensikt å redusere risikoen knyttet til IT-systemenes utvikling, forvaltning, drift og informasjonssikkerhet. Storebrand står overfor et større teknologiskifte med omlegging til en skybasert infrastruktur. Risikoen øker i forbindelse med selve transformasjonen, og konsekvensen av feil kan bli større når tjenester leveres over internett. Samtidig reduserer skybaserte tjenester og infrastruktur risikoen knyttet til egenutviklede systemer og på sikt utdatert infrastruktur. Kapitalforvaltningsvirksomheten har et moderne og standardisert kjernesystem, kombinert med egenutviklede applikasjoner. Forsikringsplattformen bygger på innkjøpte standardssystemer som driftes og følges opp gjennom utkontrakteringsavtaler. For livsforsikringsvirksomheten er det stor grad av egenutvikling, mens deler av driften er utkontraktet. Andelsadministrasjon innen innskuddsbasert tjenstepensjon og unit linked, håndteres i en innkjøpt systemløsning.

Note 6 Forsikringsrisiko

Storebrand tilbyr tradisjonelle livs- og pensjonsforsikringer som både kollektive og individuelle kontrakter, i tillegg tilbys det kontrakter hvor kunden har investeringsvalg.

Forsikringsrisikoen i Norge er i stor grad standardisert for kontrakter innen samme produkt som en følge av detaljert regulering fra myndighetene. I Sverige er det rammevilkår for forsikringskontraktene noe som medfører større forskjeller mellom kontraktene innen samme produkt.

Forsikringsrisikoen knyttet til økning av levealder og dermed økning i fremtidige pensjonsutbetalinger (langt liv) er den største forsikringsrisikoen i konsernet, i tillegg finnes uførisiko og dødsfallsrisiko.

Livsforsikringsrisikoene er:

1. Langt liv – Risiko for feil estimering av levealder og fremtidige pensjonsutbetalinger. Historisk utvikling har vist at flere forsikrede oppnår pensjonsalder og lever lenger som pensjonister sammenlignet med tidligere. Det er betydelig usikkerhet knyttet til fremtidig dødelighetsutvikling. Ved økt levealder utover det som er forutsatt i premietariffene, tiltar også risikoen for at eiers resultat må belastes for å dekke nødvendig avsetningsbehov.
2. Uførehet – Risiko for feil estimering av fremtidig sykdom og uførehet. Det vil være usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling av uførehet, inklusive uførepensjonister som reaktives tilbake til arbeidslivet.
3. Død – Risiko for feil estimering av dødsfall og feil estimering av utbetaling til etterlatte. I de senere år har det vært registrert avtagende dødelighet og færre unge etterlatte sammenlignet med tidligere.

I segmentet Garantert Pensjon har konsernet en betydelig forsikringsrisiko knyttet til estimering av levealder og fremtidige pensjonsutbetalinger for kollektive og individuelle forsikringsavtaler. I tillegg er det forsikringsrisiko knyttet til estimering av uførhet og etterlattepensjoner til ektefelle og/eller barn. Uføredekningene i Garantert Pensjon er hovedsakelig solgt sammen med en alderspensjon. Dødsrisikoen er lav i Garantert Pensjon sett i forhold til øvrig risiko. I SPP er det mulig å endre fremtidige premier for IF-porteføljen noe som reduserer risikoen betraktelig. I Norge kan også fremtidige premier for kollektive avtaler endres, men kun for ny opptjening, dette vil medføre redusert risiko.

Tjenestepensjonsavtaler (hybrid) rapporteres i segmentet Garantert Pensjon når kunden har en avtale uten eget investeringsvalg på pensjonsmidlene. Dette er en liten bestand med begrenset forsikringsrisiko.

I segmentet Sparing har konsernet lav forsikringsrisiko. Forsikringsrisiko er hovedsakelig knyttet til død, med noe langt liv risiko for fripoliser med investeringsvalg.

I segmentet Forsikring har konsernet forsikringsrisiko knyttet til uførhet og død. I tillegg er det forsikringsrisiko knyttet til yrkesskade, kritisk sykdom, kreftforsikring, barneforsikring og ulykkesforsikring. For yrkesskade utgjør risikoen først og fremst potensiell feil i vurdering av avsetningsnivået, da avviklingen av skadeårgangene kan ta opp mot 25 år. Forsikringsrisikoen innen kritisk sykdom, kreft og ulykke ansees for å være begrenset, på bakgrunn av volumet og den underliggende volatiliteten i produktene.

Segmentet Øvrig omfatter forsikringsrisikoen i Euroben, som tilbyr pensjonsprodukter til nordiske bedrifter og forsikringsrisikoen er begrenset.

BESKRIVELSE AV PRODUKTER

Risikopremie og tariffer

Garantert pensjon

Kollektiv pensjonsforsikringer i Norge følger premiene for tradisjonelle alders- og etterlatte- dekninger fellestariffen K2013. For uførepensjon er premiene basert på selskapets egne erfaringer. Omkostningspremien fastsettes årlig med sikte på full dekning av neste års forventede kostnader.

For individuelle forsikringer i Norge er premiene for dødsrisiko og risiko for langt liv basert på tariffer utarbeidet av forsikringsselskapene med utgangspunkt i felles erfaringer. Dette gjelder både kapital- og pensjonsforsikring. Uførepremiene er basert på selskapets egne erfaringer.

Risikopremien i kollektive forsikringer i Sverige beregnes som en utjevnnet premie innenfor forsikringsfellesskapet, basert på kollektiv fordeling på alder og kjønn, samt behovet for etterlattedekning. Risikopremien for individuelle forsikringer fastsettes individuelt og baserer seg på alder og kjønn.

SPPs dødelighetsforutsetninger er fastsatt basert på bransjens felles dødelighetstariff DUS 14 og justert for selskapets egne observasjoner.

Ny offentlig tjenestepensjon trådte i kraft fra 2020, og omfatter alderspensjon i offentlig sektor. Den nye ordningen er en påslagspensjon og er en nettoppensjon slik man kjenner det fra privat sektor. Påslagspensjon betyr at pensjonen opptjenes for hvert år med utgangspunkt i den ansattes lønn. Dette i motsetning til i tidligere ordning hvor pensjon ble beregnet fra sluttlønn. Påslagspensjonen sikrer en livsvarig alderspensjon, alderspensjonen kan tas ut helt eller delvis fra og med 62 år til og med 75 år. Utbetaling av pensjon skal uansett starte ved 75 år. Medlemmer som ikke har rett til AFP, gis betinget tjenestepensjon som et tillegg til alderspensjonen.

Forsikring

For gruppelivsforsikring og enkelte risikodekninger innen kollektiv pensjon er tariffene i tillegg til alder og kjønn, også avhengig av næring/yrke. Innen gruppelivsforsikring benyttes også erfaringstariffering. For gruppelivsforsikring er tariffen, både for død og uførhet, basert på selskapets egne erfaringer.

Nyere individuelle kapitalforsikringer prises kjønnsnøytralt. Tariffene for alle individuelle kapitalforsikringer er basert på selskapets egne erfaringer.

For skadeforsikring (yrkesskade) er tariffene basert på selskapets egne erfaringer.

Styring av forsikringsrisiko

I den eksisterende forsikringsporteføljen overvåkes forsikringsrisikoen innen hver bransje. Utviklingen av risikoresultatene følges gjennom året. For hver type av risiko utgjør det ordinære risikoresultat for en periode differansen mellom de risikopremier selskapet har tatt inn for perioden og de avsetninger og utbetalinger som man må gjøre for de forsikringstilfeller som inntreffer i perioden. Forsikringstilfeller som man ikke har fått melding om, men som man av erfaring må anta er inntruffet, er tatt hensyn til.

Ved tegning av individuelle risikoprodukter i Norge gjennomføres det en helsevurdering av kunden. Resultatet av vurderingen gjenspeiles i nivået på risikopremien som kreves. Ved inngåelse av kollektive avtaler med risikodekninger foretas en helsevurdering av de ansatte i bedrifter med få ansatte, ellers kreves arbeidsdyktighetserklæring. I vurderingen av risiko tas det også hensyn til bedriftens næringskategori, bransje og sykehistorikk.

For alle produkter utgjør storskader eller spesielle hendelser en stor risiko. De største skadene vil typisk være innenfor gruppeliv og yrkesskade.

Selskapet styrer sin forsikringsrisiko gjennom ulike gjenforsikringsprogram. Gjennom katastrofereassurance (excess of loss) dekkes tap (engangserstatninger og reserveavsetninger) utover en nedre grense ved 2 eller flere dødsfall eller uføretilfeller som følge av samme begivenhet. Dekningen har også en øvre grense. Gjennom en gjenforsikringsavtale for et enkelt liv dekkes døds- og uførerisiko som overstiger selskapets praktiserte maksimale risikobeløp for egen regning. Selskapets maksimale risikobeløp for egen regning er forholdsvis høye og gjenforsikret risiko er derfor av beskjednen størrelse.

Selskapet styrer også sin forsikringsrisiko gjennom internasjonal pooling. Dette innebærer at multinasjonale bedriftskunder kan få utlignet resultatene mellom de ulike enhetene internasjonalt. Pooling tilbys for gruppeliv og risikodekninger innenfor kollektiv pensjon.

RISIKORESULTAT

Risikoresultatet består av premier selskapet tar for å dekke forsikringsrisikoer med fradrag for faktiske kostnader i form av forsikringsavsetninger og utbetalinger for forsikringshendelser som død, pensjon, uførhet og ulykke.

I tabellen nedenfor er risikoresultatet for de største virksomhetene i konsernet spesifisert, i tillegg oppgis resultateffekten av gjenforsikring og pooling. Risikoresultatet i tabellen viser samlet risikoresultat før fordeling kunder og eier (forsikringsselskapet).

Spesifikasjon av risikoresultat

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring AS		SPP Pension & Försäkring AB	
	2020	2019	2020	2019
Overlevelsesresultat	7	-58	54	-39
Dødsfallsresultat	243	416	23	19
Uføresultat	-26	443	134	92
Gjenforsikring	5	2	0	-1
Pooling	-44	22	-26	-14
Annet	-33	-101	1	-4
Sum risikoresultat	153	724	186	53

SENSITIVITET

Volatiliteten i risikoresultatene avhenger av utviklingen i uførhet og dødelighet i forhold til forventningene. De ulike kontraktene i Storebrand har ulik risiko, men i beregningen av volatiliteten er det tatt utgangspunkt i de samme endringene siden utviklingen i f.eks. uførhet antas lik på tvers av kontraktene. Til å angi sensitiviteten på årsresultatet er det lagt til grunn en forventet 5 % økning i erstatningene for henholdsvis uførhet og dødelighet, hvor dødelighet består av risikoene død og langt liv.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING

(NOK mill.)	Garantert pensjon					Forsikring			Samlet	
	Kollektiv	Tjeneste- pensjon	Fripoliser	Individual	Sum	Kollektiv	Person risiko	Gruppeliv		
	pensjon privat sektor			med garanti		uføre- pensjon				
Død	4	1	49	5	59	-1	-2	-19	-22	37
Uførhet	-4		-14	-4	-22	-40	-4	-26	-70	-92

Nettoeffekten av økte erstatninger for uførhet vil gi en reduksjon i uførerisikoresultatet på 14 mnok for fripoliser og 40 mnok for kollektiv uførepensjon. Tilsvarende vil en økning i erstatningen for dødelighet redusere dødsrisikoresultatet for gruppeliv med 19 mnok, og for fripoliser vil risikoresultatet for dødelighet bedres med 49 mnok.

Det varierer hvordan bruttoeffektene over innregnes i selskapets resultat. Virksomhetsreglene definerer bufferkapital og andre faktorer som medfører at et negativt risikoresultat for pensjonsproduktene vil kunne dekkes av risikoutjevningfondet, gitt at dette er tilstrekkelig. Tilsvarende vil inntil 50 % av et positivt risikoresultat tilføres risikoutjevningfondet mens øvrig positivt risikoresultat tilfaller kundene. For kollektiv uførepensjon, gruppeliv og personrisiko tilfaller risikoresultatene i sin helhet Storebrand, mens risikoresultatet for individuelle forsikringer inngår i overskuddsdelingen mellom kundene og Storebrand.

SPP PENSION & FÖRSÄKRING

SEK mill	IF	KF	Sum
Død	8	17	25
Uførhet	2	0	2

En andel av endring i uføre og premiefritak dekkes av pooling og gjenforsikring, SPP's resultateffekt forventes å være omtrent 95 prosent. Endring i økt levealder (langt liv) og dødsfall får effekt i sin helhet i SPP's resultat.

TILSTREKKELIGHETSTEST

Det følger av regnskapsstandarden IFRS 4 Forsikringskontrakter at de innregnede forsikringsforpliktelsene skal være tilstrekkelige og at det skal gjennomføres en tilstrekkelighetstest (liability adequacy test). Storebrand tilfredsstiller tilstrekkelighetstesten for 2020 og tilstrekkelighetstestene har følgelig ingen resultatmessig effekt på regnskapet for 2020.

Note 7: Finansiell markedsrisiko

Markedsrisiko er endring i verdier som skyldes at finansmarkedspriser eller volatilitet avviker fra det som er forventet. Omfatter også risiko for at verdien av forsikringsforpliktelsen utvikler seg ulikt fra eiendelene som følge av renteendringer.

De vesentligste markedsrisikoene for Storebrand er renterisiko, aksjemarkedsrisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko og valutarisiko.

For livselskapene er de finansielle eiendelene plassert i en rekke delporteføljer. Markedsrisikoen påvirker Storebrands inntekter og resultat ulikt for de forskjellige delporteføljene. Det er tre hovedtyper av delporteføljer, selskapsporteføljer, kundeporteføljer uten garanti (fondsforsikring) og garanterte kundeporteføljer.

Markedsrisikoen i selskapsporteføljene påvirker resultatet fullt ut.

Markedsrisikoen i fondsforsikring er kundens risiko, slik at Storebrand ikke treffes direkte av verdiendringer. Men verdiendringer påvirker Storebrands resultater indirekte. Inntektene er i stor grad basert på reservestørrelse, mens kostnadene i større grad er faste. Lavere finansmarkedsavkastning enn forventet vil derfor få en negativ effekt på Storebrands fremtidige inntekt og resultat.

For garanterte kundeporteføljer vil nettorisikoen for Storebrand være lavere enn brutto markedsrisiko. Graden av risikodemping avhenger av flere forhold. De viktigste er størrelse og fleksibilitet av kundebuffer og nivå og varighet på avkastningsgarantien. I de tilfeller hvor avkastningen ikke er høy nok til å dekke den garanterte renten, vil manglende avkastning kunne dekkes ved å bruke kundebuffer som er bygd opp av tidligere års overskudd.

For garanterte kundeporteføljer påvirkes risikoen av endringer i rentenivået. Fallende rente er positivt for investeringsavkastningen på kort sikt som følge av kursstigning på obligasjoner og renteswapper, men det er negativt på lang sikt fordi det reduserer sannsynligheten for å få en avkastning høyere enn garanti. I 2020 har både korte pengemarkedsrenter og lange renter falt vesentlig i Norge. I Sverige har lange renter falt, mens korte pengemarkedsrenter har holdt seg på et nivå nær null.

Sammensetningen av eiendelene innenfor hver delportefølje følger av selskapets investeringsstrategi. Investeringsstrategien etablerer også retningslinjer og rammer for selskapets risikostyring, kreditteksponering, motpartseksponering, valutarisiko, bruk av derivatinstrumenter og krav til likviditet.

AKTIVAALLOKERING

	Kundeporteføljer m/ garanti	Kundeporteføljer u/ garanti	Selskapsporteføljer
Eiendommer til virkelig verdi	11%	2%	0%
Obligasjoner til amortisert kost	36%	0%	26%
Pengemarked	3%	4%	13%
Obligasjoner til virkelig verdi	24%	14%	59%
Aksjer til virkelig verdi	10%	79%	0%
Utlån til amortisert kost	16%	1%	2%
Annet	0%	0%	1%
Totalt	100%	100%	100%

For selskapsporteføljene ønsker Storebrand å ta lav finansmarkedsrisiko, og det meste av midlene er plassert i korte- og mellomlange rentepapirer med lav kredittrisiko.

For kundeporteføljer uten garanti er det den forsikrede selv som står den finansielle risikoen, og den forsikrede kan selv velge risikoprofil. Storebrands rolle er å tilby et godt og bredt fondsutvalg, sette sammen profiler tilpasset ulik risikoprofil og tilby systematisk nedtrapping av risiko mot pensjonsalder. De største markedsrisikoene er aksjemarkedsrisiko og valutarisiko.

For garanterte kundeporteføljer er de største markedsrisikoene knyttet til aksjerisiko, renterisiko, kredittrisiko og eiendomsrisiko. Risikostyring under finansmarkedsuroen i første kvartal innebar at aksjeeksponeringen ble redusert. Den er senere økt slik at investeringsallokeringen ved utløp av 2020 ikke er vesentlig endret fra starten av året. I Norge er mesteparten av kredittrisikoen knyttet til papirer som bokføres til amortisert kost. Det reduserer resultatrisikoen vesentlig fordi resultatet vanligvis ikke påvirkes av markedssvingninger. Unntaket er hvis det skjer en tapshendelse.

Markedsrisikoen styres gjennom å segmentere porteføljene i forhold til risikobærende evne. For kunder som har store kundebuffer, investeres det med høyere markedsrisiko som gir økt forventet avkastning. For aksjerisiko benyttes i tillegg dynamisk risikostyring, der målet er å opprettholde en god risikobærende evne og fortløpende tilpasse den finansielle risikoen til buffersituasjonen og selskapets soliditet. Gjennom utøvelsen av denne type risikostyring forventer Storebrand å skape god avkastning hvert enkelt år og over tid.

For selskapsporteføljer og garanterte kundeporteføljer er størstedelen av eiendeler i annen valuta enn hjemlandsvaluta valutasikret. Det begrenser valutarisikoen fra investeringsporteføljene.

Valutarisiko oppstår i utgangspunktet som følge av investeringer i internasjonale verdipapirer, og også som følge av eierskapet i SPP.

I konsernregnskapet vil verdien av eiendeler og resultater fra den svenske virksomheten påvirkes av endring i verdien av svenske kroner. Storebrand Livsforsikring AS har valutasikret deler av verdien av SPP, ved valutaterminer samt innlån i svenske kroner.

Tabellen under viser valutaposisjoner per 31. desember 2020. Valutaeksponering er hovedsakelig knyttet til investeringer for den norske og svenske livsforsikringsvirksomheten.

FINANSIELLE EIENDELER OG GJELD I UTENLANDS VALUTA PER 31.12

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern				Storebrand Livsforsikring AS			
	Balanseposter eksklusive valutaderivater	Valuta- derivater	Nettoposisjon		Balanseposter eksklusive valutaderivater	Valuta- derivater	Nettoposisjon	
	Netto på balanse	Nettosalg	I valuta	I NOK	Netto på balansen	Netto salg	I valuta	I NOK
AUD	116	-121	-5	-34	107	-112	-5	-30
CAD	174	-279	-105	-703	167	-261	-94	-630
CHF	93	-134	-41	-398	86	-124	-38	-368
DKK	198	-325	-127	-178	190	-300	-111	-156
EUR	1 075	-1 221	-147	-1 537	873	-1 058	-185	-1 937
GBP	106	-203	-98	-1 144	98	-188	-89	-1 046
HKD	210	-931	-721	-797	198	-581	-383	-423
ILS	10			25	10			25
JPN	296	-413	-117	-969	279	-384	-106	-876
NZD	5	-20		-91	5	-18		-84
SEK	233 808	-9 559	224 249	233 790	24 931	-9 559	15 372	16 026
SGD	15	-22		-45	15	-21		-42
USD	4 124	-5 195	-1 071	-9 172	3 205	-4 672	-1 467	-12 561
NOK ¹⁾	39 005	-1 487	37 518	37 518	34 151		34 151	34 151
Andre valutatyper								
Forsikringsforpliktelser i SEK								
	-224 197		-224 197	-233 735	-412		-412	-430
Sum nettoposisjon valuta 2020				22 531				31 621
Sum nettoposisjon valuta 2019				6 729				18 056

1) Aksje- og rentefond denominert i NOK med utenlandsk valutaeksponering i blant annet EUR og USD utgjør 34 milliarder kroner.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING

Selskapet foretar løpende sikring av det alt vesentlige av sin valutarisiko i kundeporteføljene. Valutarisiko eksisterer i utgangspunktet som følge av investeringer i internasjonale verdipapirer, og i et visst omfang også som følge av ansvarlige lån i fremmed valuta. Sikring gjøres ved hjelp av valutaterminer på porteføljnivå, og valutaposisjonene følges løpende opp mot en totalramme. Negative valutaposisjoner lukkes senest påfølgende dag etter at de oppsto. I tillegg er det gitt separate rammer for å kunne ta aktive valutaposisjoner.

SPP

SPP valutasikrer sine internasjonale investeringer til en viss grad. Valutaeksponering kan være mellom 0 og 30 prosent i henhold til investeringsstrategi.

Nærmere om garanterte kundeporteføljer

Storebrand Livsforsikring

Den årlige garanterte avkastningen til kundene følger grunnlagsrenten. Nye premier tas inn til en grunnlagsrente på 2,0 prosent og oppregulering av pensjon skjer med 0,5 prosent grunnlagsrente.

Avsetninger til forsikringsfond per 31.12 fordeler seg prosentvis slik på ulike satser for årlig grunnlagsrente:

STOREBRAND LIVSFORSIKRING

Kundeporteføljer fordelt på rentegaranti

Rentegaranti i prosent	2020	2019
6 %	0,3 %	0,3 %
5 %	0,3 %	0,3 %
4 %	42,9 %	44,4 %
3,4 %	0,3 %	0,3 %
3 %	28,8 %	29,0 %
2,75 %	1,8 %	1,8 %
2,50 %	10,9 %	11,0 %
2 %	12,2 %	11,2 %
1,5 %	0,1 %	0,0 %
0,5 %	1,6 %	1,3 %
0 %	0,9 %	0,5 %

Tabellen inkluderer premiereserver eksklusiv IBNS

Gjennomsnittlig rentegaranti i prosent	2020	2019
Individuell kapitalforsikring	2,6 %	2,6 %
Individuell pensjonsforsikring	3,8 %	3,8 %
Kollektiv pensjonsforsikring	2,4 %	2,5 %
Fripoliser	3,3 %	3,3 %
Gruppelivsforsikring	0,2 %	0,1 %
Samlet	3,10 %	3,20 %

Tabell inkluderer premiereserve inklusive IBNS.

Det er 0 prosent rentegaranti på premiefond, innskuddsfond, pensjonistenes overskuddsfond og tilleggsavsetninger.

Rentegarantien skal oppfylles på årlig basis. Oppnår selskapet ett enkelt år en avkastning som er lavere enn den garanterte renten, kan inntil ett års garantert rente for den enkelte kontrakt dekkes av kontraktens tilleggsavsetning.

For å oppnå tilstrekkelig avkastning med dagens rentenivå, er det nødvendig å ta investeringsrisiko, i hovedsak ved å investere i aksjer, eiendom og selskapsobligasjoner.

Renterisiko er i en spesiell stilling fordi renteendringer også påvirker den virkelige verdien av forsikringsforpliktelsen for solvensberegningen. Siden pensjonsutbetalingene kan ligge svært langt fram i tid, har forsikringsforpliktelsen stor rentefølsomhet. I den norske virksomheten vil økt rentefølsomhet fra investeringene gi økt risiko for avkastning under garanti. Risikostyringen skal derfor balansere risikoen for årets resultat (renteøkning) med reinvesteringsrisikoen hvis renten faller under garanti i fremtiden. Obligasjoner til amortisert kost er et viktig risikostyringsverktøy.

SPP PENSION & FÖRSÄKRING

Den garanterte renten fastsettes av forsikringsselskapet og benyttes ved beregning av premien og den garanterte ytelsen. Den garanterte renten medfører ikke en årlig minimumsgaranti for avkastningen slik som i Norge.

Nye premier i individuell innskuddsbasert pensjon (IF) har en garanti på 1,25 prosent for 85 prosent av premien. Kollektiv ytelsesbasert pensjon (KF) er lukket for nytegning.

SPP bærer risikoen for at det oppnås en avkastning lik garantert rente på forsikringstagernes midler over tid og at størrelsen på kontraktens eiendeler er større enn nåverdien av forsikringsforpliktelsen. For IF oppnår SPP overskuddsdeling dersom avkastningen overstiger garantert rente. Kontraktene må ha bufferkapital intakt for at overskuddsdeling skal representere en netto inntekt for SPP. For KF kreves en viss konsolideringsgrad, det vil si at eiendeler er større enn nåverdien av forpliktelser med en viss presentsats, for at eier skal få overskuddsdeling (indekseringsavgift).

Dersom en forsikringskontrakt i selskapet har mindre eiendeler enn markedsverdien av forpliktelsen avsettes det et egenkapitaltilskudd som reflekterer denne mindreverdien. Dette benevnes latent kapitaltilskudd (LKT) og endringer i denne størrelsen resultatføres løpende. Når kontraktens eiendeler overstiger nåverdien av forpliktelsene, etableres en bufferstørrelse som benevnes villkorad återbäring (VÅB). Endringer i denne kundebufferen resultatføres ikke.

SPP PENSION & FÖRSÄKRING

Kundeporteføljer fordelt på rentegaranti

Rentegaranti i prosent	2020	2019
5,20 %	12,1 %	12,7 %
4,5%-5,2%	0,4 %	0,4 %
4,00 %	4,5 %	3,7 %
3,00 %	47,4 %	48,8 %
2,75%-4,0%	5,0 %	5,4 %
2,70 %	0,1 %	0,1 %
2,50 %	5,9 %	6,2 %
1,60 %	0,0 %	0,0 %
1,50 %	1,9 %	2,6 %
1,25 %	4,2 %	4,1 %
1,25% *	9,7 %	7,6 %
0,5%-2,5%	3,5 %	4,0 %
0%	5,4 %	4,1 %

* 1,25 prosent på 85 prosent av premien

Gjennomsnittlig rentegaranti	2020	2019
Individuell pensjonsforsikring	3,0 %	3,1 %
Kollektiv pensjonsforsikring	2,6 %	2,6 %
Individuell tjenstepensjonsforsikring	3,1 %	3,1 %
Samlet	3,01 %	2,88 %

I den svenske virksomheten er styring av renterisiko basert på at renterisikoen fra eiendelene tilnærmet skal tilsvare renterisikoen fra forsikringsforpliktelsene.

SENSITIVITETSANALYSER

Tabellene viser verdifall for Storebrand Livsforsikring og SPPs investeringsporteføljer som følge av momentane verdiendringer knyttet til finansmarkedsrisiko. Beregningen er modellbasert, og resultatet avhenger av valg av stressnivå for den enkelte kategori eiendeler. Stressene er gjort for selskapsporteføljen og garanterte kundeporteføljer per 31. desember 2020. Effekten av hvert stress endrer avkastningen i hver profil.

Fondsforsikring uten avkastningsgaranti er ikke inkludert i analysen. For disse produktene er det kundene som står markedsrisikoen og effekten av markedsfall vil ikke påvirke resultatet eller bufferkapitalen direkte.

Størrelsen på stresset er det samme som benyttes for selskapets risikostyring. Det er definert to stresstester. Stresstest 1 er fall i verdi av aksjer, kredittobligasjoner og eiendom i kombinasjon med rentenedgang. Stresstest 2 er et noe mindre fall i verdi av aksjer, kredittobligasjoner og eiendom i kombinasjon med renteoppgang.

Stressnivåer

	Stresstest 1	Stresstest 2
Rentenivå (parallellskift)	-100bp	+100bp
Aksjer	-20 %	-12 %
Eiendom	-12 %	-7 %
Kredittpåslag (andel Solvens II)	50 %	30 %

Fordi det er momentane markedsendringer som beregnes, vil den dynamiske risikostyringen ikke påvirke utfallet. Dersom det antas at markedsendringene inntreffer over en tidsperiode, vil den dynamiske risikostyringen redusere effekten av de negative utfallene noe.

Resultateffekten av stressene vil som følge av kundebuffer være lavere enn den samlede verdiendringen i tabellen. Per 31.12.20 er kundebufferne av en slik størrelse at resultateffektene er vesentlig lavere.

STRESSTEST 1

Sensitivitet	Storebrand Livsforsikring AS		SPP Pension & Försäkring AB	
	NOK Mill.	Andel av portefølje	NOK Mill.	Andel av portefølje
Renterisiko	4 275	2,0 %	-150	-0,2 %
Aksjerisiko	-2 447	-1,1 %	-2 162	-2,2 %
Eiendomsrisiko	-2 585	-1,2 %	-1 224	-1,3 %
Kredittrisiko	-1 007	-0,5 %	-857	-0,9 %
Samlet	-1 764	-0,8 %	-4 392	-4,7 %

STRESSTEST 2

Sensitivitet	Storebrand Livsforsikring AS		SPP Pension & Försäkring AB	
	NOK Mill.	Andel av portefølje	NOK Mill.	Andel av portefølje
Renterisiko	-4 274	2,0 %	-150	-0,2 %
Aksjerisiko	-1 466	-0,7 %	-1 297	-1,4 %
Eiendomsrisiko	-1 506	-0,7 %	-714	-0,8 %
Kredittrisiko	-603	-0,3 %	-514	-0,5 %
Samlet	-7 849	-3,7 %	-2 376	-2,5 %

STOREBRAND LIVSFORSIKRING

For Storebrand Livsforsikring er det stresstest 2, som inkluderer en renteoppgang som gir størst utslag. Samlet markedsrisiko er 7,2 milliarder kroner, som tilsvarer 3,4 prosent av investeringsporteføljen

Hvis stresset fører til at avkastningen faller under garanti, vil resultatet belastes dersom det ikke er tilstrekkelig kundebuffer. Andre negative resultateffekter er lavere avkastning fra selskapsporteføljen og at det ikke blir overskuddsdeling fra fripoliser og individualkontrakter.

SPP PENSION & FÖRSÄKRING

For SPP er det stresstest 1, som inkluderer et rentefall, som gir størst utslag. Samlet markedsrisiko er 3,5 milliarder svenske kroner, som tilsvarer 3,8 prosent av investeringsporteføljen.

Buffersituasjonen for den enkelte kontrakt vil avgjøre om hele eller deler av verdifallet vil påvirke finansielt resultatet. Resultatet belastes bare for den delen av verdifallet som ikke kan avregnes mot kundebuffer. I tillegg kan finansielt resultat påvirkes negativt av redusert overskuddsdeling og bortfall av indekseringsavgift.

ØVRIGE VIRKSOMHETER

Øvrige selskaper i Storebrand Livsforsikring konsern er ikke inkludert i sensitivitetsanalysen da markedsrisikoen i disse er liten. Egenkapitalen til disse selskapene er investert med lav eller ingen allokering til risikable eiendeler, og produktene gir ikke opphav til direkte risiko for selskapet som følge av endringer av priser i finansmarkedet.

Note 8 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

For forsikringsselskapene, spesielt livselskapene, er forsikringsforpliktelsen langsiktig og kontantstrømmene er i stor grad kjent lenge før de forfaller. I tillegg er det behov for likviditet for å håndtere utbetalinger knyttet til driften og likviditetsbehov knyttet til derivatkontrakter. Likviditetsrisikoen håndteres gjennom likviditetsprognoser og gjennom at deler av investeringene er plassert i svært likvide verdipapirer, f.eks. statsobligasjoner. Basert på disse tiltakene vurderes likviditetsrisikoen som lav.

Også for øvrige datterselskapene er det i tråd med lovkrav utarbeidet egne likviditetsstrategier. Disse strategiene spesifiserer rammer og tiltak for å sikre god likviditet og det spesifiseres en minste allokering til aktiva som kan omsettes på kort varsel. Strategiene definerer rammer for allokering til ulike typer aktiva, og medfører at selskapene har pengemarkedsplasseringer, obligasjoner, aksjer og andre likvide investeringer som kan omsettes ved behov.

I tillegg til klare strategier og risikostyring av likviditetsbeholdningen i hvert enkelt datterselskap har morselskapet i konsernet etablert en likviditetsbuffer. På overordnet nivå overvåkes utviklingen i likviditetsbeholdningene fortløpende i forhold til interne grenser. En særlig risiko er at finansmarkedene i perioder kan være lukket for nye låneopptak. Tiltak for å minimere likviditetsrisiko er å holde en jevn forfallstruktur på lånene, lave kostnader, en tilstrekkelig likviditetsbuffer og kredittavtaler med banker som selskapet kan trekke på dersom det skulle være nødvendig.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

UDISKONTERTE KONTANTSTRØMMER FINANSIELLE FORPLIKTELSE

(NOK mill.)	0 - 6 mnd	7 - 12 mnd	2 - 3 år	4 - 5 år	Over 5 år	Total verdi	Sum balanseført verdi
Ansvarlig lånekapital	295	862	2 204	7 524		10 884	8 834
Annen kortsiktig gjeld	15 671					15 671	15 671
Ikke innkalt restforpliktelse limited partnership	8 251					8 251	
Sum finansielle forpliktelser 2020	24 217	862	2 204	7 524	0	34 806	24 505
Derivater knyttet til innlån 2020	-143	74	-209			-278	1 220
Sum finansielle forpliktelser 2019	15 962	70	2 303	5 349	850	24 535	16 158

Avtalt restløpetid gir begrenset informasjon om selskapets likviditetsrisiko, da de aller fleste investeringsaktiva kan realiseres raskere i annenhåndsmarkedet enn den avtalte restløpetiden.

På ansvarlige lån er kontantstrømmen beregnet frem til første call.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

SPESIFIKASJON ANSVARLIG LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER

(NOK mill.)	Nominell verdi	Valuta	Rente	Forfall/Call	Balanseført verdi
Utsteder					
Evigvarende ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS	1 100	NOK	Flytende	2 024	1 100
Tidsbegrenset ansvarlig lån					
Storebrand Livsforsikring AS ¹⁾	750	SEK	Flytende	2 021	789
Storebrand Livsforsikring AS ¹⁾	1 000	SEK	Flytende	2 022	1 044
Storebrand Livsforsikring AS ¹⁾	900	SEK	Flytende	2 025	938
Storebrand Livsforsikring AS ¹⁾	1 000	SEK	Flytende	2 024	1 045
Storebrand Livsforsikring AS	500	NOK	Flytende	2 025	499
Storebrand Livsforsikring AS ¹⁾	300	EUR	Fast	2 023	3 420
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2020					8 834
Sum ansvarlige lån og fondsobligasjoner 2019					8 649

1) Lånene er gjenstand for regnskapsmessig sikring, se note 40.

FINANSIERINGSAKTIVITETER - BEVEGELSER I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	Ansvarlig lån	
	2020	2019
Balanse 1.1.20	8 649	7 948
Opptak av nye lån/gjeld	499	927
Innfrielse av lån/gjeld	-872	-128
Endring i påløpte remter	9	1
Valuta	566	-101
Verdiendring/amortisering	-16	1
Balanse 31.12.20	8 834	8 649

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

UDISKONTERTE KONTANTSTRØMMER FINANSIELLE FORPLIKTELSE

							Sum balanseført verdi
(NOK mill.)	0 - 6 mnd	7 - 12 mnd	2 - 3 år	4 - 5 år	Over 5 år	Total verdi	
Ansvarlig lånekapital	295	862	2 204	7 524		10 884	8 834
Annen kortsiktig gjeld	10 413					10 413	10 413
Ikke innkalt restforpliktelse limited partnership	7 686					7 686	
Sum finansielle forpliktelser 2020	18 394	862	2 204	7 524	0	28 984	19 248
Derivater knyttet til innlån 2020	-143	74	-209			-278	1 220
Sum finansielle forpliktelser 2019	12 358	70	2 303	5 349	850	20 930	13 419

Avtalt restløpetid gir begrenset informasjon om selskapets likviditetsrisiko, da de aller fleste investeringsaktiva kan realiseres raskere i annenhåndsmarkedet enn den avtalte restløpetiden.

På ansvarlige lån er kontantstrømmen beregnet frem til første call.

Note 9 Kredittrisiko

Storebrand har risiko for tap knyttet til at motparter ikke oppfyller sine gjeldsforpliktelser. Risikoen omfatter også tap på utlån og tap knyttet til manglende kontraktsoppfyllelse fra motparter i finansielle derivater.

Grensene for kredittrisiko mot den enkelte motpart og samlet innenfor ratingkategorier besluttet av styrene i de enkelte selskapene i konsernet. Det er lagt vekt på at kreditteksponeringen er diversifisert for å unngå konsentrasjon av kredittrisiko mot enkelte debitorer og sektorer. Endringer i debitors kredittvurdering overvåkes og følges opp. Konsernet benytter så langt det er mulig publiserte kredittrateringer supplert med egne vurderinger.

Underliggende investeringer i fond forvaltet av Storebrand er inkludert i tabellene.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONERN

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi							
Debitorkategori etter garantist							
(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	BBB Virkelig verdi	NIG Virkelig verdi	Not rated Virkelig verdi	Sum Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	26 421	12 114	236	13	18		38 803
Selskapsobligasjoner	21 169	5 439	29 017	38 735	5 550		99 910
Strukturerte papirer				29	6		35
Verdipapiriserte obligasjoner	3 456	112		12			3 579
Sum rentebærende verdipapirer vurdert fordelt etter rating	51 046	17 664	29 253	38 789	5 575	0	142 328
Obligasjonsfond ikke forvaltet av Storebrand							20 847
Ikke rentebærende papirer i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand							2 338
Sum 2020	51 046	17 664	29 253	38 789	5 575	0	165 513
Sum 2019	43 839	21 125	28 742	31 377	795	2 482	148 041

Rentebærende verdipapirer til amortisert kost							
Debitorkategori etter garantist							
(NOK mill.)	AAA Virkelig verdi	AA Virkelig verdi	A Virkelig verdi	BBB Virkelig verdi	NIG Virkelig verdi	Not rated Virkelig verdi	Sum Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	10 294	14 026	3 092				27 412
Selskapsobligasjoner	17 552	11 750	21 855	19 441	15 130		85 728
Strukturerte papirer		172			9 005		9 177
Sum 2020	27 846	25 948	24 947	19 441	24 135	0	122 317
Sum 2019	36 222	24 647	44 411	12 905	0	3 028	121 214

Motparter	AAA	AA	A	BBB	NIG	Not rated	Sum
(NOK mill.)	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Derivater		4 783	5 963	46	134	24	10 951
Herav derivater i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand		477	570				1 047
Sum derivater eksklusive derivater i obligasjonsfond 2020	0	4 306	5 393	46	134	24	9 903
Sum derivater eksklusive derivater i obligasjonsfond 2019	0	3 049	1 625	0	578	0	5 252
Bankinnskudd ¹⁾		3 311	10 525	6	124		13 967
Herav bankinnskudd i obligasjonsfond forvaltet av Storebrand			1 452	6			1 459
Sum bankinnskudd eksklusive bankinnskudd i obligasjonsfond 2020	0	3 311	9 073	0	124	0	12 508
Sum bankinnskudd eksklusive bankinnskudd i obligasjonsfond 2019	0	3 513	6 250	0	0	108	9 871
1) herav bundet bankinnskudd (skattetrekkskonto)		261					261

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's

NIG = Non-investment grade.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

KREDITTRISIKO FORDELT PÅ MOTPART

Rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi	AAA	AA	A	BBB	NIG	Not rated	Sum
Debitorkategori etter garantist	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
(NOK mill.)							
Stat og statsgaranterte obligasjoner	9 953	1 787	166	13	18		11 937
Selskapsobligasjoner	6 640	2 627	20 052	28 943	2 466		60 728
Verdipapiriserte obligasjoner				29	6		35
Obligasjonsfond	1 199			12			1 210
Sum rentebærende verdipapirer vurdert fordelt etter rating	17 792	4 414	20 218	28 997	2 490	0	73 911
Obligasjonsfond ikke forvaltet av Storebrand							3 955
Ikke rentebærende papirer i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand							2 256
Sum 2020	17 792	4 414	20 218	28 997	2 490	0	80 122
Sum 2019	12 023	6 400	19 960	23 924	153	1 044	71 329

Rentebærende verdipapirer til amortisert kost	AAA	AA	A	BBB	NIG	Not rated	Sum
Debitorkategori etter garantist	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
(NOK mill.)							
Stat og statsgaranterte obligasjoner	10 294	14 026	3 092				27 412
Selskapsobligasjoner	17 552	11 750	21 855	19 441	15 130		85 728
Verdipapiriserte obligasjoner		172			9 005		9 177
Sum 2020	27 846	25 948	24 947	19 441	24 135	0	122 317
Sum 2019	36 222	24 647	44 411	12 905	0	3 028	121 214

Motparter	AAA	AA	A	BBB	NIG	Not rated	Sum
(NOK mill.)	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Derivater		4 629	3 861		134	24	8 648
Herav derivater i obligasjonsfond, forvaltet av Storebrand		471	563				1 034
Sum derivater eksklusive derivater i obligasjonsfond 2020	0	4 158	3 298	0	134	24	7 615
Sum derivater eksklusive derivater i obligasjonsfond 2019	0	2 449	184	0	578	0	3 211
Bankinnskudd ¹⁾		3 287	6 118	6	124		9 535
Herav bankinnskudd i obligasjonsfond forvaltet av Storebrand			1 376	6			1 382
Sum bankinnskudd eksklusive bankinnskudd i obligasjonsfond 2020		3 287	4 741	0	124	0	8 153
Sum bankinnskudd eksklusive bankinnskudd i obligasjonsfond 2019		3 413	3 319	0	0	108	6 841
1) herav bundet bankinnskudd (skattetrekkkonto)		259					259

Ratingklasser er basert på Standard & Poors's

NIG = Non-investment grade.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

MOTPARTSRISIKO DERIVATER

Investeringer underlagt netting agreements/CSA

(NOK mill.)	Balanseførte eiendeler	Balanseførte forpliktelser	Netto eiendeler	Sikkerhetsstillelser		Netto eksponering
				Kontanter (+/-)	Verdipapirer (+/-)	
Investeringer underlagt netting agreements	9 903	886	9 148	5 741	148	3 259
Investeringer ikke underlagt netting agreements						
Sum motparter 2020	9 903	886	9 148			
Sum motparter 2019	5 252	932	4 320	2 586	-172	1 907

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Investeringer underlagt netting agreements/CSA

(NOK mill.)	Balanseførte eiendeler	Balanseførte forpliktelser	Netto eiendeler	Sikkerhetsstillelser		Netto eksponering
				Kontanter (+/-)	Verdipapirer (+/-)	
Sum motparter 2020	7 615	401	7 214	5 741	148	1 325
Sum motparter 2019	3 211	421	2 789	852	24	1 913

For å redusere motpartsrisiko på utestående derivattransaksjoner er det inngått rammeavtaler med motparter som blant annet regulerer hvordan sikkerheter skal stilles for endringer i markedsverdier som beregnes på daglig basis.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (FVO)

(NOK mill.)	2020	2019
Balanseført verdi maksimal eksponering for kredittrisiko	173 178	154 778
Netto kredittrisiko	173 178	154 778
Årets endring i virkelig verdi som skyldes endringer i kredittrisiko	-5	-282
Akkumulert endring i virkelig verdi som skyldes endringer i kredittrisiko	-922	

Storebrand har ingen tilknyttede kredittderivater eller sikkerhetsstillelser.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (FVO)

(NOK mill.)	2020	2019
Balanseført verdi maksimal eksponering for kredittrisiko	80 409	71 329
Netto kredittrisiko	80 409	71 329
Årets endring i virkelig verdi som skyldes endringer i kredittrisiko	77	-17
Akkumulert endring i virkelig verdi som skyldes endringer i kredittrisiko	-533	

Storebrand har ingen tilknyttede kredittderivater eller sikkerhetsstillelser.

UTLÅN

Bedriftsmarkedsporteføljen består av inntektsgenererende eiendom og utviklingseiendom med få kunder og lite mislighold som i det vesentlige er sikret med pant i næringseiendom.

I personmarkedet er det hovedsakelig lån med pant i boligeiendom. Kunder vurderes etter evne og vilje til å betjene lånet. I tillegg til betjeningsevne sjekkes kundene mot policyregler, og kredittklassifiseres.

Gjennomsnittlig veid belåningsgrad for engasjementer med pant i boligeiendom er om lag 53 prosent. Om lag 95 prosent av engasjementene er innenfor 70 prosent belåningsgrad og knapt 99 prosent er innenfor 80 prosent belåningsgrad. Om lag 66 prosent av boligengasjementene er innenfor 60 prosent. Porteføljen anses å inneha lav kredittrisiko.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Utlån til amortisert kost og utlån til virkelig verdi

Engasjementer fordelt på kundegrupper

(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholte engasjementer
Omsetning og drift av fast eiendom	11 389		11 389		
Lønnstakere og andre	17 700	64	17 765		
Andre	2 366		2 366	-8	8
Sum	31 456	64	31 521	-8	8
- Individuelle nedskrivninger	-21		-21		
+ Gruppenedskrivninger					
Sum utlån til og fordringer på kunder 2020	31 435	64	31 500	-8	8
Sum utlån til og fordringer på kunder 2019	30 472	83	30 555	-8	8

Inndelingen i kundeogrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Den enkelte kundes innplassering er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Samlet engasjementsbeløp fordelt etter gjenstående løpetid

(NOK mill.)	2020			2019		
	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer
Inntil 1 måned						
2 - 3 måned	140		140	140		140
4 måned - 1 år	472	5	477	472	5	477
2 - 5 år	8 866	31	8 897	8 866	31	8 897
over 5 år	21 002	48	21 050	21 002	48	21 050
Sum brutto engasjement	30 480	83	30 564	30 480	83	30 564

Engasjementer vurderes som misligholdt når en kreditt er overtrukket mer enn 90 dager og når et nedbetalingslån har restanse mer enn 90 dager og beløpet er minst 2000 kroner.

Kredittrisiko oppdelt etter kundeogrupper

(NOK mill.)	Individuelle nedskrivninger	Sum resultatførte verdiendringer i perioden
Andre	-21	-21
Sum 2020	-21	-21
Sum 2019	-8	-8

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Utlån til amortisert kost og utlån til virkelig verdi Engasjementer fordelt på kundeogrupper

(NOK mill.)	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer	Engasjementer uten verdifall	Individuelle nedskrivninger	Netto misligholdte engasjementer
Omsetning og drift av fast eiendom	5 144		5 144			
Lønnstakere og andre	17 700	64	17 765	15		15
Andre	1 098		1 098		-1	1
Sum	23 942	64	24 007	15	-1	16
- Individuelle nedskrivninger	-1		-1			0
+ Gruppenedskrivninger						0
Sum utlån til og fordringer på kunder 2020	23 941	64	24 006	15	-1	16
Sum utlån til og fordringer på kunder 2019	24 078	83	24 161	0	-1	1

Inndelingen i kundeogrupper er basert på Statistisk Sentralbyrås standard for sektor- og næringsgruppering. Den enkelte kundes innplassering er bestemt av kundens hovedvirksomhet.

Samlet engasjementsbeløp fordelt etter gjenstående løpetid

(NOK mill.)	2020			2019		
	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer	Utlån til og fordringer på kunder	Ubenyttede kreditt-rammer	Sum engasjementer
Inntil 1 måned						
2 - 3 måned	462	2	464	140		140
4 måned - 1 år	912	1	913	7	5	12
2 - 5 år	3 721	23	3 743	4 786	31	4 816
over 5 år	18 848	39	18 887	19 147	48	19 195
Sum brutto engasjement	23 942	64	24 007	24 079	83	24 163

Engasjementer vurderes som misligholdt når en kreditt er overtrukket mer enn 90 dager og når et nedbetalingslån har restanse mer enn 90 dager og beløpet er minst 2000 kroner.

Kredittrisiko oppdelt etter kunde grupper

(NOK mill.)	Individuelle nedskrivninger	Sum resultatførte verdiendringer i perioden
Andre	-1	-1
Sum 2020	-1	-1
Sum 2019	-1	-1

Note 10 Risikokonsentrasjoner

Det meste av risikoen for Storebrand konsern er knyttet til de garanterte pensjonsproduktene i livselskapene. Disse risikoene er konsolidert i Storebrand Livsforsikring konsern som omfatter både Storebrand Livsforsikring AS, SPP Pension & Försäkring AB og virksomheten i Irland (BenCo).

For livsforsikringsvirksomheten er de store risikoene ganske sammenfallende for Norge og Sverige. Finansmarkedsrisikoen vil i stor grad være avhengig av globale forhold som påvirker investeringsporteføljene i alle virksomhetene. Forsikringsrisikoen vil kunne slå mer ulikt ut for de forskjellige selskapene, men spesielt risikoen for langt liv kan påvirkes av universelle utviklingstrekk.

Forsikringsvirksomheten har i hovedsak kredittrisiko knyttet til obligasjoner med stor geografisk og bransjemessig spredning.

Finansmarkeds- og investeringsrisiko er i hovedsak knyttet til kundeporteføljene i livsforsikringsvirksomheten. Risiko knyttet til negative utfall i finansmarkedet er beskrevet og kvantifisert i note 7, finansiell markedsrisiko.

En renteoppgang vil på kort sikt ramme avkastningen i livselskapene negativt.

Storebrand har klimarisiko knyttet til investeringer og forsikringsforpliktelser. Både fysiske klimaendringer og risiko fra overgang til lavutslipp kan påvirke, men på kort og mellomlang sikt er det overgangsriskoen som er størst. Storebrand kan bli negativt påvirket hvis norsk økonomi og oljesektoren svekkes, men risikoen motvirkes noe av at investeringene er undervektet fossil sektor og overvektet løsningselskaper. For investeringene er effekten av klimarisiko vanskelig å skille fra andre forhold som påvirker finansmarkedsutviklingen.

Note 11 Verdsettelse av finansielle instrumenter og eiendommer

Konsernet gjennomfører en omfattende prosess for å sikre en mest mulig markedsriktig verdifastsettelse av finansielle instrumenter. Børsnoterte finansielle instrumenter verdsettes basert på offisielle sluttkurser fra børs innhentet gjennom Reuters og Bloomberg. Fondsandeler er generelt verdsatt til oppdaterte offisielle NAV-kurser der slike finnes. Obligasjoner verdsettes som hovedregel basert på innhentede kurser fra Nordic bond pricing og Bloomberg. Obligasjoner som det ikke stilles priser regelmessig vil normalt verdsettes basert på anerkjente teoretiske modeller. Dette gjelder primært obligasjoner denominert i norske kroner. Som grunnlag for slik verdsettelse benyttes diskonteringsrenter bestående av swaprenter tillagt en kredittpremie. Kredittpremien vil oftest være utstederspesifikk.

Unoterte derivater som valuta forwards, rente- og valutaswapper, verdsettes også teoretisk. Pengemarkedsrenter, swaprenter og valutakurser som danner grunnlag for verdsettelse hentes fra Reuters og Bloomberg. Verdsettelsen av valutaopsjoner og Swaptions leveres av Markit.

Konsernet gjennomfører løpende kontroll for å sikre kvaliteten på innhentede markedsdata fra eksterne kilder. Dette innebærer kontroll og rimelighetsvurdering av unormale endringer.

Konsernet kategoriserer finansielle instrumenter som verdsettes til virkelig verdi på tre forskjellige nivåer som er nærmere beskrevet nedenfor. Nivåene gir uttrykk for ulik grad av likviditet og ulike målemetoder. Selskapet har etablert verdsettelsesmodeller for å fange opp informasjon fra et bredt utvalg med godt informerte kilder med henblikk på å minimere usikkerhet knyttet til verdsettelsen.

NIVÅ 1: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ STILTE PRISER I AKTIVE MARKEDER FOR IDENTISKE EIENDELER

Denne kategorien inkluderer børsnoterte aksjer som over den foregående 3 måneders perioden har hatt en daglig gjennomsnittlig omsetning tilsvarende ca. 20 millioner kroner eller mer. Aksjene anses på dette grunnlag å være tilstrekkelig likvide til å inngå i dette nivået. Obligasjoner, sertifikater eller tilsvarende instrumenter utstedt av nasjonal stat i lokal valuta er generelt klassifisert på nivå 1. Når det gjelder derivater vil standardiserte aksjeindeks- og rentefutures omfattes på dette nivå.

NIVÅ 2: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ OBSERVERBAR MARKEDSINFORMASJON IKKE OMFATTET AV NIVÅ 1

Denne kategorien omfatter finansielle instrumenter som verdsettes basert på markedsinformasjon som kan være direkte observerbar eller indirekte observerbar. Markedsinformasjon som er indirekte observerbar innebærer at prisene kan være avledet fra observerbare relaterte markeder. Nivå 2 omfatter aksjer eller tilsvarende egenkapitalinstrumenter der markedskurser er tilgjengelig, men der omsetningsvolum er for begrenset til å oppfylle kriteriet for nivå 1. Normalt vil aksjene på dette nivå være omsatt i løpet av siste måned. Obligasjoner og tilsvarende instrumenter er generelt klassifisert på dette nivå. Videre er rente- og valutaswapper og ikke-standardiserte rente- og valutaderivater klassifisert på nivå 2. Fondsinvesteringer, inkludert hedgefond, men ekskludert andre alternative investeringsfond, er generelt klassifisert på nivå 2.

NIVÅ 3: FINANSIELLE INSTRUMENTER DER VERDSETTELSE ER BASERT PÅ INFORMASJON SOM IKKE ER OBSERVERBAR I HENHOLD TIL NIVÅ 2

Aksjer klassifisert på nivå 3 er primært investeringer i unoterte/private selskaper samt fond bestående av slike. Dette omfatter blant annet investeringer i skog, mikrofinans, infrastruktur og eiendom. Private equity er generelt, gjennom direkte investeringer eller investeringer i fond, klassifisert på dette nivået. Private kundeutlån samt fond bestående av slike er også på nivå 3.

De typer verdipapirer som er klassifisert på nivå 3 er nærmere omtalt nedenfor med henvisning til verdipapirtype og verdsettelsesmetode. Storebrand er av den oppfatning at den verdsettelse som er lagt til grunn representerer beste estimat på verdipapirenes markedsverdi.

Aksjer

Av aksjer på nivå 3 utgjør skog det meste av verdien. Det er gjennomført ekstern verdivurdering per 31.12 som danner grunnlag for verdsettelsen av selskapets investering. Verdivurderingen er basert på modeller som inkluderer ikke observerbare forutsetninger.

For alternative investeringer organisert som aksjeselskap er aksjeinvesteringene verdsatt basert på verdjustert egenkapital rapportert fra eksterne kilder der det er tilgjengelig.

For private equity-investeringer baseres verdsettelsen normalt enten på siste foretatte transaksjon eller en modell hvor selskap som har løpende virksomhet vurderes ved å sammenlikne nøkkeltall med grupper av tilsvarende børsnoterte selskap.

Andeler

Av fondsandeler er det private equity-investeringer som utgjør majoriteten på nivå 3. For øvrig finnes det også noen andre typer fond som infrastrukturfond og mikrofinansfond, lånefond og eiendomsfond her. Hoveddelen av Storebrands private equity-investeringer er i form av private equity-fond. Disse fondsinvesteringene verdsettes basert på de verdier som rapporteres fra fondene. De fleste fondene rapporterer kvartalsvis, mens noen rapporterer sjeldnere. Rapporteringen foregår typisk med et par måneders forsinkelse. Siste mottatte verdivurdering legges til grunn, justert for kontantstrømmer og markedseffekt i perioden fra siste verdivurdering fram til rapporteringstidspunktet. For private equity beregnes markedseffekten basert på verdiutviklingen i relevant indeks multiplisert med estimert beta mot denne indeksen.

Utlån til kunder

Verdien av fastrenteutlånene fastsettes ved at avtalte kontantstrømmer neddiskonteres over gjenværende løpetid med gjeldende diskonteringsfaktor justert for markedsspread. Diskonteringsfaktoren som benyttes tar utgangspunkt i en swaprente (mid swap) med en løpetid som tilsvarer gjenværende bindingstid på underliggende. Markedsspread som benyttes på balansedag fastsettes ved vurdering av markedsforholdene, markedspris og tilhørende swaprente. Virkelig verdi på utlån til bedriftskunder med marginlån er imidlertid svakt lavere enn amortisert kost da enkelte lån løper med lavere margin enn de ville gjort dersom de var tatt opp per utgangen av 2019. Mindreverdien er beregnet ved å neddiskontere differansen mellom avtalt margin og dagens markedspris over gjenværende løpetid.

Selskapsobligasjoner

Obligasjoner prises normalt ikke på nivå 3, men i tilfeller hvor lånet er misligholdt og det forventes en utbetaling prises disse basert på forventet utbetaling. Per 31.12.20 var ikke dette et vesentlig beløp for Storebrands regnskap.

Investerings eiendommer

Investerings eiendommene består hovedsakelig av kontoreiendom med lokalisering i Oslo og Stockholm og kjøpesentre i Sør-Norge.

Kontoreiendommer og kjøpesentre i Norge:

Avkastningskravet har stor betydning ved beregning av virkelig verdi for investerings eiendommer.

Det fastsettes et individuelt avkastningskrav for den enkelte eiendom. Avkastningskravet sees i sammenheng med den tilhørende kontantstrømmen for eiendommen. Den kunnskap som foreligger om markedets avkastningskrav herunder transaksjoner og takster, benyttes ved fastsettelsen av kontantstrømmen.

Avkastningskravet er oppdelt i følgende elementer:

- Risikofri rente
- Risikopåslag, justert for:
 - Type eiendom
 - Beliggenhet
 - Bygningsmessig standard
 - Miljøstandard
 - Kontraktens varighet
 - Leietakers kvalitet
 - Andre forhold som transaksjoner og oppfatning i markedet, ledighet samt generell kunnskap om markedet og den enkelte eiendom

Ved beregning av virkelig verdi benyttes det i Storebrand interne kontantstrømmodeller. Netto kontantstrømmer for den enkelte eiendom diskonteres med et individuelt avkastningskrav. For kontoreiendommene er det estimert et fremtidig inntekts- og kostnadsbilde for de første 10 år, og beregnet en sluttverdi ved utløpet av det 10. året på basis av markedsleie og normal driftskostnad for eiendommen. For kjøpesentere eiendommene er det estimert et fremtidig inntekts- og kostnadsbilde for de første 6 år, og beregnet en sluttverdi ved utløpet av det 6. året på basis av markedsleie og normal driftskostnad for eiendommen. I begge modellene er netto inntektsstrøm hensyntatt til eksisterende og fremtidig inntektstap som følge av ledighet, nødvendige investeringer og en vurdering av fremtidig utvikling i markedsleie. De fleste nye kontrakter som inngås har en løpetid på fem eller ti år for kontor (handel tre til fem år). Kontantstrømmene fra leieavtalene (kontrakts leie) inngår i verdiberegningene. For å estimere de langsiktige fremtidige ikke-kontraktsfastsatte leieinntektene er det utviklet en prognosemodell. Kontormodellen legger til grunn Leieprisoversikten fra Arealstatistikk, samt data og observasjoner fra meglere. Det beregnes et langsiktig, tidsvektet gjennomsnitt av de årlige observasjonene hvor de eldste observasjonene vektet med lavest vekt. For ikke-kontraktsfastsatt leie i det korte perspektiv sees det hen til dagens leiepriser og markedsforhold. For handel bygges prognosen ut fra kjøpesenterets utvikling.

Ekstern verdsettelse:

For eiendommer i norsk virksomhet foretas det en metodisk tilnærming til utvalg av eiendommer som verdsettes eksternt hvert kvartal, slik at alle eiendommer vil ha en ekstern verdsettelse minimum hvert tredje år. I 2020 er det innhentet ekstern verdsettelse for eiendom til en verdi på 18,3 mrd. kroner (85 prosent av porteføljens verdi per 31.12.20).

For kvalitetssjekk og oppdatering av intern modell skal det hvert kvartal innhentes eksterne verddivurderinger fra anerkjente verddivurderere for verifisering av den verdi som fremkommer ved anvendelse av den interne modellen. Ved innhenting av slike verddivurderinger, gjelder den enkeltes verddivurderer sine rutiner for verddivurdering, herunder hva gjelder informasjonsinnhenting, befaringer mv. Eksterne verddivurderinger skal rulleres slik at alle segmenter blir jevnlig verddivurdert. Oppdraget med verddivurdering av investerings eiendom skal rulleres mellom anerkjente verddivurderere innenfor et fornuftig tidsintervall der det må hensyntas at kjennskap til eiendommen har en verdi. Ved avvik mellom takst og verdi fremkommet ved bruk av intern modell, skal modellen anvendes så lenge avviket ligger innenfor det som skjønnsmessig anses å være beste praksis i markedet. Ved avvik på mer enn 5% mellom intern og ekstern verddivurdering skal avviket omtales og begrunnes i verddivurderingsnotat/ vurderingspostnotat som fremlegges for styret i Storebrand Livsforsikring AS.

For eiendommer i svensk virksomhet innhentes det eksterne verdsettelse. Kjøpesentre og handelslokale verdsettes årlig, mens andre heleide eiendomsinvesteringer verdsettes kvartalsvis.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

VIRKELIG VERDI KLASSIFISERT PER NIVÅ

(NOK mill.)	Kvoterte priser (Nivå 1)	Observerbare forutsetninger (Nivå 2)	Ikke observerbare forutsetninger (Nivå 3)	Sum virkelig verdi 2020	Sum virkelig verdi 2019
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	31 285	109	839	32 233	28 673
- Andeler		188 955	9 360	198 314	165 372
Sum aksjer og andeler 31.12.2020	31 285	189 064	10 199	230 548	
Sum aksjer og andeler 31.12.2019	28 007	156 553	9 485		194 045
Utlån til kunder					
- Utlån til kunder - bedrift			7 665	7 665	6 736
Sum utlån til kunder 31.12.2020			7 665	7 665	
Sum utlån til kunder 31.12.19			6 736		6 736
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	15 959	18 248		34 206	31 416
- Selskapsobligasjoner		61 724	318	62 043	60 055
- Verdipapiriserte obligasjoner		3 128		3 128	1 219
- Obligasjonsfond		56 940	9 196	66 136	55 350
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2020	15 959	140 040	9 514	165 513	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2019	10 638	131 898	5 505		148 040
Derivater:					
- Aksjederivater					1
- Rentederivater		5 664		5 664	2 539
- Valutaderivater		3 353		3 353	1 780
Sum derivater 31.12.2020		9 017		9 017	4 321
- herav derivater med positiv markedsverdi		9 903		9 903	5 253
- herav derivater med negativ markedsverdi		-886		-886	-932
Sum derivater 31.12.2019		4 321			4 321
Eiendommer:					
- Investerings eiendommer			32 117	32 117	29 415
- Eierbenyttet eiendom			1 609	1 609	1 375
Sum eiendommer 31.12.2020			33 726	33 726	
Sum eiendommer 31.12.2019			30 790		30 790

Bevegelser mellom kvoterte priser og observerbare forutsetninger

(NOK mill.)	Fra kvoterte priser til observerbare forutsetninger	Fra observerbare forutsetninger til kvoterte priser
Aksjer og andeler	7	95

Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode.

Bevegelser nivå 3

(NOK mill.)	Aksjer	Andeler	Utlån til kunder	Selskapsobligasjoner	Obligasjonsfond	Investerings-eiendommer	Eierbenyttet eiendom
Balanse per 1.1.20	469	9 016	6 736	15	5 490	29 415	1 375
Netto gevinster/tap	-121	184	-173	308	-287	84	72
Tilgang/kjøp	511	1 253	1 738		3 798	1 099	45
Salg/forfalt/oppgjør	-20	-1 334	-1 343	-6	-327		-2
Omregningsdifferanse utenlandsk valuta		241	707	1	523	1 086	115
Annet						432	4
Balanse per 31.12.20	839	9 360	7 664	318	9 196	32 116	1 609

Storebrand Livsforsikring har per 31.12.20 investert 6 166 millioner kroner i Storebrand Eiendomsfond Norge KS og Ruseløkkveien 26 AS, Oslo. Investeringene er klassifisert som Investering i tilknyttet selskap/felleskontrollert virksomhet i konsernregnskapet. Storebrand Eiendomsfond Norge KS og Ruseløkkveien 26 investerer utelukkende i eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

VIRKELIG VERDI KLASSIFISERT PER NIVÅ

(NOK mill.)	Kvoterte priser (Nivå 1)	Observerbare forutsetninger (Nivå 2)	Ikke observerbare forutsetninger (Nivå 3)	Sum virkelig verdi 2020	Sum virkelig verdi 2019
Eiendeler:					
Aksjer og andeler:					
- Aksjer	29 362	102	328	29 791	2 327
- Andeler		61 137	7 291	68 428	60 547
Sum aksjer og andeler 31.12.2020	29 362	61 239	7 619	98 219	
Sum aksjer og andeler 31.12.2019	1 685	53 883	7 306		62 874
Utlån til kunder:					
- Utlån til kunder - bedrift			287	287	343
Sum utlån til kunder 31.12.2020			287	287	
Sum utlån til kunder 31.12.2019			343		343
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning					
- Stat- og statsgaranterte obligasjoner	7 497	164		7 661	4 992
- Selskapsobligasjoner		27 994	318	28 313	25 794
- Verdipapiriserte obligasjoner		1 097		1 097	732
- Obligasjonsfond		42 086	966	43 052	39 467
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2020	7 497	71 341	1 285	80 122	
Sum obligasjoner og verdipapirer med fast avkastning 31.12.2019	4 899	65 316	771		70 986
Derivater:					
- Aksjederivater					1
- Rentederivater		4233		4 233	1 238
- Valutaderivater		2981		2 981	1 550
Sum derivater 31.12.2020		7 214		7 214	
- herav derivater med positiv markedsverdi		7 615		7 615	
- herav derivater med negativ markedsverdi		-401		-401	
Sum derivater 31.12.2019		2 789			2 789

Bevegelser mellom kvoterte priser og observerbare forutsetninger

(NOK mill.)	Fra kvoterte priser til observerbare forutsetninger	Fra observerbare forutsetninger til kvoterte priser
Aksjer og andeler	7	95

Bevegelser fra nivå 1 til nivå 2 gjenspeiler redusert omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode. I motsatt tilfelle indikerer bevegelser fra nivå 2 til nivå 1 økt omsetningsverdi i aktuelle aksjer i siste måleperiode.

Bevegelser nivå 3

(NOK mill.)	Aksjer	Andeler	Utlån til kunder	Selskapsobligasjoner	Obligasjonsfond
Balanse per 1.1.20	469	6 837	343	8	763
Netto gevinster/tap på finansielle instrumenter	-121	419	27	311	-19
Tilgang/kjøp	0	1 057	147		291
Salg/forfalt/oppgjør	-20	-1 022	-230		-69
Balanse per 31.12.20	328	7 291	286	318	966

FINANSIELLE INSTRUMENTER TIL AMORTISERT KOST

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3				
		Observer-	Ikke				
		bare	observer				
	Kvoterte	forutset-	bare foru-t	Sum	Sum	Balanseført	Balanseført
(NOK mill.)	priser	ninger	setninger	virkelig verdi	virkelig verdi	verdi 2020	verdi 2019
				2020	2019		
Finansielle eiendeler							
Utlån til kunder - bedrift			6 065	6 065	6 169	6 052	6 194
Utlån til kunder - person			17 719	17 719	17 542	17 719	17 542
Obligasjoner holdt til forfall		14 244		14 244	14 433	13 026	13 377
Obligasjoner klassifisert som utlån og fordring		106 436	1 636	108 072	100 588	100 207	96 909
Sum 2020		120 681	25 420	146 100		137 004	
Sum 2019		113 483	25 248		138 732		134 023
Finansielle forpliktelser							
Ansvarlig lånekapital		8 903		8 903	8 729	8 834	8 649
Sum 2020		8 903		8 903		8 834	
Sum 2019		8 729			8 729		8 649

SENSITIVITET FOR FINANSIELLE INSTRUMENTER OG EIENDOM TIL VIRKELIG VERDI

AKSJER

Det er skoginvesteringen i Hancock som utgjør mesteparten av verdien for aksjer på nivå 3. Skoginvesteringer kjennetegnes blant annet ved svært lange kontantstrømsperioder. Det vil være usikkerhet knyttet til fremtidig kontantstrøm som følge av fremtidig inntekts- og kostnadsvekst, selv om disse forutsetninger er basert på anerkjente kilder. Verdsettelse av skoginvesteringer vil likevel være særlig sensitivt overfor diskonteringsrente som legges til grunn i kalkylen. Selskapet baserer sin verdsettelse på eksterne verddivurderinger. Disse benytter et antatt markedsmessig avkastningskrav.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern Verdiendring ved endret diskonteringsrente		Storebrand Livsforsikring AS Verdiendring ved endret diskonteringsrente	
	Økning + 25 bp	Reduksjon - 25 bp	Økning + 25 bp	Reduksjon - 25 bp
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	-12	11	-12	11
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	-19	21	-19	21

ANDELER

Hoveddelen av disse investeringene er private equity fond som er investert i selskaper som prises mot sammenlignbare børsnoterte selskaper. Verdenssettelsen vil derfor være sensitiv for svingninger i de globale aksjemarkedene. Private equity-porteføljen har en estimert beta mot MSCI World (Net – valutasikret til NOK) på omtrent 0,54.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	Økning +10%	Reduksjon - 10%	Økning +10%	Reduksjon - 10%
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	430	-430	339	-339
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	413	-413	320	-320

Verdivurderingen for indirekte eiendomsinvesteringer vil være sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. Gjenværende indirekte eiendomsinvesteringene er ikke lenger belånt.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Verdiendring underliggende eiendommer		Verdiendring underliggende eiendommer	
	Økning +10%	Reduksjon - 10%	Økning +10%	Reduksjon - 10%
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	1	-1	1	-1
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	1	-1	1	-1

UTLÅN TIL KUNDER

Utlån vurderes til virkelig verdi. Verdien av disse fastsettes ved at fremtidige kontantstrømmer diskonteres med tilhørende swapkurve justert for en utstederspesifikk kredittspread.

Utlån fra SPP Pension & Försäkring AB vurderes til virkelig verdi. Verdien av disse fastsettes ved at fremtidige kontantstrømmer diskonteres med tilhørende swapkurve justert for en kundespesifikk kredittspread.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring markedsspread		Endring markedsspread	
	+ 10 bp	- 10 bp	+ 10 bp	- 10 bp
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	-27	27	-7	7
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	-27	27	-9	9

SELSKAPSOBLIGASJONER

Obligasjoner prises normalt ikke på nivå 3, men i tilfeller hvor lånet er misligholdt og det forventes en utbetaling prises disse basert på forventet utbetaling. Per 31.12.20 var ikke dette et vesentlig beløp for Storebrands regnskap.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring MSCI World		Endring MSCI World	
	Økning +10%	Reduksjon - 10%	Økning +10%	Reduksjon - 10%
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	15	-15	15	-15
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	0	0	0	0

EIENDOMMER

Sensitivitetsvurderingen av eiendom gjelder investeringseiendommer.

Verdivurderingen av eiendom er særlig sensitiv for endring i avkastningskravet og forutsetning om fremtidig kontantstrøm. En endring på 0,25 prosent i avkastningskravet hvor alt annet holdes likt, vil medføre en endring av verdien på eiendomsporteføljen i Storebrand på om lag 5,0 prosent. I størrelsesorden 25 prosent av eiendommens kontantstrøm er knyttet til inngåtte leiekontrakter. Dette innebærer at endringene i de usikre delene av kontantstrømmen med 1 prosent medfører endring i verdi på 0,75 prosent.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	Endring i avkastningskrav		Endring i avkastningskrav	
	0,25%	-0,25%	0,25%	-0,25%
Endring i virkelig verdi per 31.12.20	-1 827	2 041	-1 128	1 251
Endring i virkelig verdi per 31.12.19	-1 560	1 699	-1 065	1 129

Note 12 - Bransjenote resultatregnskap

(NOK mill.)	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppelivs forsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell rente/pensjons-forsikring	Skade-forsikring
Premieinntekter for egen regning	19 408	613	835	2 216	712	358
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	9 505	197	61	157	362	25
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	10 006			870	505	
Andre forsikringsrelaterte inntekter	706		1	63	45	
Erstatninger for egen regning	-13 308	-452	-705	-1 278	-1 302	-241
- herav gjenkjøp	-163	-342		-47	-7	
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-3 739	-237	-191	-26	644	-109
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-20 182			-1 572	-826	
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-539	-82		-75	-9	
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-883	-49	-52	-185	-127	-66
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-187		-51	-5	-3	-1
Resultat av teknisk regnskap 2020	786	-9	-102	164	2	-34
Resultat av teknisk regnskap 2019	1 046	18	-40	172	-30	15

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring AS	Euroben	SPP	Storebrand Livsforsikring konsern
Premieinntekter for egen regning	24 142	23	18 639	42 805
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	10 308	420	3 700	14 429
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	11 381		5 037	16 418
Andre forsikringsrelaterte inntekter	815	1	610	1 426
Erstatninger for egen regning	-17 285	-447	-10 777	-28 509
- herav gjenkjøp	-559		-40	-519
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-3 658	50	-1 180	-4 788
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-22 580		-14 181	-36 761
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-705			-705
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-1 362	-18	-1 012	-2 393
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-247		-32	-279
Resultat av teknisk regnskap 2020	808	30	805	1 643
Resultat av teknisk regnskap 2019	1 180	24	699	1 871

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING

(NOK mill.)	Med overskudds- deling	Uten rett til andel av overskudd	Investerings- valg	2020	2019
Premieinntekter for egen regning	218	496	1 502	2 216	1 927
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	91	66		157	189
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			870	870	807
Andre forsikringsrelaterte inntekter			62	63	62
Erstatninger for egen regning	-287	-196	-796	-1 278	-1 953
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	137	-160	-3	-26	42
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			-1 572	-1 572	-660
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-75			-75	-30
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-43	-94	-48	-185	-208
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-1	-1	-4	-5	-4
Resultat av teknisk regnskap	40	112	11	164	172

INDIVIDUELL RENTE/PENSJONSFORSIKRING

(NOK mill.)	Med overskuddsdeling	Investeringsvalg	2020	2019
Premieinntekter for egen regning	17	694	712	522
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	362		362	470
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		505	505	613
Andre forsikringsrelaterte inntekter	1	44	45	44
Erstatninger for egen regning	-956	-345	-1 302	-1 353
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	645	-1	644	603
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		-826	-826	-751
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-9		-9	-13
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-54	-73	-127	-165
Andre forsikringsrelaterte kostnader		-3	-3	-0
Resultat av teknisk regnskap	5	-3	2	-30

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

(NOK mill.)	Foretakspensjon uten investeringsvalg	Fripoliser uten investeringsvalg	Fripoliser med investeringsvalg	Foretakspensjon uten andel overskudd	Tjenestepensjon uten investeringsvalg
Premieinntekter for egen regning	1 670	5	133	1	459
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	1 310	7 902			161
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen			1 468		
Andre forsikringsrelaterte inntekter	5	74	127		
Erstatninger for egen regning	-691	-6 363	-270		-451
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-1 926	-511		-10	-177
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			-1 363		
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-152	-377	32		-8
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-160	-266	-26		-12
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-11	-61	-8		-3
Resultat av teknisk regnskap	43	403	93	-9	-30

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

(NOK mill.)	Tjenestepensjon med investeringsvalg	Pensjonsbevis uten investeringsvalg	Tjeneste- pensjons- ordninger uten rett til overskudd
Premieinntekter for egen regning	1 084		1 123
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		6	113
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	184		
Andre forsikringsrelaterte inntekter	5		3
Erstatninger for egen regning	-31		-50
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			-1 064
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-1 237		
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-4	-30
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-12		-98
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-1		-22
Resultat av teknisk regnskap	-7	1	-24

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

(NOK mill.)	Innskudds- pensjon med investeringsvalg	Pensjonskapital- bevis uten investeringsvalg	Pensjonskapital- bevis med investeringsvalg	2020	2019
Premieinntekter for egen regning	14 108	130	695	19 408	16 380
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		14		9 505	9 160
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen	4 964		3 389	10 006	12 477
Andre forsikringsrelaterte inntekter	246		246	706	719
Erstatninger for egen regning	-3 971	-89	-1 393	-13 308	-12 345
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		-52		-3 739	-4 032
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje	-15 043		-2 539	-20 182	-19 723
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser				-539	-385
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-175		-135	-883	-963
Andre forsikringsrelaterte kostnader	-65		-15	-187	-242
Resultat av teknisk regnskap	64	3	249	786	1 046

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

(NOK mill.)	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	2020	2019
Premieinntekter for egen regning	613	613	243
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	197	197	177
Netto inntekter fra investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	0
Erstatninger for egen regning	-452	-452	-130
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	-237	-237	-96
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser	-82	-82	-9
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-49	-49	-36
Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-131
Resultat av teknisk regnskap	-9	-9	18

Note 13 - Resultatanalyse fordelt per bransje

							Storebrand Livsforsikring AS		Euroben		SPP	Storebrand Livsforsikring konsern	
(NOK mill.)	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppe- livs- forsikring	Individuell kapital- forsikring	Individuell rente/ pensjons- forsikring	Skade- forsikring	2020	2019	2020	2020	2020	2020	2019
Finansinntekter ¹⁾	17 875	143	52	1 010	838	20	19 939	20 524	421	3 569	23 930	26 709	
Garantert rente	-14 902	-62	-31	-999	-828	-14	-16 837	-19 425	-430	-3 547	-20 813	-25 485	
- herav tilført premiefond	-3						-3	-2	0	0	-3	-35	
Avkastningsre- sultat	2 973	81	22	11	9	6	3 103	1 099	-9	22	3 117	1 223	
Risikopremie	0	-7	754	628	-101	302	1 577	1 585	0	181	1 758	1 739	
Risikotilskudd ¹⁾	63	15	-871	-373	120	-339	-1 385	-884	2	7	-1 376	-983	
Netto gjenforsikring med videre ¹⁾	-27		-21	-1		10	-38	24	0	-3	-41	20	
Risikoresultat	36	9	-138	254	19	-27	153	724	2	186	341	777	
Administrasjons- premie ¹⁾	1 466	19	67	164	117	52	1 884	1 852	55	1 576	3 515	3 323	
Driftskostnader	-883	-49	-52	-185	-127	-66	-1 362	-1 509	-18	-979	-2 360	-2 468	
Administrasjons- resultat	582	-30	14	-22	-10	-13	522	342	37	597	1 155	855	
Pris på rentegaranti	209	13					222	265	0	0	222	265	
Fortjenesteelement risiko	33	4					37	41	0	0	37	41	
Bransjeresultat brutto	3 834	76	-102	244	19	-34	4 037	2 471	30	805	4 872	3 162	
Netto til/fra tilleggsavsetninger	-2 508	-3		-4	-8		-2 524	-853			-2 524	-853	
Avkastningsresultat tilført kunder	-430	-78					-508	-199			-508	-199	
Risikoresultat tilført kunder	-109	-4					-113	-196			-113	-196	
Annen tilordning av overskudd til kunder				-75	-9		-84	-43			-84	-43	
Resultat av teknisk regnskap (til eier)	786	-9	-102	164	2	-34	808	1 180	30	805	1 643	1 871	
- herav avsatt til risikoutjevnings- fond	-32	4	0	0	0	0	-27	232	0	0	-27	232	

1) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING

(NOK mill.)	Med overskuddsdeling	Uten rett til andel overskudd	Investeringsvalg	Storebrand Livsforsikring AS	
				2020	2019
Finansinntekter ¹⁾	84	60	866	1 010	951
Garantert rente	-75	-54	-870	-999	-935
Avkastningsresultat	10	5	-4	11	16
Risikopremie	187	437	4	628	603
Risikotilskudd ¹⁾	-82	-286	-4	-373	-374
Netto gjenforsikring med videre ¹⁾				-1	-1
Risikoresultat	104	150	0	254	228
Administrasjonspremie ¹⁾	49	51	64	164	165
Driftskostnader	-43	-94	-48	-185	-208
Administrasjonsresultat	6	-43	15	-22	-43
Bransjeresultat brutto	120	112	11	244	201
Netto til/fra tilleggsavsetninger	-4			-4	1
Avkastningsresultat tilført kunder					-1
Annen tilordning av overskudd	-75			-75	-29
Resultat av teknisk regnskap	40	112	11	164	172
-herav avsatt til risikoutjevningsfond					

1) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

INDIVIDUELL RENTE/PENSJONSFORSIKRING

(NOK mill.)	Med overskuddsdeling	Investeringsvalg	Storebrand Livsforsikring AS	
			2020	2019
Finansinntekter ¹⁾	335	502	838	974
Garantert rente	-323	-505	-828	-961
Avkastningsresultat	12	-3	9	13
Risikopremie	-99	-2	-101	-99
Risikotilskudd ¹⁾	120	1	120	122
Risikoresultat	21	-1	19	23
Administrasjonspremie ¹⁾	44	73	117	118
Driftskostnader	-54	-73	-127	-165
Administrasjonsresultat	-10	1	-10	-47
Bransjeresultat brutto	22	-3	19	-11
Netto til/fra tilleggsavsetninger	-8		-8	-5
Annen tilordning av overskudd	-9		-9	-13
Resultat av teknisk regnskap	5	-3	2	-30
-herav avsatt til risikoutjevningsfond	0	0	0	0

1) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

(NOK mill.)	Foretakspensjon uten investeringsvalg	Fripoliser uten investeringsvalg	Fripoliser med investeringsvalg	Tjenestepensjon uten investeringsvalg	Tjenestepensjon med investeringsvalg	Pensjonsbevis uten investeringsvalg
Finansinntekter ¹⁾	960	6 720	1 461	119	184	5
Garantert rente	-512	-4 265	-1 468	-52	-184	-0
- herav tilført premiefond	-2					
Avkastningsresultat	448	2 454	-7	67	-0	5
Risikopremie	-46	-504	-74	-222		
Risikotilskudd ¹⁾	-96	778	42	180		
Netto gjenforsikring med videre ¹⁾	-4	-1				
Risikoresultat	-147	273	-32	-42		
Administrasjonspremie ¹⁾	123	459	127	12	5	
Driftskostnader	-160	-266	-26	-12	-12	
Administrasjonsresultat	-38	194	101	-0	-7	
Pris på rentegaranti	197			13		
Fortjenesteelement risiko	29					
Bransjeresultat brutto	489	2 921	61	37	-7	5
Netto til/fra tilleggsavsetninger	-293	-2 151		-59		
Avkastningsresultat tilført kunder	-152	-236		-8		-4
Risikoresultat tilført kunder		-141	32			
Resultat av teknisk regnskap	43	394	93	-30	-7	1
-herav avsatt til risikoutjevningfond	-144	155		-42		-0

1) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

						Storebrand Livsforsikring AS	
(NOK mill.)	Tjeneste- pensjonsordnin- ger uten rett til overskudd	Innskudds- pensjon med investeringsvalg	Pensjons- kapitalbevis uten investeringsvalg	Pensjons- kapitalbevis med investeringsvalg		2020	2019
Finansinntekter ¹⁾	92	4 949	11	3 374		17 875	18 434
Garantert rente	-62	-4 964	-6	-3 389		-14 902	-17 424
- herav tilført premiefond	-1					-3	-3
Avkastningsresultat	30	-14	6	-15		2 973	1 010
Risikopremie	846					0	122
Risikotilskudd ¹⁾	-840					63	359
Netto gjenforsikring med videre ¹⁾	-22					-27	22
Risikoresultat	-16					36	503
Administrasjonspremie ¹⁾	86	253	3	398		1 466	1 422
Driftskostnader	-98	-175		-135		-883	-963
Administrasjonsresultat	-12	78	3	264		582	459
Pris på rentegaranti						209	247
Fortjenesteelement risiko	4					33	35
Bransjeresultat brutto	6	64	8	249		3 834	2 254
Netto til/fra tilleggsavsetninger			-6			-2 508	-823
Avkastningsresultat tilført kunder	-30					-430	-189
Risikoresultat tilført kunder						-109	-196
Resultat av teknisk regnskap	-24	64	3	249		786	1 046
-herav avsatt til risikoutjevningfond						-32	232

¹⁾ Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

(NOK mill.)	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	Storebrand Livsforsikring AS	
		2020	2019
Finansinntekter ¹⁾	143	143	101
Garantert rente	-62	-62	-66
Avkastningsresultat	81	81	35
Risikopremie	-7	-7	-9
Risikotilskudd ¹⁾	15	15	9
Netto gjenforsikring med videre ¹⁾			
Risikoresultat	9	9	0
Administrasjonspremie ¹⁾	19	19	31
Driftskostnader	-49	-49	-36
Administrasjonsresultat	-30	-30	-5
Pris på rentegaranti	13	13	18
Fortjenesteelement risiko	4	4	6
Bransjeresultat brutto	76	76	54
Netto til/fra tilleggsavsetninger	-3	-3	-26
Avkastningsresultat tilført kunder	-78	-78	-9
Risikoresultat tilført kunder	-4	-4	-0
Resultat av teknisk regnskap	-9	-9	18
-herav avsatt til risikoutjevningsfond	4	4	0

1) Postene andre forsikringsrelaterte inntekter (i note 18) og andre forsikringsrelaterte kostnader (i note 24) er fordelt etter art.

Note 14 - Salg av forsikringer (nytegning)

(NOK mill.)	Kollektiv pensjon privat	Gruppelivs-forsikring	Individuell kapital forsikring	Individuell rente/pensjonsforsikring	Skadeforsikring	Storebrand Livsforsikring AS
2020	305	11	858	125	18	1 316
2019	130	3	602	121	8	865

Salg består av nysalg og forbedringssalg med fradrag for forsikringer der første premie ikke blir betalt.

Tilflyttede reserver (note 15) er ikke med i tallene.

Note 15 - Flytting av forsikringsforpliktelse

(NOK mill.)	Kollektiv pensjons- forsikring privat	Kollektiv pensjons- forsikring offentlig	Individuell kapital- forsikring	Individuell rente og pensjons- forsikring	Storebrand Livsforsikring AS	
					2020	2019
Mottatte midler						
Premiereserve	5 419	334	24	274	6 051	3 138
Tilleggsavsetning	-2	28			27	-11
Flytting av premiereserver med videre	5 417	363	24	274	6 078	3 127
Premiefond						
Antall kontrakter/kunder	8 543		95	396	9 034	9 972
Fraflyttede midler						
Premiereserve	-4 939		-27	-33	-4 998	-4 488
Tilleggsavsetning	-7				-8	-10
Kursreserver	-15				-15	-8
Flytting av premiereserver med videre	-4 961		-27	-33	-5 021	-4 506
Premiefond	-54				-54	-70
Antall kontrakter/kunder	12 709		171	745	13 625	11 400

Note 16 - Netto finansinntekter

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Renter utlån	602	657	577	646
Renter bank	12	35	10	27
Renter obligasjoner og andre rentebærende papirer til virkelig verdi	2 670	2 266	1 574	1 360
Renter obligasjoner til amortisert kost	3 934	4 097	3 934	4 097
Renter derivater	1 032	900	410	196
Renteinntekt for øvrig	-569	-692	-334	-504
Utbytte	682	1 355	553	80
Sum renteinntekt og utbytte med videre på finansielle eiendeler	8 365	8 618	6 726	5 901
Verdiendring eiendom	494	713		
Verdiendring aksjer	7 826	32 129	3 058	8 562
Verdiendring obligasjoner og sertifikater	1 225	2 192	1 040	1 816
Verdiendring derivater	3 915		2 831	-44
Verdiendring utlån	-5	3	-5	3
Sum verdiendringer på investeringer	13 455	35 037	6 925	10 337
Realisert gevinst aksjer	5 857	3 090	5 220	2 434
Realisert gevinst obligasjoner og sertifikater	97	-197	247	44
Realisert gevinst derivater	-1 325	-3 819	-2 964	-5 591
Realisert gevinst obligasjoner til amortisert kost	450	-1	450	-1
Realisert gevinst andre investeringer	334	-103	332	-103
Agio aksjer	247	763	634	-151
Agio obligasjoner og sertifikater	-21	329	485	161
Agio derivater	1 782	4 329	1 438	4 606
Agio obligasjoner til amortisert kost	208	41	208	41
Agio diverse	13	-172	109	-186
Sum realisert gevinst og tap på investeringer	7 642	4 260	6 159	1 254
Rentekostnader ansvarlig lån	-356	-364	-356	-364
Sum rentekostnader	-356	-364	-356	-364

Note 17 - Netto inntekter fra eiendommer

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern	
	2020	2019
Leieinntekter fra eiendommer ¹⁾	1 648	1 552
Driftskostnader (inkludert vedlikehold og reparasjoner) som gjelder eiendommer som har gitt leieinntekter i perioden ²⁾	-393	-346
Resultat minoritet definert som gjeld	-68	-55
Netto driftsinntekter eiendom	1 187	1 151
Endring i virkelig verdi investeringseiendommer	494	713
Sum inntekter eiendom	1 680	1 864
1) Herav eiendommer til eget bruk	97	82
2) Herav eiendommer til eget bruk	-42	-29

Note 18 - Andre forsikringsrelaterte inntekter

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Renteinntekter forsikring	3	1	3	1
Forvaltningsgebyrer	127	114		
Øvrige forsikringsrelaterte gebyrer	79	89	79	89
Pooling		22		22
Returprovisjoner	1 210	1 117	733	712
Andre inntekter	6	2		
Sum andre forsikringsrelaterte inntekter	1 426	1 344	815	824

Note 19 - Andre inntekter

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Renter på driftsbankkonti	2	13	2	12
Driftsinntekter i selskaper utenom forsikring	153	117		
Kickback investeringsvalg		9		9
Gevinst ved utkjøp minoritet	17			
Andre inntekter	26	34	2	1
Sum andre inntekter	198	173	4	22

Note 20 - Salgskostnader

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Lønn og personalkostnader egne salgsressurser	-257	-268	-161	-163
Andre salgskostnader egne salgsressurser	-258	-295	-32	-88
Provisjoner til eksterne distributører	-267	-226	-22	-19
Sum salgskostnader	-782	-788	-216	-269
Endring i aktiverte salgskostnader	68	51		

Note 21 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Storebrandkonsernet har landspesifikke pensjonsordninger.

De ansatte i Storebrand i Norge har en innskuddsbasert pensjonsordning. I en innskuddsordning setter foretaket av et avtalt tilskudd til en pensjonskonto. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenenes størrelse og avkastningen på pensjonskontoen. Når innskuddene er betalt har foretaket ingen ytterligere betalingsforpliktelser knyttet til innskuddspensjonen, og innbetalingen til pensjonskonto kostnadsføres fortløpende. Det er av regulatoriske årsaker ikke anledning til spare for lønn som overstiger 12G i innskuddspensjon. Storebrand har for ansatte med lønn over 12G en pensjonssparing i spareproduktet Ekstrapensjon.

Premiesatser og innhold for innskuddspensjonsordningen er følgende:

Sparingen starter fra første lønnskone

Sparesats på 7 prosent av lønn fra 0 til 12G (Grunnbeløp utgjør kr 101.351 pr 31.12.20)

I tillegg spares 13 prosent av lønn mellom 7,1 til 12G

Sparesats i Ekstrapensjon for lønn over 12G er 20 prosent

De norske selskapene er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen og er en flerforetaksordning pensjonsordning, men det foreligger ikke tilgjengelig pålitelig informasjon for innregning av forpliktelsen i balansen. Ordningen blir finansiert gjennom årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G, og premiesatsen i 2020 var på 2,5 %. De ansatte i Storebrand i Norge som er født før 1. januar 1956 kan velge mellom å ta ut AFP eller gå av ved 65 års alder og motta en driftspensjon fra foretaket frem til fylte 67 år. De ansatte kan velge å ta ut fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år og fortsette å stå i jobb.

Ansatte som var sykmeldt og delvis uføre ved overgang til innskuddspensjon, inngår fortsatt i ytelsespensjonsordning. Det foreligger også pensjonsforpliktelser for ytelsesordning knyttet til driftspensjoner for enkelte tidligere ansatte og tidligere styremedlemmer.

Pensjonen for ansatte i SPP i Sverige følger de Bankanställdas Tjänstepensionsplan (BTP).

SPP har en innskuddsbasert tjenstepensjon som kalles BTP1. Alla nyansatte fra og med 01.01.2014 meldes inn i denne pensjonsavtalen. I BTP1 betaler arbeidsgiveren en premie til pensjonssparing beregnet ut fra pensjongivende lønn opp til 30 "inkomstbasbelopp". I forsikringen inngår alderspensjon med eller uten dødlighetsarv, uførepensjon og barnpensjon. Premien beregnes uavhengig av alder og beregnes primært ut fra månedslønnen. Premien betales månedlig i to deler, en fast del som er 2,5 prosent av pensjongivende lønn opp til og med 7,5 "inkomstbasbelopp". Premiens valgfrie del er 2 prosent av lønn opp til og med 7,5 "inkomstbasbelopp" samt 30 prosent av lønn mellom 7,5 og 30 "inkomstbasbelopp".

Pensjonen i avtalen BTP2 (ytelsesbestemt tjenstepensjon som er en lukket ordning) utgjør 10 prosent av årslønnen opp til 7,5 "inkomstbasbelopp" ("inkomstbasbeloppet" utgjorde i 2020 SEK 66 800 og blir i 2021 SEK 68 200), 65 prosent av lønn i intervallet i 7,5 til 20 og 32,5 prosent i intervallet 20 til 30. På lønn som overstiger 30 "inkomstbasbelopp" beregnes ingen alderspensjon. Full opptjeningsstid oppnås etter 30 års medlemskap i pensjonsordningen. Utover den ytelsesbaserte delen finnes også en mindre innskuddsdel innen BTP-planen. For denne del får den ansatte selv velge plasseringsform (tradisjonell forsikring eller fondsforsikring). Den innskuddsbaserte delen er 2 prosent av årslønn.

Ordinær fratredelsesalder er 65 år i samsvar med pensjonsavtalen mellom Bankinstituten Arbetsgivarorganisation (BAO) og de arbeidsorganisasjoner som omfattes av BTP.

I SPP har administrerende direktør en pensjonsalder på 65 år. Administrerende direktør omfattes av BTP1. I tillegg har administrerende direktør en innskuddsbasert tilleggspensjon tegnet i SPP. Premien på denne forsikringen utgjør 20 prosent av lønn som overstiger 30 "inkomstbasbelopp".

Pensjon til de ansatte i Euroben Life and Pension LTD er dekket av en innskuddsordning.

BALANSEFØRTE PENSJONSFORPLIKTELSE ER FASTSATT SOM FØLGER

(NOK mill.)	2020	2019
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse	1 204	1 024
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-1 050	-951
Netto pensjonsforpliktelse/-midler forsikret ordning	154	72
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	26	28
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	180	100

Inkluderer arbeidsgiveravgift på netto underfinansiert forpliktelse som inngår i bruttoforpliktelsen.

BOKFØRT I BALANSEN:

(NOK mill.)	2020	2019
Pensjonseiendel		
Pensjonsforpliktelser	180	100

ENDRINGENE I DEN YTELSESBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEN I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	2020	2019
Pensjonsforpliktelse 1.1	1 051	1 017
Periodens pensjonsopptjening	14	12
Rentekostnader på forpliktelsen	17	19
Estimatavik	72	73
Gevinst/tap ved avkortning		3
Utbetalt pensjon	-35	-32
Planendringer		-4
Pensjonsforpliktelse tilgang/avgang og omregningsdifferanser	110	-37
Arbeidsgiveravgift pensjonsmidler		
Pensjonsforpliktelse 31.12.	1 230	1 051

ENDRINGENE I PENSJONSMIDLENES VIRKELIGE VERDI

(NOK mill.)	2020	2019
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	951	871
Forventet avkastning	15	17
Estimatavik	-16	89
Gevinst/tap ved avkortning		
Innbetalte premier	22	31
Utbetalte pensjoner	-30	-21
Planendringer		-4
Pensjonsmidler tilgang/avgang og omregningsdifferanser	107	-32
Arbeidsgiveravgift pensjonsmidler		
Pensjonsmidler 31.12.	1 050	951

Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2021	20
Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2021	129
Forventede innbetalinger til AFP i 2021	10
Forventede utbetalinger over drift (usikret ordning) i 2021	33

PENSJONSMIDLER HAR FØLGENDE SAMMENSETNING PER 31.12:

	Storebrand Livsforsikring AS		SPP Pension & Försäkring AB	
	2020	2019	2020	2019
Eiendommer til virkelig verdi	15 %	13 %	12 %	12 %
Obligasjoner til amortisert kost	34 %	36 %		
Utlån til amortisert kost	20 %	13 %	18 %	14 %
Aksjer og andeler til virkelig verdi	12 %	15 %	13 %	11 %
Obligasjoner til virkelig verdi	17 %	20 %	57 %	63 %
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	3 %	1 %		
Sum	100 %	100 %	100 %	100 %
Bokført avkastning på eiendelene	4,4 %	3,6 %	4,8 %	8,8 %

Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene som administreres av Storebrand Livsforsikring og SPP Pension & Försäkring AB ved utgangen av året. Finansielle instrumenter verdsettes på tre forskjellige nivåer. Fordeling av de enkelte klasser av finansielle instrumenter på nivåer fremgår av note 11.

NETTO PENSJONSKOSTNAD I RESULTATREGNSKAPET, SPESIFISERT SOM FØLGER:

(NOK mill.)	2020	2019
Periodens pensjonsopptjening	14	12
Netto rentekostnad/avkastning	2	2
Gevinst/tap ved avkortning		3
Sum ytelsesbaserte ordninger	16	18
Periodens innbetaling til innskuddsordninger	149	115
Periodens kostnad til AFP (inkl. AGA)	12	12
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	177	145

ANALYSE AV AKTUARIELT TAP (GEVINST) I PERIODEN

(NOK mill.)	2020	2019
Tap (gevinst) - endring i diskonteringsrenten	89	108
Tap (gevinst) - endring i andre økonomiske forutsetninger	-12	-25
Tap (gevinst) - opplevd DBO	-2	-10
Tap (gevinst) - opplevd Pensjonsmidler	12	-100
Investerings-/administrasjonskostnader	1	11
Aktuarielt tap (gevinst) i perioden	88	-15

HOVEDFORUTSETNINGER BENYTTET I BEREKNINGENE AV NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE PER 31.12.

	Storebrand Livsforsikring AS		SPP Pension & Försäkring AB	
	2020	2019	2020	2019
Diskonteringsrente	1,5 %	2,2 %	1,2 %	1,5 %
Forventet lønnsvekst	1,75 %	2,00 %	3,5 %	3,5 %
Forventet årlig regulering folketrygd	1,75 %	2,00 %		
Forventet årlig regulering utbetaling av pensjoner			2,0 %	2,0 %
Uførhetstabell	KU	KU		
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE	DUS14	DUS14

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering.

Det er i Norge benyttet en diskonteringsrente fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked.

Ved fastsettelse av økonomiske forutsetninger vurderes også bedriftsspesifikke forhold herunder forventet vekst i direkte lønn.

AKTUARIELLE FORUTSETNINGER:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Det ble med virkning fra 2014 innført et nytt dødelighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Storebrand har benyttet dødelighetstabell K2013BE (beste estimat) i aktuarberegningene per 31.12.2019.

De aktuarielle forutsetningene i Sverige følger bransjens felles dødelighetstabell DUS14 justert for selskapsspesifikke forskjeller. Fratredelseshyppigheten er beregnet til i gjennomsnitt 4 prosent per år.

SENSITIVITETSANALYSE PENSJONSBEREGNING

Risikoen for Storebrand knyttet til pensjonsordningen er knyttet til de endringer i de økonomiske og aktuarielle forutsetninger som må benyttes i beregningene, og den faktiske avkastningen på pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

For de norske selskapene som har gått over til innskuddspensjon fra 1. januar 2015 er det ikke beregnet sensitivitet, og tallene nedenfor viser sensitiviteten for de svenske selskapene.

Følgende estimater er basert på fakta og omstendigheter per 31. desember 2020, og beregnet for hver enkelt når alle andre forutsetninger holdes konstante.

Sverige	Diskonteringsrente		Forventet lønnsvekst		Dødelighet - endring i forventet levealder	
	1,0 %	-1,0 %	1,0 %	-1,0 %	+1 ÅR	-1 ÅR
Prosentvis endring i pensjon:						
Pensjonsforpliktelse	-10 %	12 %	-2 %	-5 %	3 %	-3 %
Periodens netto pensjonskostnader	-12 %	14 %	6 %	-5 %	1 %	-1 %

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

Storebrandkonsernet har landspesifikke pensjonsordninger.

De ansatte i Storebrand i Norge har en innskuddsbasert pensjonsordning. I en innskuddsordning setter foretaket av et avtalt tilskudd til en pensjonskonto. Den fremtidige pensjonen er avhengig av bidragenes størrelse og avkastningen på pensjonskontoen. Når innskuddene er betalt har foretaket ingen ytterligere betalingsforpliktelser knyttet til innskuddspensjonen, og innbetalingen til pensjonskonto kostnadsføres fortløpende. Det er av regulatoriske årsaker ikke anledning til spare for lønn som overstiger 12G i innskuddspensjon. Storebrand har for ansatte med lønn over 12G en pensjonssparing i spareproduktet Ekstrapensjon.

Premiesatser og innhold for innskuddspensjonsordningen er følgende:

Sparingen starter fra første lønnskroner

Sparesats på 7 prosent av lønn fra 0 til 12G (Grunnbeløp utgjør kr 101.351 pr 31.12.20)

I tillegg spares 13 prosent av lønn mellom 7,1 til 12G

Sparesats i Ekstrapensjon for lønn over 12G er 20 prosent

De norske selskapene er med i Fellesordningen for avtalefestet pensjon AFP. Den private AFP-ordningen gir et livslangt tillegg til den ordinære pensjonen og er en flerforetaksordning pensjonsordning, men det foreligger ikke tilgjengelig pålitelig informasjon for innregning av forpliktelsen i balansen. Ordningen blir finansiert gjennom årlig premie som fastsettes som en prosent av lønn mellom 1 og 7,1G, og premiesatsen i 2020 var på 2,5 %. De ansatte i Storebrand i Norge som er født før 1. januar 1956 kan velge mellom å ta ut AFP eller gå av ved 65 års alder og motta en driftspensjon fra foretaket frem til fylte 67 år. De ansatte kan velge å ta ut fra AFP-ordningen fra og med fylte 62 år og fortsette å stå i jobb.

Ansatte som var sykmeldt og delvis uføre ved overgang til innskuddspensjon, inngår fortsatt i ytelsespensjonsordning. Det foreligger også pensjonsforpliktelser for ytelsesordning knyttet til driftspensjoner for enkelte tidligere ansatte og tidligere styremedlemmer.

BALANSEFØRTE PENSJONSFORPLIKTELSE ER FASTSATT SOM FØLGER

(NOK mill.)	2020	2019
Nåverdi av forsikret pensjonsforpliktelse	16	16
Virkelig verdi av pensjonsmidler	-33	-35
Netto pensjonsforpliktelse/-midler forsikret ordning	-18	-19
Nåverdi av uforsikret pensjonsforpliktelse	25	26
Netto pensjonsforpliktelse i balansen	7	7

Inkluderer arbeidsgiveravgift på netto underfinansiert forpliktelse. Arbeidsgiveravgift inngår i bruttoforpliktelsen.

BOKFØRT I BALANSEN:

(NOK mill.)	2020	2019
Pensjonseiendel	18	19
Pensjonsforpliktelser	25	26

ENDRINGENE I DEN YTELSESBASERTE PENSJONSFORPLIKTELSEN I LØPET AV ÅRET

(NOK mill.)	2020	2019
Pensjonsforpliktelse 1.1	42	56
Periodens pensjonsopptjening		
Rentekostnader på forpliktelsen	1	1
Estimatavik	1	-7
Gevinst/tap ved avkortning		
Utbetalt pensjon	-3	-9
Pensjonsforpliktelse 31.12.	41	42

ENDRINGENE I PENSJONSMIDLENES VIRKELIGE VERDI

(NOK mill.)	2020	2019
Virkelig verdi av pensjonsmidler 1.1	35	45
Forventet avkastning	1	1
Estimatavik	-2	-11
Pensjonsmidler 31.12.	33	35

Forventede innbetalinger av premie (ytelse) i 2021	
Forventede innbetalinger av premie (innskudd) i 2021	68
Forventede innbetalinger til AFP i 2021	9
Forventede utbetalinger over drift (usikret ordning) i 2021	4

PENSJONSMIDLER HAR FØLGENDE SAMMENSETNING PER 31.12:

	Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019
Eiendommer til virkelig verdi	15 %	13 %
Obligasjoner til amortisert kost	34 %	36 %
Utlån til amortisert kost	20 %	13 %
Aksjer og andeler til virkelig verdi	12 %	15 %
Obligasjoner til virkelig verdi	17 %	20 %
Andre kortsiktige finansielle eiendeler	3 %	1 %
Sum	100 %	100 %
Bokført avkastning på eiendelene	4,4 %	3,6 %

Tabellen viser prosentvis plassering av pensjonsmidlene som administreres av Storebrand Livsforsikring ved utgangen av året. Finansielle instrumenter verdsettes på tre forskjellige nivåer. Fordeling av de enkelte klasser av finansielle instrumenter på nivåer fremgår av note 11.

NETTO PENSJONSKOSTNAD I RESULTATREGNSKAPET, SPESIFISERT SOM FØLGER:

(NOK mill.)	2020	2019
Periodens pensjonsopptjening		
Netto rentekostnad/avkastning		
Sum ytelsesbaserte ordninger	0	0
Periodens kostnad til innskuddsordninger	79	75
Periodens kostnad til AFP (inkl. AGA)	11	10
Netto pensjonskostnad resultatført i perioden	91	86

ANALYSE AV AKTUARIELT TAP (GEVINST) I PERIODEN

(NOK mill.)	2020	2019
Tap (gevinst) - endring i diskonteringsrenten	3	3
Tap (gevinst) - opplevd DBO	-2	-10
Investerings-/administrasjonskostnader	2	11
Aktuarielt tap (gevinst) i perioden	3	4

HOVEDFORUTSETNINGER BENYTTET I BEREGNINGENE AV NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE PER 31.12.

	2020	2019
Diskonteringsrente	1,5 %	2,2 %
Forventet lønnsvekst	1,75 %	2,00 %
Forventet årlig regulering folketrygd	1,75 %	2,00 %
Uførhetstabell	KU	KU
Dødelighetstabell	K2013BE	K2013BE

ØKONOMISKE FORUTSETNINGER:

Fastsettelse av økonomiske forutsetninger er basert på reglene i IAS 19. Det vil særlig være betydelig usikkerhet knyttet til langsiktige antagelser som fremtidig inflasjon, realrente, reallønnsvekst og G-regulering.

Det er i Norge benyttet en diskonteringsrente fastsatt med utgangspunkt i obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Basert på observert markeds- og volumutvikling må det norske OMF-markedet etter Storebrands oppfatning defineres som et dypt marked.

Ved fastsettelse av økonomiske forutsetninger vurderes også bedriftsspesifikke forhold herunder forventet vekst i direkte lønn.

AKTUARIELLE FORUTSETNINGER:

I Norge er det standardiserte forutsetninger om døds-/uføreutvikling samt andre demografiske faktorer utarbeidet av Finansnæringens Fellesorganisasjon. Det ble med virkning fra 2014 innført et nytt dødelighetsgrunnlag K2013 for kollektive pensjonsforsikringer i livsforsikringsselskaper og pensjonskasser. Storebrand har benyttet dødelighetstabell K2013BE (beste estimat) i aktuarberegningene per 31.12.2020.

SENSITIVITETSANALYSE PENSJONSBEREGNING

Risikoen for Storebrand knyttet til pensjonsordningen er knyttet til de endringer i de økonomiske og actuarielle forutsetninger som må benyttes i beregningene, og den faktiske avkastningen på pensjonsmidlene. Pensjonsforpliktelsen er spesielt sensitiv overfor endringer i diskonteringsrenten. En reduksjon i diskonteringsrenten vil isolert sett medføre en økning i pensjonsforpliktelsen.

For de norske selskapene som har gått over til innskuddspensjon fra 1. januar 2015 er det ikke beregnet sensitivitet.

Note 22 - Godtgjørelse og forpliktelser for ledende ansatte og tillitsvalgte

Geir Holmgren er administrerende direktør i Storebrand Livsforsikring AS. Han har en lønnsgaranti på 12 måneder etter ordinær oppsigelsestid. Alle arbeidsrelaterte inntekter inklusive konsulentoppdrag kommer til fradrag.

Selskapet har ingen forpliktelser overfor styrets leder ved opphør eller endring av vervet. Selskapet betaler styreansvarsforsikringer for sine styremedlemmer.

Storebrand har etablert en bonusordning for ansatte. Bonusordningen er knyttet til selskapets verdiskapning, samt individuelle prestasjoner.

Tusen kroner	Ordinær lønn ¹⁾	Andre ytelser ²⁾	Total godtgjørelse opptjent i året	Årets pensjons- opptjening	Lønnsgaranti (mnd)	Lån ³⁾	Eier antall aksjer ⁴⁾
Geir Holmgren	4 835	225	5 060	933	12	6 531	85 072
Lars Aa. Løddesøl	5 690	225	5 914	1 107	18	10 800	120 564
Heidi Skaaret	4 865	188	5 054	934	12	3 135	94 788
Karin Greve-Isdahl	2 955	64	3 019	544	12	18 598	20 962
Trygve Håkedal	3 255	65	3 321	604	12	8 282	16 135
Tove Selnes	2 945	183	3 128	538	12	7 435	21 955
Terje Løken	3 255	159	3 414	604	12	6 981	16 502
Staffan Hansøn	6 346	23	6 369	1 654	12		83 561
Jan Erik Saugestad	6 293	158	6 450	1 227	12	1 200	100 554
Sum 2020	40 439	1 289	41 728	8 147		62 962	560 093
Sum 2019	42 721	1 449	44 170	7 827		80 889	447 469

1) En andel av konsernledelsens fastlønn vil være bundet til kjøp av fysisk STB-aksjer med 3 års bindingstid. Kjøp av aksjer vil foregå en gang per år.

2) Omfatter bilgodtgjørelse, telefon, forsikring, rentefordel, andre trekkpliktige ytelser.

3) Ansatte kan låne inntil 7,0 millioner kroner til subsidierte rente, og denne renten er p.t. 1,19 % p.a. Overskytende lånebeløp følger markedsvilkår.

4) Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven §7-26.

Tusen kroner	Godtgjørelse	Eier antall aksjer ¹⁾	Lån ²⁾
Styret			
Odd Arild Grefstad		194 520	6 166
Jan Otto Risebrobakken		8 442	5 332
Hans Henrik Klouman	229		
Vibeke Hammer Madsen	229		
Martin Skancke	889	27 500	
Kari Birkeland	62	3 000	2 946
Jørn Hilstad	157	1 440	4 340
Hanne Seim Grave	95		2 034
Sum 2020	1 662	234 902	20 818
Sum 2019	983	196 400	25 742

1) Oversikten viser antall aksjer eid av vedkommende person, samt nærmeste familie og selskaper der vedkommende har bestemmende innflytelse, jmfør regnskapsloven §7-26.

2) Ansatte kan låne inntil 7,0 millioner kroner til subsidierte priser mens overskytende lånebeløp følger markedsrente.

3) Lån til ansatte i Storebrand Livsforsikring konsern er 591 millioner kroner.

Note 23 - Revisjonshonorarer

Storebrandkonsernet har PWC som ekstern revisor.

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Lovpålagt revisjon	-6,2	-5,7	-1,5	-1,8
Andre attestasjonstjenester	-0,3	-0,4		-0,3
Skatterådgivning				
Andre tjenester utenfor revisjonen	-0,2	-0,2	-0,2	-0,1
Sum	-6,6	-6,3	-1,7	-2,2

INKL mva

Note 24 - Andre forsikringsrelaterte kostnader

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Pooling	-69	-14	-44	
Rentekostnader forsikring	-75	-101	-75	-101
Rabatt forvaltningsgebyr	-51		-51	
Avkastningsskatt	-4	-3	-1	
Tap på krav forsikring	-81	-267	-80	-267
Andre kostnader	2	-2	4	
Sum andre forsikringsrelaterte kostnader	-279	-388	-247	-368

Note 25 - Andre kostnader

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Kostnader ansvarlig lån	-356	-345	-356	-345
Amortisering immaterielle eiendeler	-372	-341	-28	-28
Andre kostnader	-52	-32	-8	-16
Driftskostnader andre selskaper enn forsikring	-95	-113		
Sum andre kostnader	-875	-831	-392	-390

Note 26 - Skatt

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Betalbar skatt	-32			
Endring utsatt	376	-333	369	-322
Sum skattekostnad	344	-333	369	-322

AVSTEMMING AV FORVENTET SKATTEKOSTNAD TIL FAKTISK SKATTEKOSTNAD

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Ordinært resultat før skatt	1 336	1 855	1 390	2 168
Forventet inntektsskatt med nominell skattesats	-334	-464	-347	-542
Skatteeffekten av:				
aksjer (fritaksmetoden)	227	-70	124	-70
mottatt utbytte		17	244	195
tilknyttede selskaper	-4	-3		
permanente forskjeller	-12	77		
utsatt skatt verdiøkning eiendom kundemidler ¹⁾	-566	-451		
utsatt skatt verdiøkning eiendom kundemidler dekket av kundeavkastning ¹⁾	566	451		
Endring tidligere år ³⁾	467	111	349	95
Skattekostnad	344	-333	369	-322
Effektiv skattesats ²⁾	-26 %	18 %	18 %	18 %

3) På bakgrunn av ny informasjon og tolkning av overgangsregler fra 2018 har det blitt bokført en skatteinntekt på 356 millioner i 2020.

SKATTEKOSTNAD PÅ ØVRIGE RESULTATELEMENTER I TOTALRESULTATET

(NOK mill.)	2020		2020	
	2020	2019	2020	2019
Skatt på øvrige resultatelementer som ikke senere kan reklassifiseres til resultatet	10	9	8	10
Skatt på øvrige resultatelementer som senere kan reklassifiseres til resultatet				
Sum skattekostnad i totalresultatet	10	9	8	10

BEREGNING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT AV MIDLERTIDIGE FORSKJELLER OG UNDERSKUDD TIL FREMFØRING

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Skatteøkende midlertidige forskjeller				
Verdipapirer	158	260	158	260
Fast eiendom ¹⁾	2 696	2 126		
Driftsmidler	24	8	17	
Gevinst-/tapkonto	19	24	19	24
Annet	443	469	117	134
Sum skatteøkende midlertidige forskjeller	3 340	2 886	311	418
Skattereduserende midlertidige forskjeller				
Driftsmidler		-3		
Avsetninger	-8	-12		
Påløpt pensjon	-1	-2		
Gevinst-/tapkonto	-3	-4	-3	-3
Sum skattereduserende midlertidige forskjeller	-12	-21	-3	-3
Fremførbare underskudd	-6 530	-6 685	-6 496	-5 774
Sum fremførbare underskudd og godtgjørelse	-6 530	-6 685	-6 496	-5 774
Grunnlag for netto utsatt skatt eiendel/skatt forpliktelse	-3 202	-3 821	-6 187	-5 360
Netto grunnlag for utsatt skatt eiendel og utsatt skatt forpliktelse	-3 202	-3 821	-6 187	-5 360
Netto utsatt eiendel/forpliktelse i balansen	-1 077	-1 039	-1 547	-1 340
Korrigeringer ført rett i balansen				
Netto utsatt eiendel/forpliktelse i balansen ³⁾	-1 077	-1 039	-1 547	-1 340
Bokført i balansen:				
Utsatt skatt eiendel	1 723	1 566	1 547	-1 340
Utsatt skatt forpliktelse	647	527	0	0

1) Det avsettes utsatt skatt på verdiøkning i eiertiden på fast eiendom i SPP Fastigheter AB i tråd med IAS 12 og regler for konsolidering. Dette er investeringer som eies av kundemidler. Disse eiendommene er eid gjennom egne aksjeselskaper og et salg av eiendommer vil medføre at denne skatten vil påvirke avkastningen til kundene, og ikke påvirke eiers skattekostnad. Denne skatten er i konsernregnskapet blitt bokført som en fordring på kundemidlene og har derfor ingen effekt netto skattekostnad. I balansen blir ikke utsatt skatt knyttet til fast eiendom eiet av kundemidler nettet mot andre midlertidige forskjeller.

2) Den effektive skattesatsen er påvirket av at konsernet driver virksomhet i forskjellige land med ulike skattesats fra Norge. I tillegg vil skattekostnaden påvirkes av skatteeffekter knyttet til tidligere år. Selskapsskattesatsen i Norge er 22 prosent. For selskaper som er omfattet av finansskatt er skattesatsen 25 prosent. I Storebrand-konsernet inngår både selskaper som omfattes og som ikke omfattes av finansskatten. Ved balanseføring av utsatt skatt/ skattefordel i konsernregnskapet benyttes derfor selskapsskattesatsen gjeldende for det enkelte selskap (22 eller 25 prosent). Skattesatsen for selskaper i Sverige er 21,4 prosent.

3) Usikre skatteposisjoner

Skattereglene for forsikringsbransjen har de siste årene gjennomgått endringer. Storebrand og Skatteetaten har i noen saker forskjellige tolkninger av skattereglene og tilhørende overgangsregler. Som et resultat av dette, oppstår det usikre skatteposisjoner tilknyttet de regnskapsførte skattekostnadene. Hvorvidt de usikre skatteposisjonene innregnes i regnskapet eller ikke, vurderes iht. IAS 12 og IFRIC 23. Usikre skatteposisjoner vil kun innregnes i regnskapet dersom selskapet anser at det er sannsynlighetsovervekt for at Skatteetatens tolkning vinner frem. Under beskrives vesentlige usikre skatteposisjoner.

A. I 2015 avviklet Storebrand Livsforsikring AS et heleid norsk datterselskap, Storebrand Eiendom Holding AS, med et skattemessig tap på omtrent 6,5 milliarder kroner, og en tilsvarende økning i det fremførbare underskuddet. I januar 2018 mottok Storebrand Livsforsikring AS et varsel om endring av ligningen for 2015 med påstand om at tapet er beregnet for høyt, men uten ytterligere kvantifisering. Storebrand Livsforsikring AS er uenig i argumentene som er anvendt og ga 2. mars 2018 sitt tilsvarende svar til Skatteetaten. Varaset ble uklart, men på bakgrunn av varaset ble det i årsregnskapet for 2017 gjort en avsetning for en usikker skatteposisjon tilknyttet et tidligere ført skattemessig tap på omtrent 1,6 milliarder kroner (fremkommer som en reduksjon i det fremførbare underskuddet, og ga isolert sett en tilhørende økt skattekostnad for 2017 på omtrent 0,4 milliarder kroner). I mai 2019 mottok Storebrand Livsforsikring

AS et utkast til vedtak om endring av ligning fra 2015 fra Skatteetaten. Storebrand er ikke enige i Skatteetatens varsel og ga i oktober 2019 sitt tilsvarende. Selskapet vurderer at det er en sannsynlighetsovervekt for at Storebrands syn vil vinne frem i en eventuell rettslig prosess, og det er derfor ikke innregnet en usikker skatteposisjon i regnskapet basert på det mottatte utkastet til vedtak. Dersom Skatteetaten vinner frem med sitt syn, vurderer Storebrand at det vil oppstå en skattekostnad for selskapet på omtrent 1,2 milliarder kroner. I tillegg vil det oppstå negative effekter for kundemidlenes avkastning etter skatt. Effektene er basert på beste estimat og etter gjennomgang med ekstern ekspertise.

B. Det ble for inntektsåret 2018 innført nye skatteregler for livsforsikrings- og pensjonsforetak. Disse reglene inneholdt overgangsregler for hvordan selskapene skulle opp-/nedskrive de skattemessige verdiene per 31. desember 2018. Skattedirektoratet publiserte i desember 2018 en tolkningsuttalelse som Storebrand anser ikke er i samsvar med lovens ordlyd. Ved fremleggelse av statsbudsjettet for 2020 i oktober 2019, foreslo Finansdepartementet en presisering i overgangsreglenes ordlyd i tråd med tolkningsuttalelsen fra Skattedirektoratet. Presiseringen ble i desember 2019 vedtatt av Stortinget. Storebrand anser at det hefter usikkerhet rundt rettskildeværdien fra et slikt etterarbeid av en lovregel, og som i dette tilfellet kun gjelder for et tidligere inntektsår. I skattemeldingen for 2018 har Storebrand Livsforsikring AS lagt til grunn ordlyden i den opprinnelige overgangsreglen, men mottok i oktober 2019 varsel om endring av ligning i tråd med tolkningsuttalelsen fra Skattedirektoratet og presiseringen fra Finansdepartementet. Storebrand Livsforsikring AS er ikke enige i Skatteetatens tolkning, men anser det som usikkert om selskapets tolkning vinner frem dersom saken avgjøres av domstolene. Den usikre skatteposisjonen er derfor innregnet i regnskapet. Forskjellen mellom Storebrands tolkning og Skatteetatens tolkning er, basert på vårt beste estimat, omtrent 6,4 milliarder kroner i en usikker skatteposisjon. Dersom Storebrands tolkning vinner frem, vil det fraregnes en avsatt skattekostnad på omtrent 1,6 milliard kroner i regnskapet.

C. Utfallet av tolkning av skatteregler for konsernbidrag nevnt under punkt A. vil få betydning ved beregning av effekt fra overgangsreglene for de nye skattereglene omtalt under punkt B. I regnskapet er det lagt til grunn en tilsvarende tolkning som beskrevet under punkt A. ved beregning av skattemessige inngangsverdier på eiendomsaksjer eid av kundemidlene for perioden 2016 og 2017. Det er derfor en usikker skatteposisjon tilknyttet effekt fra overgangsreglene utover punkt B. Denne effekten er avhengig av tolkning og utfall av punkt A. Dersom Storebrands syn vinner frem under punkt A. vil Storebrand regnskapsføre en skatteinntekt på omtrent 0,8 milliarder kroner. Dersom Skatteetaten vinner frem med sitt syn fullt ut under punkt A. vil Storebrand regnskapsføre en skattekostnad på omtrent 0,6 milliarder kroner.

Det er en uklar tidslinje for videre prosess med Skatteetaten, men Storebrand vil dersom nødvendig søke avklaring i domstolene for de omtalte usikre skatteposisjonene.

Note 27 - Immaterielle eiendeler, goodwill og merverdi kjøpte forsikringsforpliktelse

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Immaterielle eiendeler				2020	2019
	IT- systemer	Value of business in force	Andre immaterielle eiendeler	Goodwill		
Anskaffelseskost 1.1	654	9 574	634	750	11 612	11 957
Tilgang i perioden:	236				236	119
Utviklet internt	45				45	57
Kjøpt separat	191				191	62
Avgang i perioden						-26
Valutajusteringer ved omregning av utenlandsk enhet	25	1 028	70	81	1 204	-438
Andre endringer						
Anskaffelseskost 31.12	914	10 602	705	831	13 052	11 612
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1.1	-327	-6 827	-634		-7 789	-7 720
Nedskrivning i perioden						
Amortisering i perioden	-37	-372			-409	-379
Avgang i perioden						26
Valutajusteringer ved omregning av utenlandsk enhet	-2	-756	-70		-828	284
Akk. av- og nedskrivninger 31.12	-367	-7 954	-705		-9 026	-7 789
Balanseført verdi 31.12	548	2 648		831	4 026	3 824

SPESIFIKASJON AV IMMATERIELLE EIENDELER

(NOK mill.)	Levetid	Avskrivnings- sats	Avskrivnings- metode	Balanseført verdi 2020
Silver	10 år	10 %	Lineær	197
IT systemer	5 år/10 år	20%/10%	Lineær	548
Value of business inforce SPP	20 år	5 %	Lineær	2 451
Andre immaterielle eiendeler (merkevarenavn, kundelister mv)	5 år	20 %	Lineær	

GOODWILL FORDELT PÅ VIRKSOMHETSKJØP

(NOK mill.)	Anskaffelseskost 1.1	Verdi i balansen 1.1	Tilgang/Adgang	Valutadifferanser ved omregning av utenlands enhet	Verdi i balansen 31.12
Goodwill ved kjøp av SPP	750	750		81	831
Sum	750	750		81	831

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for nedskrivningsbehov.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	IT- systemer	Value of business in force	2020	2019
Anskaffelseskost 1.1	410	281	691	660
Tilgang i perioden:	134		135	57
Utviklet internt	45		45	57
Kjøpt separat	90		90	
Avgang i perioden				-26
Anskaffelseskost 31.12	544	281	825	691
Akk. av- og nedskrivninger 1.1.	-297	-56	-353	-322
Nedskrivning i perioden				
Amortisering i perioden	-25	-28	-53	-57
Avgang i perioden				26
Andre endringer				
Akk. av- og nedskrivninger 31.12.	-322	-84	-406	-353
Balanseført verdi 31.12.	222	197	419	338

(NOK mill.)	Levetid	Avskrivningssats	Avskrivnings- metode	Balanseført verdi 31.12
IT systemer	5 år	20 %	Lineær	222
VIF fra Silver ved oppkjøp	10 år	10 %	Lineær	197

IMMATERIELLE EIENDELER KNYTTET TIL OPPKJØP AV SPP

Storebrand Livsforsikring AS kjøpte i 2007 SPP Pension & Försäkring AB med datterselskaper. Hoveddelen av de immaterielle verdiene knyttet til SPP er verdien av eksisterende forretning (VIF -value of business in force), hvor det er foretatt en egen tilstrekkelighetstest etter kravene i IFRS 4. For å bestemme om goodwill og øvrige immaterielle eiendeler knyttet til SPP har vært gjenstand for verdifall, er det estimert gjenvinnbart beløp ved å beregne virksomhetens bruksverdi. SPP anses som én kontantstrømgenererende enhet.

I beregningen av bruksverdi har ledelsen benyttet styrebehandlete budsjetter og prognoser for den kommende treårsperioden (2020-2022). For perioden 2023-2029 har administrasjonen gjort vurderinger og fastsatt en årlig vekst per element i resultatoppstillingen. I beregning av terminalverdien benyttes en vekstrate tilsvarende Sveriges Riksbanks inflasjonsmål på 2,0 prosent. Hoveddriverne for resultatvekst på lang sikt vil være avkastning på forvaltningskapitalen, den underliggende inflasjonen og lønnsutviklingen i markedet (som driver premieveksten). Bruksverdi er beregnet ved å benytte et avkastningskrav etter skatt på 5,2 prosent. Avkastningskravet er beregnet med utgangspunkt i risikofri rente og tillagt en premie som reflekterer risikoen i virksomheten.

Beregninger knyttet til fremtiden vil være usikre. Verdien vil påvirkes av ulike vekstparametere, forventet avkastning samt hvilket avkastningskrav som legges til grunn mv. Det presiseres at målsettingen med beregningen er å oppnå tilstrekkelig sikkerhet for at bruksverdi, jf. IAS 36, ikke er lavere enn innregnet verdi i regnskapet. Simulering med rimelige forutsetninger tilsier en verdi på investeringen som forsvaret bokført verdi.

IMMATERIELLE EIENDELER KNYTTET TIL OPPKJØP AV SILVER

Storebrand Livsforsikring AS kjøpte i 2018 Silver Pensjonsforsikring AS, selskapet er i 2018 fusjonert med Storebrand Livsforsikring AS. Immaterielle verdier knyttet til kjøpet av Silver er verdien av eksisterende forretning (VIF -value of business in force), som inngår i Storebrand Livsforsikrings tilstrekkelighetstest etter kravene i IFRS 4. For å bestemme om immaterielle eiendeler knyttet til Silver har vært gjenstand for verdifall, er det estimert gjenvinnbare beløp for kontraktene i kjøpt virksomhet. Gjenvinnbare beløp fastsettes ved å beregne virksomhetens bruksverdi. Silver er integrert i Storebrand Livsforsikring sin virksomhet og inngår i hovedsak i sparesegmentet. I dette tilfellet ansees det som mest korrekt å estimere verdi på kontraktene som ble kjøpt til tross for at disse ikke er en egen kontantstrømgenererende enhet. Kontraktenes midler til forvaltning og inntektsmargin er prognostisert basert på utvikling siden oppkjøpet og en naturlig forventet negativ vekst i bestanden.

Det vil være usikkerhet knyttet til forutsetninger som er lagt til grunn i verdivurderingen. Verdien vil påvirkes av forutsetning om forventet avkastning i finansmarkedene, kostnader, fraflytting, inntektsutvikling, samt hvilket avkastningskrav som legges til grunn. Det presiseres at målsettingen med beregningen er å oppnå tilstrekkelig sikkerhet for at bruksverdi, jf. IAS 36, ikke er lavere enn innregnet verdi i regnskapet. Simulering med rimelige og også konservative forutsetninger tilsier en verdi på investeringen som forsvaret bokført verdi.

Note 28 - Klassifisering av finansielle eiendeler og forpliktelser

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Utlån og fordringer	Investeringer holdt til forfall	Virkelig verdi, holdt for omsetning	Virkelig verdi	Forpliktelser amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler						
Bankinnskudd	12 508					12 508
Aksjer og andeler				230 548		230 548
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	100 207	13 026		165 513		278 746
Utlån til kunder	23 771			7 665		31 435
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	6 200					6 200
Derivater			9 903			9 903
Sum finansielle eiendeler 2020	142 686	13 026	9 903	403 726		569 341
Sum finansielle eiendeler 2019	134 882	13 377	5 253	348 822		502 334
Finansielle forpliktelser						
Ansvarlig lånekapital					8 834	8 834
Derivater			886			886
Annen kortsiktig gjeld					15 556	15 556
Sum finansielle forpliktelser 2020	0		886		24 390	25 277
Sum finansielle forpliktelser 2019	0		932		14 465	15 397

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Utlån og fordringer	Investeringer holdt til forfall	Virkelig verdi, holdt for omsetning	Virkelig verdi	Forpliktelser amortisert kost	Sum
Finansielle eiendeler						
Bankinnskudd	8 153					8 153
Aksjer og andeler				98 219		98 219
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	100 207	13 026		80 122		193 355
Utlån til kunder	23 769					23 769
Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer	2 512					2 512
Derivater			7 615			7 615
Sum finansielle eiendeler 2020	134 641	13 026	7 615	178 342		333 624
Sum finansielle eiendeler 2019	128 950	13 377	3 211	133 860		279 398
Finansielle forpliktelser						
Ansvarlig lånekapital					8 834	8 834
Derivater			401			401
Annen kortsiktig gjeld					10 413	10 413
Sum finansielle forpliktelser 2020			401		19 248	19 649
Sum finansielle forpliktelser 2019			421		13 419	13 840

Note 29 - Eiendommer

EIENDOMSTYPE

(NOK mill.)	2020	2019	2020		KVM
			Avkastningskrav % ¹⁾	Gjennomsnittlig varighet leie- kontrakt (år) ³⁾	
Kontorbygg (inklusive parkering og lager):					
Oslo-Vika/Filipstad Brygge	8 435	7 682	3,50 - 4,00	5,9	94 332
Stor-Oslo for øvrig	4 811	4 360	4,00 - 5,35	3,9	85 225
Kontor i Sverige	790	719	0,0	4,0	16 987
Kjøpesenter (inklusive parkering og lager)					
Norge for øvrig	5 497	5 955	5,00 - 7,66	4,4	165 809
Handel Sverige ²⁾	2 693	2 137	5,6	4,0	103 210
Parkering					
Parkeringshus Oslo	858	898	4,2	2,0	27 393
Øvrige					
Kultur-/konferansesenter i Sverige	270	239	6,5	11,0	19 293
Boligeiendommer i Sverige ²⁾	2 589	2 143	3,8	0,0	69 448
Hotell Sverige ²⁾	2 692	2 563	4,2	12,0	35 872
Service eiendommer Sverige ²⁾	2 750	2 016	4,6	10,0	73 591
Eiendommer under utvikling Norge	683	653	4,8	4,6	38 820
Konferanse Norge	50	49			
Totalt investeringseiendommer	32 117	29 415			729 980
Eiendommer til eget bruk	1 609	1 375	3,7	4,0	
Sum eiendommer	33 726	30 790			729 980

1) Eiendommene er vurdert med utgangspunkt i følgende effektive avkastningskrav (inklusive 2 prosent inflasjon)

2) Alle eiendommene i Sverige verdivurderes eksternt. Vurderingen skjer ut i fra hvilke avkastningskrav som finnes i markedet (inklusive 2 prosent inflasjon)

3) Gjennomsnittlig varighet på leiekontraktene er vektet ut ifra verdien på de enkelte eiendommene

Storebrand Livsforsikring har per 31.12.20 investert 6 166 millioner kroner i Storebrand Eiendomsfond Norge KS og Ruseløkkveien 26 AS, Oslo. Investeringene er klassifisert som Investering i tilknyttet selskap/felleskontrollert virksomhet i konsernregnskapet. Storebrand Eiendomsfond Norge KS og Ruseløkkveien 26 investerer utelukkende i eiendommer som vurderes til virkelig verdi.

LEDIGHET

Norge

Ledigheten for utleiebare arealer er 7,4 prosent (6,3 prosent) ved utgangen av 2020.

Ledigheten tilknyttet arealer som ikke er tilgjengelig for utleie på grunn av pågående utviklingsprosjekter er 78,6 prosent (57,2 prosent)

Ved utgangen av 2020 er totalt 13,8 prosent (12,1 prosent) av arealene for investeringseiendommer ledige.

Sverige

Ved utgangen av 2020 er ledigheten 0,4 prosent for investeringseiendommer.

TRANSAKSJONER:

Kjøp: Det er avtalt ytterligere SEK 684 millioner i eiendomskjøp i SPP i 4. kvartal 2020 utover det som er slutført og tatt inn i regnskapet per 31.12.2020.

Salg: Det er ikke avtalt ytterligere salg i Storebrand/SPP utover det som er slutført og tatt inn i regnskapet per 31.12.2020.

EIENDOMMER TIL EGET BRUK

(NOK mill.)	2020	2019
Balanse 1.1	1 375	1 420
Tilgang	8	6
Verdiregulering ført over totalresultat	72	-34
Avskrivning	-14	-13
Oppskrivning på grunn av avskrivning (over totalresultat)	13	11
Valutajustering ved omregning av utenlandsk enhet	108	-55
Andre endringer	48	40
Balanse 31.12	1 609	1 375
Anskaffelseskost IB	551	545
Anskaffelseskost UB	559	551
Akkumulert av- og nedskrivning IB	-677	-664
Akkumulert av- og nedskrivning UB	-692	-677
Fordeling på selskap og kunder:		
Eiendommer til eget bruk - selskap		
Eiendommer til eget bruk - kunder	1 609	1 375
Sum	1 609	1 375

Avskrivningsmetode:	Lineær
Avskrivningsplan og økonomisk levetid norske eiendommer:	50 år
Avskrivningsplan og økonomisk levetid svenske eiendommer:	100 år

Note 30 - Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

SPESIFIKASJON FOR DATTERSELSKAPER MED VESENTLIG MINORITET INNREGNET I EGENKAPITALEN (TALL FOR 100%)

(NOK mill.)	2020		2019	
	BenCo ¹⁾	Værdals- bruket	BenCo	Værdals- bruket
Eiendeler		277	10 712	248
Gjeld		2	10 200	2
Egenkapital majoritet		206	512	168
Egenkapital minoritet		69	51	62
Eierandel minoritet		25	10	25
Stemmerett i prosent av totale aksjer		25	10	25
Driftsinntekter		31	882	29
Resultat etter skatt		29	32	16
Totalresultat		29	32	16
Utbytte betalt til minoritet				

1) Benco er ikke lenger en vesentlig minoritet da Storebrand Livsforsikring AS i løpet av 2020 har kjøpt ut minoritetsandelen.

TILKNYTTETE OG FELLESKONTROLLERTE SELSKAPER STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Forretningssted	Eierandel	Resultat	Verdi i balansen 31.12
Norsk Pensjon AS	Oslo	25 %		
Inntre Holding AS	Steinkjer	34 %	18	127
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	Oslo	26,2 %	236	3 694
Ruseløkkveien 26 AS ¹⁾	Oslo	50,0 %	333	2 472
Försäkringsgirot AB	Stockholm	25,0 %	1	5
Visit Karlstad	Karlstad	16 %		0
Tilknyttede selskaper Storebrand Livsforsikring konsern			587	6 299

1) Felleskontrollert virksomhet

AKSJER I DATTERSELSKAPER OG TILKNYTTETE SELSKAPER OG FELLESKONTROLLERT VIRKSOMHET STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Eierandel i %	Stemme- andel i %	Bokført verdi 31.12		
			2020	2019	Resultatandel 2020
Selskap					
Storebrand Pensjonstjenester AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker	100,0	100,0	18	18	
AS Værdalsbruket, 7660 Vuku	74,9	74,9	54	54	
Storebrand Holding AB, Stockholm	100,0	100,0	13 034	12 166	1 091
Storebrand Finansiell Rådgivning AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker 1)				97	-25
Storebrand Eiendom Trygg AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker	100,0	100,0	14 148	13 933	832
Storebrand Eiendom Vekst AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker	100,0	100,0	5 580	5 317	383
Storebrand Eiendom Utvikling AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker	100,0	100,0	796	814	-30
Storebrand Eiendomsfond Invest AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker	100,0	100,0	3 694	2 426	236
Benco Insurance Holding BV, Nederland	90,0	90,0	110	478	-42
Euroben Life & Pension, Irland					92
Storebrand Infrastructure Holding S.a.r.l, Luxembourg	100,0	100,0	71		-1
Storebrand Globale Aksjer AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker 2)	100,0	100,0		9 413	-1
Storebrand Global ESG AS, Professor Kohts vei 9, 1327 Lysaker 2)	100,0	100,0		15 218	
Datterselskaper			37 506	59 934	2 536
Norsk Pensjon AS, Hansteensgate 2, 0253 Oslo	25,0	25,0	1	1	
Pensjonskontoregisteret AS, Oslo	27,2	27,2	1		
Ruseløkkveien 26, Oslo	50,0	50,0	2 472	1 619	333
Tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet			2 474	1 620	333
Sum investering i datterselskap, tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet			39 980	61 553	2 869

Alle transaksjoner med tilknyttede selskaper er inngått på markedsmessige vilkår.

1) Storebrand Finansielle Rådgivning er i løpet av året solgt til Storebrand Bank ASA.

2) Storebrand Globale Aksjer og Storebrand Global ESG er i løpet av året fusjonert med Storebrand Livsforsikring AS

Note 31 - Obligasjoner til amortisert kost

UTLÅN OG FORDRING

(NOK mill.)	2020		2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	24 564	27 327	25 613	27 327
Selskapsobligasjoner	66 944	71 750	69 772	71 750
Strukturerte papirer	8 699	1 510	1 525	1 510
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	100 207	100 588	96 909	100 588
Modifisert durasjon		6,6		6,1
Gjennomsnittlig effektiv rente	1,6 %	1,7 %	2,5 %	2,6 %

OBLIGASJONER HOLDT TIL FORFALL

(NOK mill.)	2020		2019	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Selskapsobligasjoner	13 026	14 244	13 377	14 433
Sum obligasjoner holdt til forfall	13 026	14 244	13 377	14 433
Modifisert durasjon		3,1		3,8
Gjennomsnittlig effektiv rente	1,0 %	1,1 %	2,1 %	2,3 %

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert både på papirets balanseførte verdi og papirets observerte markedskurs (virkelig verdi). For rentepapirer uten observerte markedskurser er effektiv rente beregnet på grunnlag av rentebindingstid og klassifisering av det enkelte papir med hensyn til likviditet og kredittrisiko. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effektiv rente for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total rentefølsomhet som vektor.

Note 32 - Aksjer og andeler

		Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Aksjer i norske selskaper			
Aksjer i finans- og forsikringsselskaper			
Aker	886581432	20	20
AS Kristiania Byggeselskap for Smaaleiligheter	833090852	6	6
B2Holding AS	992249986	5	5
Buskerud Telemark Vestfold Investeringsfond AS	978661459	0	0
DnB	981276957	236	236
Gjensidige Forsikring ASA	995568217	55	55
NMI Frontier Fund KS	993147044	36	36
NMI Fund III KS	993147044	22	22
NMI Global Fund KS	993147044	19	19
Norwegian Finans Holding ASA	991281924	6	6
Norwegian Microfinance Initiative AS	993147044	13	13
SpareBank 1 SMN	937901003	7	7
Sparebank 1 SR-Bank G	937895321	8	8
Sparebanken Møre	937899319	1	1
Storebrand Infrastruktur ASA	991853545		0
Troux Holding AS	981956001	0	0
Sum aksjer i finans- og forsikringsselskaper		433	434

Andre aksjer			
ADEVINTA ASA-B	921796226	44	44
Equinor ASA	923609016	170	171
Mowi ASA	964118191	129	129
Norsk Hydro	914778271	91	92
Orkla	910747711	85	85
SalMar	960514718	37	37
Scatec ASA	990918546	56	56
Schibsted A	933739384	38	38
Schibsted B	933739384	38	38
Telenor	982463718	179	179
Tomra Systems	927124238	48	48

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Yara International	986228608	98	99
Uspesifiserte norske aksjer		296	296
Sum andre aksjer norske		1 310	1 312
Aksjer i utenlandske selskaper			
Aksjer i finans- og forsikringsselskaper			
3i Group		9	10
ABN AMRO Group NV		2	3
Admiral Group Plc			0
Aegon NV		9	9
Aflac Inc.		21	22
Ageas (BE)		1	1
AGNC Investment Corp (REIT)		16	16
AIA Group Ltd		76	80
AIB Group PLC			
ALLEGHANY CORP		13	13
Allianz SE		98	101
Allstate Corp		17	18
Ally Financial Inc		10	10
American Express		42	44
American Financial Group Inc/OH		20	20
American International Group		20	21
Ameriprise Financial		8	9
Amp Ltd.		3	3
Amundi SA			
ANF Immobilier			
Annaly Capital Management Inc (REIT)		24	24
Aon Corp		28	29
Aozora Bank Ltd		4	4
Apollo Global Management Inc		1	1
Arch Capital		2	3
Arthur J Gallagher & Co			1
Assicurazioni General		16	16
Assurant		2	2
ASX Ltd		1	1
Athene Holding Ltd		12	12
Aust & Nz Bank Group		33	34
Aviva PLC		21	21
Axa		33	34
AXA Equitable Holdings Inc			1
Baloise			
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S.A.		12	13
Banco BPM SpA			
Banco Comercial Portugues			
Banco de Sabadell		4	4

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS Virkelig verdi	Storebrand Livsforsikring konsern Virkelig verdi
Banco Espirito Santo SA (delisted)			
Banco Santander		28	30
Bank Kyoto		3	3
Bank of America Corp		158	163
Bank of Cyprus Holdings PLC			
Bank of East Asia			
Bank of Montreal		41	42
Bank of New York Mellon		29	30
Bank of Nova Scotia		46	47
Bankia SA		2	2
Bankinter		1	1
Barclays Bank		11	12
Bendigo and Adelaide Bank			
Berkshire Hathaway B		36	43
BGP Holding			
Blackrock		72	75
Blackstone Group LP/The		25	26
BNP Paribas		30	32
BOC Hong Kong Holdings		5	5
Brighthouse Financial Inc			
Brown & Brown		1	1
Caixabank		5	5
Canadian Imperial Bank of Commerce		20	21
Capital One Financial		18	19
Carlyle Group Inc/The			
CBOE Global Markets INC.		12	12
Challenger			
Charles Schwab Corp		42	43
Chiba Bank		4	4
Chubb Ltd		49	51
Ci Financial Corp		6	6
Cincinnati Finc. Corp		5	6
Citigroup		88	91
Citizens Financial Group Inc		9	9
CME Group Inc/IL		38	40
CNP Assurances		21	22
Comerica Inc		17	17
Commerzbank AG		4	4
Commonwealth Bank of Australia		74	77
Concordia Financial Group Ltd			
Credit Agricole		16	17
Credit Saison			
Credit Suisse Group RG		3	4
Dai-ichi Life Holdings, INC		6	7
Daiwa Securities		1	1
Danske Bank A/S		1	1

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
DBS Group Holdings Limited		14	16
Deutsche Bank		9	9
Deutsche Boerse		13	13
Discover Financial Services		15	16
East West Bancorp Inc		4	4
Eaton Vance Corp		15	15
EQT AB			20
Erie Indemnity Co		2	2
Erste Group Bank AG		6	7
ESG Re			
Everest Re Group		4	4
EXOR NV		19	19
FactSet Research Systems Inc		1	1
Fairfax Financial Holdings Inc		6	6
Fifth Third Bancorp		1	1
FincoBank Banca Finco SpA			
First Republic Bank/CA		6	6
FNF Group		3	3
Franklin		1	1
Fukuoka Financial Group		6	6
Genworth Financial A			
Globe Life Inc		1	1
Goldman Sachs		60	61
Great West Lifeco		3	3
Groupe Bruxelles Lambert		2	2
Groupe Bruxelles Lambert SA			
Hachijuni Bank Ltd			
Hang Seng Bank		7	7
Hannon Armstrong Sustainable Infrastructure Capita		3	3
Hannover Rueck			
HARGREAVES LANSDOWN PLC		3	3
Hartford Financial Services		12	12
Hong Kong Exchanges & Clearing		36	38
HSBC Holdings (GBP)		57	60
Huntington Bancshares		2	2
iA Financial Corp Inc		3	3
IGM Financial Inc		20	20
Industrivaerden A			9
Industrivaerden C			3
Ing-Groep		20	21
Insurance Australia Group		1	1
Intact Financial Corp		1	1
Intercontinental Exchange Inc		36	37
Intesa SanPaolo		13	14
Invesco Ltd USA		26	26
Investec Plc		3	3
Investment AB Kinnevik (B)		4	17

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS Virkelig verdi	Storebrand Livsforsikring konsern Virkelig verdi
Investor AB-A			9
Investor AB-B		11	48
J.P Morgan Chase and Co		249	258
Japan Exchange Group Inc		1	1
Japan Post Bank Co Ltd		4	4
Japan Post Holdings Co Ltd		2	2
Japan Post Insurance Co Ltd			
Jefferies Financial Group Inc		1	1
Julius Baer Holding Reg		1	1
KBC GROEP NV		26	27
Keycorp		8	8
Kingston Financial Group Ltd			
KK DA Holdings (delisted)			
KKR & Co Inc		7	7
L E Lundbergforetagen AB - B			6
Legal & General Group		29	30
Lincoln National Corp		26	26
Lloyds Banking Group PLC		19	20
Loews Corp		1	2
London Stock Exchange		17	19
M&G PLC		5	5
M&T Bank Corp		3	3
Macquarie GP LTD		18	19
Magellan Financial Group Ltd		2	2
Manulife Financial		34	35
Mapfre SA		1	1
Markel Corp		8	8
MarketAxess Holdings Inc		6	6
Marsh & McLennan Cos		31	32
Mebuki Financial Group Inc		4	4
Medibank Pvt Ltd		1	1
Mediobanca SpA			1
Metlife		14	15
Mitsubishi UFJ Holdings Group		26	28
Mizuho Financial Group		16	17
Moody's		19	20
Morgan Stanley		50	52
MS&AD Insurance Group Holdings		1	2
MSCI Inc		16	17
Muenchener Rueckversicherungs RG		39	40
Nasdaq Inc		1	1
National Australian Bank		35	36
National bank of Canada		1	2
Natixis		6	7
Natwest Group PLC		1	1
Navient Corp			

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS Virkelig verdi	Storebrand Livsforsikring konsern Virkelig verdi
New York Community Bancorp			
Ninety One PLC		2	3
NN Group NV		14	14
Nomura Holdings		24	24
Nordea Bank Abp		2	15
Nordic MicroCap			
Northern Trust Corporation		26	27
Old Mutual Ltd		3	3
Onex Corp		15	15
Orix		16	17
Overseas-Chinese Bank		5	6
Pargesa Holding SA-BR			
PARTNERS GROUP HOLDING AG			1
Peoples United Financial		3	3
PNC Financial Services		51	53
Poste Italiane SpA		13	13
Power Corp. of Canada			
Principal Financial Grp		10	10
Progressive Corp		37	39
Prudential		49	51
Prudential Financial Inc		21	22
QBE Insurance Group		7	7
Quilter PLC		2	3
Raiffeisen Intl Bank		4	4
RBS Holdings NV			
Regions Financial		4	4
Reinsurance Group of America Inc		17	17
Renaissancere Holdings		10	10
Resona Holdings		2	2
Royal Bank of Canada		79	81
Royal Sun & Alliance Insurance		1	2
S&P Global Inc		51	53
Sampo Oyj			
SBI Holding		1	1
Schroders		2	2
SCOR SE		4	4
Sei Investments Co		1	1
Seven Bank Ltd			
Shinsei Bank		2	2
Shizuoka Bank			
Signature Bank/New York NY			
Singapore Exchange		13	13
Skandinaviska Enskilda Banken A		29	48
Societe Generale		6	6
Sompo Holdings Inc		7	7
Standard Chartered		5	6

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Standard Life PLC		7	7
State Street		19	20
Sumitomo Mitsui Financial Group		6	7
Sumitomo Mitsui Trust Holdings		28	28
Sun Life Financial Inc		10	11
Suncorp Group Holding		4	4
Suntrust Banks			
SVB Financial Group		15	15
Svenska Handelsbanken A		11	31
Swedbank AB (A shs)		1	11
Swiss Life RG			
Swiss Re Ltd		15	16
Swiss Reinsurance			
Synchrony Financial		6	6
T Rowe Price Group Inc		19	20
T&D HOLDINGS		16	16
The Travelers Companies, Inc.		34	35
Tokio Marine Holdings, Inc.		16	17
Tokyo Century Corp		1	1
Toronto - Dominion Bank (CAD)		72	75
TP ICAP PLC			
TRUIST FINANCIAL CORP		33	34
Tryg			
UBS Group AG		40	41
UniCredit SPA		2	2
United Overseas Bank		3	3
Unum Group		26	26
US Bancorp		33	35
Voya Financial Inc		6	6
Wells Fargo		11	14
WELLS FARGO & CO DIVIDEND EQUALIZATION PFD			
Wendel			
Westpac Banking Corp		21	22
Willis Towers Watson Plc		16	16
WR Berkley		1	1
Zions Bancorporation		6	6
Zurich Financial Services AG		19	21
Sum aksjer i finans- og forsikringsselskaper utenlandske		3 699	4 011

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS Virkelig verdi	Storebrand Livsforsikring konsern Virkelig verdi
Andre aksjer			
3M CO		81	83
ABB (CHF)		109	111
Abbott Laboratories		119	123
Abbvie		107	111
Accenture PLC		100	104
Activision Blizzard		35	36
Adidas AG		36	38
Adobe Inc		169	175
Advanced Micro Devices		60	62
Agilent Technologies		34	35
AIP Escalade Holding K/S, Denmark			156
AIP Mallard Holding K/S, Denmark			355
Air Products & Chemicals		52	54
Alphabet Inc Class A		239	248
Alphabet Inc Class C		354	367
Amazon Com		757	785
American Tower Corp (REIT)		58	61
American Water Works Co Inc		116	117
Amgen		74	78
Anthem Inc		58	60
Antofagasta Plc		46	48
Apple Inc		1 246	1 294
Applied Materials		49	51
ASML Holding NV		94	100
Astrazeneca (GBP)		85	89
AT&T Inc		140	144
Autodesk		39	41
Automatic Data Processing		43	45
Avery Dennison Corp		38	39
Bakkafrost P/F		35	35
BCE Inc.		42	42
Becton Dickinson & Co		54	56
Booking Holdings Inc		48	50
Boston Scientific		36	37
Brambles Ltd		41	41
Bristol-Myers Squibb		92	95
Broadcom Inc		105	108
Canadian National Railway		53	55
Canadian Pacific Railway Ltd		51	52
Caterpillar		64	67
Charter Communications, Inc. - A		50	52
Cigna Corp		48	49
Cisco Systems		132	136
Coca-Cola		172	177

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Colgate Palmolive		71	73
Comcast Corp A		139	144
Crown Castle International Corp (REIT)		44	45
CSL Ltd		53	56
CSX		50	52
Cummins		37	38
CVS Health		48	50
Daikin Industries		56	58
Danaher Corp		95	98
Deere & Co		42	44
Deutsche Telecom		52	54
Dover		37	38
Dow Inc		37	38
DuPont de Nemours Inc		35	36
Ecolab		46	48
Edwards Lifescienc		45	46
Eli Lilly & Co		95	99
Equinix Inc (REIT)		43	45
Essential Utilities Inc		59	60
Facebook Inc.		370	383
Fidelity National Informatio		47	49
First Quantum Minerals		37	38
Fiserv		38	39
Fortescue Metals Group		56	59
Geberit AG Reg		64	65
General Mills		35	36
GETLINK		45	45
Gilead Sciences Inc		42	44
GlaxoSmithkline		84	87
Hancock Timberland VIII Inc		228	228
Home Depot		164	170
Humana Inc		36	37
Hydro One Ltd		37	38
Illinois Tool Works		38	40
Infineon		44	45
Intel		116	121
International Business Machines Corp		58	61
Intuit		57	59
Intuitive Surgical		60	62
Kao Corp		35	36
KERING		42	43
Keyence		49	52
Kimberly-Clark		44	45
Koninklijke DSM NV		69	69
Koninklijke Philips		39	40
Lam Research Corp		51	52
Legrand		51	52

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Linde PLC		118	121
L'Oreal SA		69	71
Lowe's Cos Inc		48	50
Mastercard Inc		187	194
McDonald's Corp		100	104
Medtronic PLC		105	109
MercadoLibre Inc		41	42
Merck		60	61
Merck & Co		152	157
Micron Technology		45	47
Microsoft		903	937
Mondelez International Inc		92	94
Monster Beverage Corp		36	36
Nestle		222	232
Netflix Inc		136	141
Newmont Corp		72	73
NIKE Inc - B		108	112
Nintendo		34	36
Norfolk Southern Corp		35	36
Novo-Nordisk B		68	72
NVIDIA		191	198
Oracle Corporation		111	114
PAYPAL HOLDINGS INC		153	159
Pepsico Inc		163	168
Pfizer		152	157
Procter & Gamble		214	221
Prologis Inc (REIT)		91	93
Qualcomm		113	117
Reckitt Benckiser		45	47
Shopify Inc		67	69
Siemens		66	70
Softbank Group Corp		68	72
Sony Corp		86	89
Square Inc		49	50
Starbucks Corp		87	90
Stryker Corp		46	48
Sysco Corp		36	37
Target Corporation		63	65
Telus Corp		46	47
Terna Rete Elettrica Nazionale SpA		53	54
Tesla Inc		56	67
Texas Instruments		104	107
Thermo Fisher Scientific Inc		117	121
Thomson Reuters Corp		35	36
TJX Cos Inc/The		36	38
T-Mobile US Inc		56	57
Tokyo Electron		42	44

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS Virkelig verdi	Storebrand Livsforsikring konsern Virkelig verdi
Toyota Motor		101	106
Unilever GB		76	78
Unilever PLC		35	37
Union Pacific Corp		91	95
United Health Group		186	193
United Parcel Services		72	75
Verizon Communications		139	144
Vestas Wind System		121	123
Vinci		56	58
Visa Inc - Class A shares		230	238
Vodafone Group		62	63
Walgreens Boots Alliance Inc		44	44
Walt Disney		198	206
Waste Mangement		82	84
Weyerhaeuser Co (REIT)		43	43
WW Grainger Inc		34	35
Xylem Inc		43	43
ZOETIS INC		57	59
Zoom Video Communications Inc		45	46
Uspesifiserte aksjer		8 397	9 468
Sum andre aksjer utenlandske		24 348	26 476
Sum aksjer		29 790	32 233
Herav børsnotert		2 321	3 199

Fondsandeler

Aktiv Påverkan R2 - B		162
Alfa Aktiv		125
Allra Strategi Försiktig B		306
Arctic Nordic Equities		165
Bain Capital Fund VII	34	34
BNY Mellon Japan Small Cap Equity Focus Fund		178
Carnegie Multi		1 018
Carnegie Sverigefond		1 541
Carnegie Total Plus		147
Cicero Hållbar Mix		542
Cicero Sverige A		128
Coeli Mix F		286
Contrarian 65 - B		223
Cubera International Private Equity 20 Class B-6	62	62
Delphi Europe A	107	107
Delphi Europe NOK		461
Delphi Global A	405	405
Delphi Global Valutasikret	64	64
Delphi Nordic	434	434
Delphi Norge	329	329

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
East Capital Östeuropafonden			125
Eastspring Japan Dynamic Fund Class A USD			253
Enter Sverige			116
Equinor Aksjer Europa		271	271
Equinor Aksjer Norge		1 486	1 486
Equinor Aksjer Pacific		166	166
Equinor Aksjer USA		941	941
Espira Sverige-Världen AC			842
Espira Världen AC			131
Fidelity China Focus EUR			151
First State China Focus Fund USD			131
First State Global Umbrella PLC-China Growth Fund		132	132
Fondsfinans Norge		62	62
Franklin India USD			751
Granit Basfonden A			217
Granit Global 85			242
Handelsbanken Europa Selektiv			236
IKC 0-100			152
IKC 0-50			954
IKC Global Brand			241
IKC Strategifond			338
JPMorgan Global Focus EUR			1 320
JRS Global Growth RC			192
JRS Global Wealth RC			451
Lazard Pan-European Small Cap Fund			473
Lynx			1 548
Maj Invest Global Value Equities			126
Mobilis Mix			216
Namenti Global Företagsobligationsfond			155
Namenti Offensiv Flex			426
Navigera Balans 1			402
Navigera Classic 20			1 450
Navigera Dynamica 80 Global			786
Navigera Global Change			111
Navigera Tillväxt 1			378
NCAM Balanserad			181
Norron Select			672
ODIN Fastighet C			420
Pictet - China Index			397
PIMCO GIS Emerging Markets Bond ESG Fund			122
Proaktiv 75 PM - B			276
Proaktiv 80 - B			353
Proaktiv 85 - A			2 859
Proaktiv 85 - B			1 852
Proaktiv 85 - D			611
Schroder Alt Solution Commodity USD			2 081

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Schroder Emerging Market Debt SEK			194
Schroder Frontier Markets USD			1 228
Sensor Sverige Select			766
SKAGEN Global A		440	440
SKAGEN Global NOK			378
SKAGEN Kon-Tiki A		355	355
SKAGEN Select 100		709	709
Solidar Aggressiv Plus			375
Solidar Flex 100 Plus			145
SPP Aktiefond Stabil - class A		224	224
SPP Aktiefond USA			589
SPP Emerging Markets Plus			314
SPP Emerging Markets Plus – class A		5 975	7 262
SPP Emerging Markets SRI			270
SPP Emerging Markets SRI - class A		2 486	2 645
SPP Generation 70-tal			2 767
SPP Generation 80-tal			10 893
SPP Global Multifactor Plus			808
SPP Global Plus			115
SPP Global Plus - class A			2 214
SPP Global Solutions - class A			683
SPP Global Solutions A			8 013
SPP High Yield Företagsobligation			155
SPP Mix 100			6 032
SPP Mix 20			163
SPP Mix 50			952
SPP Sverige Plus - class A			819
SPP Sverige Småbolag Plus			1 751
SPP Sverige Småbolag Plus - Class A			111
Standard Life GARS			11 060
State Street Australia Index Equity Fund			19 541
State Street Canada Index Equity Fund			9 030
State Street EMU Index Equity Fund			1 228
State Street Japan Index Equity Fund			316
State Street Pacific Ex Japan Index Equity Fund			797
State Street Switzerland Index Equity Fund			1 829
Storebrand Emerging Private Equity Markets 2007 B3		60	60
Storebrand Emerging Private Equity Markets B3		43	43
Storebrand Fornybar Energi		1 616	1 616
Storebrand Global ESG A		2 816	2 816
Storebrand Global ESG Plus A		5 577	5 577
Storebrand Global ESG Plus LUX I EUR		643	643
Storebrand Global Indeks B		1 616	1 616
Storebrand Global Indeks Valutasikret A		63	63
Storebrand Global Multifactor A		8 216	8 216
Storebrand Global Multifactor LUX I EUR		337	337

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
Storebrand Global Multifactor NOK			701
Storebrand Global Multifaktor Valutasikret A		39	39
Storebrand Global Solutions A		7 345	7 345
Storebrand Global Solutions LUX I EUR		296	296
Storebrand Global Value A		263	263
Storebrand Indeks - Norge A		6 236	6 236
Storebrand Indeks Alle Markeder A		1 565	1 565
Storebrand Indeks Nye Markeder A		321	321
Storebrand Indeks-Norge			1 281
Storebrand Int. Private Eq. 15 Ltd - Class B-2			169
Storebrand Int. Private Eq. 15 Ltd - Class B-4		825	825
Storebrand Int. Private Eq. 16 Ltd - Class B-3			144
Storebrand Int. Private Eq. 16 Ltd - Class B-6		1 174	1 174
Storebrand Int. Private Eq. 17 Ltd - Class B-3			137
Storebrand Int. Private Eq. 17 Ltd - Class B-6		866	866
Storebrand International Private Eq 18 Class B-5		126	126
Storebrand International Private Eq 18 Class B-6		498	498
Storebrand International Private Eq 19 Class B-6		73	73
Storebrand International Private Eq 19 Class B-7		314	314
Storebrand International Private Equity 13 - B-3			131
Storebrand International Private Equity 13 - B-4		403	439
Storebrand International Private Equity 14 - B-2			153
Storebrand International Private Equity 14 - B-4		750	750
Storebrand International Private Equity IX - B3		18	129
Storebrand International Private Equity V Ltd - B3		102	106
Storebrand International Private Equity VI Ltd -B3		115	119
Storebrand International Private Equity VII Ltd-B3		138	144
Storebrand International Private Equity VIII LtdB3		149	296
Storebrand International Private Equity X - B-3		235	352
Storebrand International Private Equity XI - B-3		668	848
Storebrand International Private Equity XII - B-3			124
Storebrand International Private Equity XII - B-4		448	448
Storebrand Nordic Private Equity III Ltd.		45	54
Storebrand Norge A		42	42
Storebrand Norge Fossilfri			948
Storebrand Norge Fossilfri A		1 406	1 406
Storebrand Norge I		7 106	7 106
Storebrand Norwegian Private Equity 2006 Ltd. - B3		64	64
Storebrand Norwegian Private Equity 2007 Ltd. - B3		61	61
Storebrand Vekst A		176	176
Storebrand Verdi A		144	144
Swedbank Robur Access Sverige			6 306
T. Rowe Price Asian ex-Japan Equity Fund			504
T.Rowe Price Asian ex-Japan Equity Fund		71	71
T.Rowe Price Global High Yield SEK			182
T.Rowe Price U.S. Large-Cap Value Equity A		43	43

(NOK mill.)	Organisasjonsnummer	Storebrand Livsforsikring AS	Storebrand Livsforsikring konsern
		Virkelig verdi	Virkelig verdi
UBAM - Global High Yield Solution AHC SEK			645
Vanguard Eurozone Stock Index Fund			149
Vanguard Global Small-Cap Index Fund			347
Vanguard US 500 Stock Index Fund			372
Wellington Global Health Care Equity Portfolio		284	284
Wellington Global Impact Fund			332
Uspesifiserte fondsandeler		349	3 991
Sum fondsandeler		68 429	198 315
Sum aksjer og fondsandeler		98 219	230 548

Note 33 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning til virkelig verdi

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	2020	2019
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	34 206	31 416
Selskapsobligasjoner	62 043	60 055
Verdipapiriserte obligasjoner	3 128	1 219
Obligasjonsfond	66 136	55 350
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	165 513	148 040

	Storebrand Livsforsikring AS	SPP Pension & Forsikring AB	Euroben Life and Pension Ltd.
Modifisert durasjon	6,24	5,86	4,20
Gjennomsnittlig effektiv rente	1,6 %	0,9 %	0,8 %

For det enkelte rentepapir er det beregnet effektiv rente basert på papirets markedsverdi. Sammenvektingen til gjennomsnittlig effekt for totalbeholdningen er gjort med det enkelte papirs andel av total markedsverdi som vekter. Rentederivater er inkludert i beregning av modifisert durasjon og gjennomsnittlig effektiv rente.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	2020	2019
	Virkelig verdi	Virkelig verdi
Stat- og statsgaranterte obligasjoner	7 661	4 992
Selskapsobligasjoner	28 313	25 794
Verdipapiriserte obligasjoner	1 097	732
Obligasjonsfond	43 052	39 467
Sum obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	80 122	70 986

Note 34 - Derivater

Storebrand Livsforsikring gjør aktivt bruk av finansielle derivater. Finansielle derivater brukes generelt til å styre den totale investeringsrisikoen på en effektiv måte som sikrer potensialet for en langsiktig god risikojustert avkastning. Herunder brukes derivater til å fjerne uønsket risiko, samt å tilpasse investeringsporteføljen til selskapets forpliktelser på kort og lang sikt. Bruk av derivater tillater ofte en raskere, enklere og billigere måte å øke eller redusere risikoen på. I de enkelte aksje- og obligasjonsporteføljene benyttes finansielle derivater for å tilpasse den ønskede risikoeksponeringen innenfor gitte rammer for å implementere forvalters markedssyn. Definisjoner av ulike typer derivater er beskrevet under "Ord og uttrykk".

NOMINELT VOLUM

Finansielle derivater er knyttet til underliggende størrelser som ikke bokføres i balansen. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det til slike underliggende størrelser betegnet som underliggende hovedstol, nominelt volum og lignende. Nominelt volum beregnes ulikt for ulike typer finansielle derivater, og det gir et visst uttrykk for omfang og risiko av posisjonene av finansielle derivater.

Brutto nominelt volum gir først og fremst informasjon om omfanget, mens netto nominelt volum gir et visst uttrykk for risikoposisjoner. Nominelt volum for ulike instrumenter er imidlertid ikke nødvendigvis sammenlignbare med tanke på risikoeksponering. I motsetning til brutto nominelt volum tar beregningen av netto nominelt volum også hensyn til fortegnet til instrumentenes markedsrisikoeksponering, ved å skille mellom såkalte eiendelsposisjoner og gjeldsposisjoner.

En eiendelsposisjon i et aksjederivat innebærer en positiv verdiøkning ved økning i aksjekurser. For rentederivater medfører en eiendelsposisjon en positiv verdiøkning ved rentenedgang - tilsvarende som for obligasjoner. En eiendelsposisjon i et valutaderivat gir positiv verdiendring ved økning i den aktuelle valutakursen mot NOK. Gjennomsnittlig brutto nominelt volum er basert på daglige beregninger av brutto nominelt volum.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Brutto nom. volum ¹⁾	Brutto balan- seførte fin. eiendeler	Brutto balanseført gjeld	Nettoført fin. eiendeler gjeld i balansen	Nettobeløp hensyntatt nettingavtaler		Netto beløp
					Fin. eiendeler	Fin. gjeld	
Rentederivater	245 059	6 291	627				5 664
Valutaderivater	189 348	3 613	259				3 353
Sum derivater 2020	434 407	9 903	886				9 017
Sum derivater 2019	150 241	5 253	932				4 321

1) Verdier per 31. desember

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Brutto nom. volum ¹⁾	Brutto balan- seførte fin. eiendeler	Brutto balanse- ført gjeld	Nettoført fin. eiendeler gjeld i balan- sen	Nettobeløp hensyntatt nettingavtaler		Netto beløp
					Fin. eiendeler	Fin. gjeld	
Rentederivater	159 426	4 399	166				4 233
Valutaderivater	182 669	3 216	235				2 981
Sum derivater 2020	342 095	7 615	401				7 214
Sum derivater 2019	101 792	3 211	421				2 789

1) Verdier per 31. desember

Note 35 - Varige driftsmidler og leieavtaler

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

(NOK mill.)	Maskiner	Biler	Inventar	2020	2019
Balanseført verdi pr. 1.1	11		6	16	12
Tilgang			4	4	10
Avgang				0	-1
Avskrivning	-3		-1	-4	-4
Valutadifferanser ved omregning av utenlandsk enhet				0	0
Balanseført verdi pr. 31.12	8	0	8	17	16

AVSKRIVNINGSPLAN OG ØKONOMISK LEVETID:

Avskrivningsmetode:	Lineær
Maskiner/utstyr	3-4 år
Inventar	3-8 år

AVSTEMMING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG LEIEAVTALER I BALANSEN

(NOK mill.)	2020	2019
Varige driftsmidler	17	16
Bruksretteieendeler	683	308
Balanse 31.12	700	325

LEIEAVTALER

Konsernets leide eiendeler inkluderer kontorer og annen fast eiendom, IT-utstyr og øvrig utstyr. Konsernets bruksretteieendeler er kategorisert og presentert i tabellen under:

(NOK mill.)	Bygninger	IT-utstyr	Annet utstyr	2020	2019
Anskaffelseskost 1. januar	272	67	2	340	276
Tilgang	358	1		359	64
Valutajusteringer ved omregning av utenlandsk enhet	28	4		33	0
Anskaffelseskost 31.12	658	72	2	731	340
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar	-14	-18		-32	
Avskrivning	-6	-17		-24	-22
Valutajusteringer ved omregning av utenlandsk enhet	7			7	-10
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember	-13	-35	-1	-48	-32
Balanseført verdi 31.12	645	37	1	683	308

Anvendte praktiske løsninger

Konsernet leier også PC-er, IT-utstyr og maskiner med avtalevilkår fra 1 til 3 år. Konsernet har besluttet å ikke innregne leieavtaler der den underliggende eiendelen har lav verdi, og innregner dermed ikke leieforpliktelser og bruksretteieendeler for noen av disse leieavtalene. I stedet kostnadsføres leiebetalingene når de inntreffer. Konsernet innregner heller ikke leieforpliktelser og bruksretteieendeler for kortsiktige leieavtaler minder enn 12 måneder.

LEIEFORPLIKTELSE

(NOK mill.)	2020	2019
Mindre enn 1 år	24	23
1-2 år	22	20
2-3 år	4	18
3-4 år	1	1
4-5 år		
Mer enn 5 år	634	249
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31. desember	685	311

ENDRINGER I LEIEFORPLIKTELSE

(NOK mill.)	2020	2019
Ved førstegangsansendelse 01.01	309	273
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden	359	68
Betaling av hovedstol	-25	-23
Betaling av renter	1	2
Valutajusteringer ved omregning av utenlandsk enhet	40	-10
Totale leieforpliktelser 31. desember	684	309

ANDRE LEIEKOSTNADER INNREGNET I RESULTATET

(NOK mill.)	2020	2019
Leiekostnader for eiendeler med lav verdi	-14	-10
Totale leiekostnader inkludert i driftskostnader	-14	-10

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

(NOK mill.)	Maskiner	Biler	Inventar	2020	2019
Balanseført verdi pr. 1.1	11			11	4
Tilgang				1	10
Avskrivning	-3			-3	-3
Balanseført verdi pr. 31.12	8	0	0	9	11

AVSKRIVNINGSPAN OG ØKONOMISK LEVETID:

Avskrivningsmetode:	Lineær
Maskiner/utstyr	3-4 år
Inventar	3-8 år

LEIEAVTALER

(NOK mill.)	Bygninger	IT-utstyr	2020	2019
Anskaffelseskost 1. januar	6	4	10	10
Tilgang			0	
Avgang			0	
Anskaffelseskost 31.12	6	4	10	10
Akkumulerte av- og nedskrivninger 1. januar	-2		-2	0
Avskrivning	-2	-1	-3	-2
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31. desember	-4	-1	-4	-2
Balanseført verdi 31.12	3	3	6	8

AVSTEMMING AV VARIGE DRIFTSMIDLER OG LEIEAVTALER I BALANSEN

(NOK mill.)	2020	2019
Varige driftsmidler	9	11
Rett til bruk eiendeler	6	8
Balanse 31.12	14	19

(NOK mill.)	2020	2019
Mindre enn 1 år	3	3
1-2 år	1	3
2-3 år	1	2
3-4 år	1	1
Totale udiskonterte leieforpliktelser 31. desember	6	8

ENDRINGER I LEIEFORPLIKTELSE

(NOK mill.)	2020	2019
Ved førstegangsanvendelse 01.01	8	6
Nye/endrede leieforpliktelser innregnet i perioden		4
Betaling av hovedstol	-3	-2
Påløpte renter		
Totale leieforpliktelser 31. desember	6	8

ANDRE LEIEKOSTNADER INNREGNET I RESULTATET

(NOK mill.)	2020	2019
Leasingtilganger med lavere verdi	-8	-5
Totale leiekostnader inkludert i driftskostnader	-8	-5

Note 36 - Andre fordringer

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Kundefordringer - ikke forsikringsrelaterte	164	23		
Fordringer på meglere	2 138	316	512	119
Mottatte sikkerhetsstillelser	2 022	1 086	928	183
Fordring avkastningsskatt	215	243		
Beholdning skattekonto	109	1 067		
Andre kortsiktige fordringer	305	472	34	55
Sum	4 953	3 206	1 474	356

Note 37 - Forsikringsforpliktelser fordelt på bransjer

(NOK mill.)	Kollektiv pensjon privat	Kollektiv pensjon offentlig	Gruppelivs-forsikring	Individuell kapital-forsikring	Individuell rente/pensjons-forsikring	Skade-forsikring	Storebrand Livsforsikring AS	
							2020	2019
Premiereserve	277 856	2 686	1 535	13 020	14 081		309 179	286 511
- herav IBNS	1 843	58	1 427	1 148	24		4 501	4 079
- herav ikke opptjent premieinntekt	1 594	15	26				1 636	1 537
Tilleggsavsetning	10 250	264		180	686		11 380	9 023
Kursreguleringsfond	6 676	211	44	57	165	17	7 170	5 500
Premiefond	1 346	417					1 763	1 505
Innskuddsfond	503						503	511
Pensjonistenes overskuddsfond							0	-0
Villkorad återbäring							0	0
Andre tekniske avsetninger						702	702	649
- herav IBNS						587	587	607
Sum forsikringsforpliktelser	296 632	3 579	1 579	13 256	14 932	720	330 697	303 699

(NOK mill.)	Euroben		SPP Pension & Försäkring		Storebrand Livsforsikring konsern	
	2020	2019	2020	2019	2020	2019
Premiereserve	9 367	8 346	213 170	178 518	531 715	473 375
- herav IBNS	11		1 014	672	5 526	4 752
- herav ikke opptjent premieinntekt					1 636	1 537
Tilleggsavsetning					11 380	9 023
Kursreguleringsfond					7 170	5 500
Premiefond					1 763	1 505
Innskuddsfond					503	511
Pensjonistenes overskuddsfond					0	-0
Villkorad återbäring	1 503	1 500	9 266	7 802	10 769	9 302
Andre tekniske avsetninger					702	649
- herav IBNS					587	607
Sum forsikringsforpliktelser	10 870	9 847	222 436	186 319	564 002	499 865

INDIVIDUELL KAPITALFORSIKRING

(NOK mill.)	Med rett til andel av overskudd	Uten rett til andel av overskudd	Investerings- valg	2020	2019
Premiereserve	2 089	1 845	9 086	13 020	11 350
Tilleggsavsetning	180			180	181
Kursreguleringsfond	35	22		57	51
Sum forsikringsforpliktelser	2 303	1 868	9 086	13 256	11 583

INDIVIDUELL RENTE/PENSJONSFORSIKRING

(NOK mill.)	Med rett til andel av overskudd	Investerings- valg	2020	2019
Premiereserve	8 344	5 737	14 081	13 862
Tilleggsavsetning	686		686	741
Kursreguleringsfond	165		165	131
Sum forsikringsforpliktelser	9 195	5 737	14 932	14 734

KOLLEKTIV PENSJON PRIVAT

(NOK mill.)	Foretaks- pensjon uten investeringsvalg	Fripoliser uten investeringsvalg	Fripoliser med investeringsvalg	Tjeneste- pensjon uten investeringsvalg	Tjeneste- pensjon med investeringsvalg	Pensjonsbevis uten investeringsvalg
Premiereserve	19 086	131 273	17 761	2 733	1 843	150
Tilleggsavsetning	1 636	8 446		163		
Kursreguleringsfond	1 554	4 882		121		5
Premiefond	387	10		234		
Innskuddsfond	503					
Pensjonistenes overskuddsfond	-3			3		
Sum forsikringsforpliktelser	23 163	144 610	17 761	3 254	1 843	155

(NOK mill.)	Tjenestepensjon uten rett til overskudd	Innskudds- pensjon med investeringsvalg	Pensjons- kapitalbevis uten investeringsvalg	Pensjons- kapitalbevis med investeringsvalg	2020	2019
Premiereserve	2 051	64 541	284	38 135	277 856	257 439
Tilleggsavsetning			6		10 250	7 864
Kursreguleringsfond	100		14		6 676	5 118
Premiefond	715				1 346	1 368
Innskuddsfond					503	511
Pensjonistenes overskuddsfond					0	-0
Sum forsikringsforpliktelser	2 866	64 541	304	38 135	296 632	272 301

KOLLEKTIV PENSJON OFFENTLIG

(NOK mill.)	Ytelsesbasert uten investeringsvalg	2020	2019
Premiereserve	2 686	2 686	2 506
Tilleggsavsetning	264	264	236
Kursreguleringsfond	211	211	150
Premiefond	417	417	137
Sum forsikringsforpliktelser	3 579	3 579	3 030

Tabellen nedenfor viser forventede erstatningsutbetalinger (eksklusive gjenkjøp og uttak).

UTVIKLING ERSTATNINGSUTBETALINGER

(NOK mrd.)	Storebrand Livsforsikring AS	SPP	Euroben
0-1 år	13	7	
2-3 år	27	14	1
Over 3 år	272	192	8
Sum	312	213	9

SKADEFORSIKRING

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring AS 2020	2019
Gjenforsikringsandel av forsikringstekniske avsetninger	15	67
Sum eiendeler	15	67
Premiereserve	116	41
IBNS	587	607
Sum	702	649
Kursreguleringsfond	17	14
Sum forsikringsforpliktelser	720	662

KURSREGULERINGSFOND

(NOK mill.)	2020	2019	Endring 2020
Aksjer	3 102	4 424	-1 322
Rentebærende	4 069	1 076	2 992
Sum	7 170	5 500	1 670

Note 38 - Endring forsikringsforpliktelser

FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - KONTRAKTSFASTSATTE FORPLIKTELSE

(NOK mill.)	Premie- reserve	Tilleggs- avsetning	Kurs- regule- ringsfond	Premie-, innskudds- pensjo- nistenes overskudds- fond	Andre tekniske avsetninger skade- forsikringer	Storebrand Livsforsikring AS 2020	2019
Inngående balanse	171 973	9 023	5 500	2 016	649	189 160	185 446
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser							
2.1 Netto resultatførte avsetninger	-554	2 460	1 670	3	106	3 685	3 490
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	240			268		508	199
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	109			4		113	196
2.4 Annen tilordning av overskudd	84					84	43
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-122	2 460	1 670	275	106	4 389	3 928
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser							
3.1 Overføringer mellom fond	164	-108		-26		30	39
3.2 Overføringer til/fra selskapet	39				-52	-13	-236
Valutadifferanser ved omregning av utenlandsk enhet	36	4				40	-16
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	238	-104		-26	-52	57	-213
Utgående balanse	172 089	11 380	7 170	2 266	702	193 607	189 160

FORSIKRINGSFORPLIKTELSE - SÆRSKILT INVESTERINGSFORTEFØLJE

		Storebrand Livsforsikring AS	
(NOK mill.)	Premiereserve	2020	2019
Inngående balanse	114 538	114 538	93 441
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
2.1 Netto resultatførte avsetninger	22 580	22 580	21 134
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	22 580	22 580	21 134
Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
3.1 Overføringer mellom fond	-32	-32	-39
3.2 Overføringer til/fra selskapet			
Valutadifferanser ved omregning av utenlandsk enhet	3	3	2
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	-29	-29	-37
Utgående balanse	137 090	137 090	114 538

Note 39 - Andre forpliktelser

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Leverandørgjeld	142	141	43	59
Offentlige avgifter og skattetrekk	343	293	81	75
Mottatt sikkerhetsstillelser	8 141	2 929	6 118	1 149
Gjeld megler	2 769	248	1 206	137
Ekstern finansiering i eiendommer	1 746	1 140		
Leieforpliktelse rett til bruk eiendel	684	309	6	8
Annen gjeld	451	501	99	22
Sum	14 276	5 560	7 553	1 450

Note 40 - Sikringsbokføring

STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

SIKRING AV VIRKELIG VERDI AV RENTERISIKO OG KONTANTSTRØMSIKRING AV VALUTARISIKO

Storebrand benytter sikring av virkelig verdi på renterisiko. Sikringsobjektene er finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet.

Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå.

Storebrand benytter kontantstrømsikring av valutarisiko på hovedstol og valutarisiko av kredittmargin. Sikringsobjektene er forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi. Den andelen av gevinst eller tap på sikringsinstrumentet som vurderes til å være en effektiv sikring, innregnes i totalresultatet. Andelen reklassifiseres senere til resultatet i takt med resultateffektene på sikringsobjektet. Sikringseffektiviteten er pr 31.12.20 på 94 prosent.

Sikringsinstrument/sikringsobjekt

(NOK mill.)	2020				2019			
	Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾		Ført over total- resultat	Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾		Ført over total- resultat
		Eiendeler	Gjeld			Eiendeler	Gjeld	
Renteswapper	2 273	1 094		141	2 273	1 062		-55
Ansvarlig lånekapital	-2 238		3 420	-2	-2 238		3 243	19

1) Balanseførte verdier per 31.12.

SIKRING AV NETTOINVESTERING STOREBRAND HOLDING AB

Storebrand har i 2020 benyttet sikringbokføring på sin nettoinvestering i Storebrand Holding AB. Det er benyttet 3 mnd rullerende valutaderivater, hvor spotelementet i disse er benyttet som sikringsinstrument. Effektiv andel av sikringsinstrumentene er innregnet i totalresultatet. Det foretas en delvis sikring av nettoinvesteringen i Storebrand Holding AB og det forventes derfor at sikringseffektiviteten fremover vil være om lag 100 prosent. Det er bokført en kostnad på 868 millioner i totalresultatet knyttet til sikring av Storebrand Holding AB, mot en inntekt på 322 millioner i 2019.

Sikringsinstrument/sikringsobjekt

(NOK mill.)	2020			2019		
	Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾		Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾	
		Eiendeler	Gjeld		Eiendeler	Gjeld
Valutaderivater	-4 700		27	-4 700		27
Innlån benyttet som sikringsinstrument	-3 650		3 815	-3 650		3 426
Underliggende objekter		10 045			9 045	

1) Balanseførte verdier per 31.12.

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

SIKRING AV VIRKELIG VERDI AV RENTERISIKO OG KONTANTSTRØMSIKRING AV VALUTARISIKO

Storebrand benytter sikring av virkelig verdi på renterisiko. Sikringsobjektene er finansielle forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet. Verdiendringer på sikringsobjektet som er henførbare til den sikrede risikoen, justerer sikringsobjektets balanseførte verdi og innregnes i resultatet. Sikringseffektiviteten følges opp på papirnivå.

Storebrand benytter kontantstrømsikring av valutarisiko på hovedstol og valutarisiko av kredittmargin. Sikringsobjektene er forpliktelser som måles til amortisert kost. Derivater regnskapsføres til virkelig verdi. Den andelen av gevinst eller tap på sikringsinstrumentet som vurderes til å være en effektiv sikring, innregnes i totalresultatet. Andelen reklassifiseres senere til resultatet i takt med resultateffektene på sikringsobjektet. Sikringseffektiviteten er pr 31.12.20 på 94 prosent.

Sikringsinstrument/sikringsobjekt

(NOK mill.)	2020					2019				
	Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾		Resultat- ført	Ført over total- resultat	Kontrakt/ nominell verdi	Balanseført verdi ¹⁾		Resultat- ført	Ført over total- resultat
		Eiendeler	Gjeld				Eiendeler	Gjeld		
Renteswapper	2 273	1 094			141	2 273	1 062			-55
Ansvarlig lånekapital	-2 238		3 420	-2	-173	-2 238		3 243	-5	19

1) Balanseførte verdier per 31.12.

Storebrand sikrer en eksponering i referanserenten EURIBOR 3M.

Storebrand sikrer en eksponering på 300 millioner euro nominelt i EURIBOR 3M.

Storebrand følger markedsutviklingen relatert til bortfall av referanserenter. Nye referanserenter vil påvirke forvaltningen av kundeporteføljer, men omfang og effektene vil spesielt avhenge av fremtiden for NIBOR og STIBOR.

LIBOR for ulike valuta skal være tilgjengelig ut 2021, men overgangen til nye "overnight-renter" kan synes å gå raskere enn først antatt. Dette vil kunne medføre at enkelte av "Panel-bankene" kan slutte å kvotere LIBOR-rentene. LIBOR-rentene kan bli mindre attraktive å benytte, og i noen sammenhenger har nye "overnight" referanserenter allerede blitt tatt i bruk. Overgang til nye referanserenter og fastsettelse av "fallbacks" er blitt administrert ISDA. Effektene av "fallbacks" vil bli publisert av Bloomberg. For å sikre ordlyden i avtalene mellom markedsaktørene, har ISDA lagt ut en "Protocol" (ISDA 2020 IBOR Fallbacks Protocol), og det forventes at de fleste markedsaktører vil tiltre "Protocol". Storebrand Asset Management planlegger å tiltre "Protocol" på vegne av livselskapene i konsernet. NIBOR og STIBOR vil ikke påvirkes med det første, og administrator av disse referanserentene har ambisjon om videreføring også etter 2021. GBP LIBOR forventes erstattes av SONIA (Sterling Overnight Index Average). USD LIBOR forventes erstattet av SOFR (Secured Overnight Financing Rate), og EUR LIBOR vil erstattes av EUR ESTER. Overgangen til "overnight-renter" for de største valutaene, vil også kunne påvirke videreføring av NIBOR. NIBOR vil da kunne erstattes med NOWA (Norwegian Overnight Weighted Average).

Derivatet som sikrer EURIBOR 3M risikoen er en cross currency swap på 300 millioner euro nominelt.

Note 41 - Sikkerhetsstillelser

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Avgitte sikkerhetsstillelser for derivathandel	3 380	904	928	197
Mottatte sikkerhetsstillelser for derivathandel	-8 828	-3 939	-6 817	-2 170
Sum mottatte og avgitte sikkerhetsstillelser	-5 448	-3 035	-5 889	-1 973

CSA-avtalene som er inngått med 13 motparter regulerer hva som kan benyttes av sikkerheter av partene ved inngåtte OTC-kontrakter. De fleste avtalene har et minimum overføringsbeløp på EUR 500.000. I alle avtaler er det definert at kontanter i EUR og NOK kan benyttes som sikkerhetsstillelse. I en del av avtalene er også statsobligasjoner definert som godkjent sikkerhetsstillelse. Renter beregnes på henholdsvis NOWA- og EONIA rentene.

Avgitt sikkerhetsstillelse for futures og opsjoner reguleres daglig med bakgrunn i daglig marginavregning på de enkelte kontrakter.

Sikkerhetsstillelser er mottatt og avgitt både i form av kontanter og verdipapirer. Sikkerhetsstillelser i form av kontanter er balanseført og klassifisert som andre fordringer og andre forpliktelser, henholdsvis note 36 og 39.

Note 42 - Betingede forpliktelser

(NOK mill.)	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Ikke innkalt restforpliktelser vedrørende limited partnership	8 251	7 297	7 686	6 433
Sum betingede forpliktelser	8 251	7 297	7 686	6 433

Storebrand Livsforsikring AS har ubenyttede kredittrammer i forbindelse med utlån til og fordringer på kunder, se note 9 kredittrisiko.

Selskapene i Storebrand driver en omfattende virksomhet i Norge og utlandet og er gjenstand for kundeforhold og kan bli part i rettsvister.

Note 43 - Transaksjoner med nærstående parter

Storebrand Livsforsikring har transaksjoner med øvrige selskaper i Storebrand konsernet, ledende ansatte samt aksjonærer i Storebrand ASA. Dette er transaksjoner som er en del av de produkter og tjenester som tilbys av selskapet til sine kunder. Transaksjonene inngår til markedsmessige betingelser og omfatter tjenestepensjon, privat pensjonssparing, skadeforsikring, leie av lokaler, bankinnskudd, utlån, kapitalforvaltning og fondssparing.

Storebrand Livsforsikring AS har i løpet av 2020 kjøpt boliglån utstedt fra søsterselskapet Storebrand Bank ASA. Transaksjonene er gjennomført til markedsmessige betingelser. Verdien av porteføljen som er overført i 2020 er 5,2 milliarder kroner. Total verdi av porteføljen pr 31.12.2020 er 17,7 milliarder kroner. Storebrand Livsforsikring betaler honorar til Storebrand Bank i forbindelse med forvaltning av lånene, beløpet for 2020 er 68,9 millioner kroner.

Interne transaksjoner mellom konsernselskaper er eliminert i konsernregnskapet, med unntak av transaksjoner mellom kundeporteføljene i Storebrand Livsforsikring AS og andre enheter i konsernet. Se nærmere beskrivelse i note 1 Regnskapsprinsipper.

Se også note 22 Ledende ansatte og note 30 Konsernselskaper og tilknyttede selskaper.

(NOK mill.)	2020		2019	
	Kjøp/salg av tjenester	Fordringer/gjeld	Kjøp/salg av tjenester	Fordringer/gjeld
Konsernselskap:				
Storebrand ASA	41	-1	44	
Storebrand Bank ASA	49	2	43	-2
Storebrand Asset Management AS	-56	30	2	36
Storebrand Forsikring AS	154	45	125	46

Note 44 - Solvens II

Storebrand Livsforsikring er et forsikringsselskap regulert etter Solvens II.

Beregningene nedenfor er for Storebrand Livsforsikring AS (solo-beregning). Det er ikke krav om å rapportere solvensmargin for Storebrand Livsforsikring Konsern. Storebrand ASA rapporterer solvensmargin for Storebrand Konsern (gruppe-beregning).

Solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet beregnes i henhold til Solvens II-forskriften § 46 (1)-(3) etter standardmetoden og inkluderer effekten av overgangsordningen for aksjer i henhold til Solvens II-forskriften § 58.

SOLVENSKAPITAL

(NOK mill.)	Total	31.12.20		31.12.19	
		Gruppe 1 ubegrenset	"Gruppe 1 begrenset	Gruppe 2	Gruppe 3
Aksjekapital	3 540	3 540			
Overkurs	9 711	9 711			
Avstemmingsreserve	23 393	23 393			
<i>Herav effekt av overgangsordning</i>	4 815	4 815			
Ansvarlige lån	8 734		1 131	7 602	
Utsatt skattefordel	0				
Risikoutjevningfond	438			438	
Forventet utbetalt utbytte/konsernbidrag	-1 709	-1 709			
Total grunnleggende solvenskapital	44 107	34 935	1 131	8 040	
Total solvenskapital	44 107				
Total solvenskapital tilgjengelig til å dekke minstekapitalkravet	37 528	34 935	1 131	1 461	

SOLVENSKAPITAL- OG MARGIN

(NOK mill.)	31.12.20	31.12.19
Marked	21 635	18 583
Motpart	818	702
Liv	7 044	7 055
Helse	644	564
Operasjonell	1 062	1 036
Diversifisering	-5 318	-5 043
Tapsabsorberende skatteeffekt	-5 367	-4 740
Totalt solvenskapitalkrav forsikringsselskap	20 518	18 156
Solvensmargin med overgangsregler	215,0 %	224,8 %
Minimumskapitalkrav	7 306	6 512
Minimumsmargin	513,7 %	539,3 %

Note 45 - Kapitalavkastning

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS

	2020		2019		2018		2017 ¹⁾		2016 ¹⁾	
	Bokført avkastning	Markeds- avkastning	Bokført avkastning	Markeds- avkastning	Bokført avkastning	Markeds- avkastning	Bokført avkastning	Markeds- avkastning	Bokført avkastning	Markeds- avkastning
Kollektivporteføljen totalt	4,8 %	5,5 %	3,8 %	5,5 %	3,2 %	2,4 %	4,5 %	5,1 %	5,7 %	4,5 %
Per portefølje:										
Kollektiv ytelse	4,3 %	5,6 %	4,2 %	6,1 %	2,2 %	0,5 %	3,8 %	4,5 %	5,5 %	4,2 %
Sverige filial	3,0 %	2,3 %	4,5 %	6,1 %	4,4 %	1,1 %	6,1 %	5,7 %	4,2 %	3,3 %
Fripoliser	5,0 %	5,7 %	3,9 %	5,5 %	3,5 %	2,9 %	4,7 %	5,4 %	5,7 %	0,0 %
Individual	3,6 %	3,9 %	3,6 %	4,7 %	2,9 %	0,0 %	4,5 %	4,2 %	6,4 %	4,3 %

1) Endret sammenligningstall til å samsvare med tildeling i kontoføring.

	2020	2019	2018	2017	2016
Kapitalavkastning selskapsporteføljen	1,6 %	2,8 %	2,5 %	4,6 %	4,7 %

Note 46 - Antall ansatte

	Storebrand Livsforsikring konsern		Storebrand Livsforsikring AS	
	2020	2019	2020	2019
Antall ansatte per 31.12	1 251	1 282	804	749
Gjennomsnittlig antall ansatte	1 265	1 290	778	740
Antall årsverk per 31.12	1 232	1 265	795	740
Gjennomsnittlig antall årsverk	1 247	1 273	769	738

Note 47 - Solgt/awiklet virksomhet

Storebrand Livsforsikring AS har i løpet av året solgt datterselskapet Storebrand Finansiell Rådgivning til Storebrand Bank ASA. Salget er gjort til markedsmessige vilkår.

Erklæring fra styrets medlemmer og administrerende direktør

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS OG STOREBRAND LIVSFORSIKRING KONSERN

Styret og administrerende direktør har i dag behandlet og godkjent årsberetningen og årsregnskapet for Storebrand Livsforsikring AS og Storebrand Livsforsikring Konsern for 2020 (årsrapporten 2020).

Regnskapet er avlagt i overensstemmelse med kravene årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper for morselskapet og i overensstemmelse med kravene i IFRS som godkjent av EU for konsernet samt norske tilleggskrav i verdipapirhandelloven.

Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning er årsregnskapet for 2020 utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder, og opplysningene i regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets eiendeler, gjeld og finansielle stilling og resultat som helhet per 31. desember 2020. Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning gir årsberetningen en rettviseende oversikt over viktige begivenheter i regnskapsperioden og deres innflytelse på årsregnskapet. Etter styrets og administrerende direktørs beste overbevisning gir også beskrivelsen av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står overfor i neste regnskapsperiode, samt beskrivelsen av nærstående vesentlige transaksjoner, en rettviseende oversikt.

Lysaker, 9. februar 2021
Styret i Storebrand Livsforsikring AS

Odd Arild Grefstad (sign.)
styrets leder

Martin Skancke (sign.)

Vibeke Hammer Madsen (sign.)

Hanne Seim Grave (sign.)

Jørn Hilstad (sign.)

Hans Henrik Klouman (sign.)

Jan Otto Risebrobakken (sign.)

Geir Holmgren (sign.)
administrerende direktør

Til generalforsamlingen i Storebrand Livsforsikring AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Storebrand Livsforsikring AS sitt årsregnskap, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, totalresultat, oppstilling over endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2020, totalresultat, oppstilling over endring i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende selskapsregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Storebrand Livsforsikring AS per 31. desember 2020 og av selskapets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet Storebrand Livsforsikring AS per 31. desember 2020 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2020. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet. Vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

PricewaterhouseCoopers AS, Dronning Eufemias gate 71, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Virksomheten i konsernet har i hovedsak vært uendret sammenlignet med fjoråret. Det har ikke vært regulatoriske endringer, transaksjoner eller hendelser av vesentlig betydning for årsregnskapet 2020 som har avledet nye fokusområder.

Sentrale forhold ved revisjonen

Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen

Verdsettelse av forsikringsforpliktelsene i livsforsikring

Vi har fokusert på verdsettelsen av forsikringsforpliktelsene fordi det er vesentlige estimater i regnskapet. Estimatenes innebærer komplekse vurderinger av sannsynligheten for at forsikrede hendelser inntreffer, og usikkerhet knyttet til hvorvidt avsetningene er tilstrekkelig til å dekke de totale forpliktelsene overfor forsikringstakerne. Små justeringer av forutsetningene kan ha vesentlig betydning for størrelsen på estimatene.

Beregningen av forsikringsforpliktelsene vil i stor grad avhenge av god datakvalitet i forsikringssystemet og anvendelse av forutsetninger som er i tråd med regulatoriske bestemmelser og hensiktsmessige bransjestandarder.

Se note 1, 2, 6 og 37 til regnskapet hvor ledelsen gir en nærmere beskrivelse av forsikringsforpliktelsene, forutsetningene og estimatusikkerhet.

Ved vår revisjon har vi vurdert og testet utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder, herunder selskapets interne reberegninger av forsikringsforpliktelsene. Vi undersøkte også om ledelsen hadde etablerte effektive kontroller som sikret god datakvalitet ved beregningen av forsikringsforpliktelsene. Dette inkluderte kontroller rettet mot datainnhenting, databehandling, avstemming av forsikringssystemene samt generelle IT-kontroller relevante for finansiell rapportering. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte effektivt.

Vi har også utført uavhengige kontrollberegninger for et utvalg av forsikringsforpliktelsene ved bruk av våre aktuarielle modeller og sammenlignet mot selskapets beregninger. Vi benyttet våre egne aktuarer i dette arbeidet. Kontrollberegningene viste ikke avvik av betydning.

Vi har vurdert og utfordret ledelsens anvendelse av sentrale forutsetninger som ligger til grunn for estimatet av forsikringsforpliktelsene. Det samme gjorde vi for den metoden og de modeller ledelsen benyttet. Vi benyttet våre egne aktuarer i deler av dette arbeidet. Våre funn er at forutsetninger, metoder og modeller var i tråd med bransjestandarder, regulatoriske bestemmelser og var anvendt konsistent.

Vi har også vurdert og kommet til at informasjonen i notene om forsikringsforpliktelsene er tilstrekkelig og dekkende.

Verdsettelse av investeringseiendom

Konsernet har investeringseiendom som i hovedsak består av kontor og handelseiendom. Vi har fokusert på investeringseiendom fordi det er et estimat og utgjør en betydelig del av konsernets balanse.

Eiendommene verdsettes til virkelig verdi og er klassifisert i nivå 3 etter IFRS 13.

Ved vår revisjon har vi vurdert og testet utformingen og effektiviteten av etablerte kontroller for kvalitetssikring av anvendte forutsetninger og beregningsmetoder, herunder selskapets interne verddivurdering av investeringseiendom. Vi undersøkte særlig om ledelsen hadde etablert kontroller som skal sikre vurdering av markedsleie og avkastningskrav. Vi fant at det var etablert rutiner som sikrer at disse elementene

Verdsettelse av eiendommene innebærer bruk av forutsetninger som er gjenstand for skjønnsanvendelse fra ledelsens side. Viktige forutsetninger for verdien av den enkelte eiendom er i første rekke forventede fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav.

Grunnlaget for ledelsens estimat er en intern verdsettelsesmodell og eksterne verdivurderinger. Ledelsen innhenter observasjoner av markedsdata fra ulike markedsaktører. Ledelsen vurderer rimeligheten av sine egne estimater gjennom innhentelse av verdsettelse fra eksterne verdsetterne for et utvalg eiendommer på rullerende basis. Verdsetterne ble engasjert av selskapets ledelse.

For en nærmere beskrivelse av investeringseiendom, metoden som benyttes og forutsetningene som ligger til grunn for verdsettelsen, se note 1, 2, 11 og note 29 til regnskapet.

regelmessig kontrolleres mot både eksterne verdsettelse og markedsdata. De kontrollene vi har valgt å bygge på fungerer etter vårt syn effektivt.

Vi har innhentet, lest og forstått den interne verdsettelsesmodellen. Vi kom til at modellen inneholder de elementer som regnskapsregelverket krever og derfor er hensiktsmessig for bruk til å fastsette virkelig verdi på konsernets investeringseiendom. Vi kontrollerte om- og fant at modellen foretok matematisk riktige beregninger.

I vår vurdering av verdsettelsene har vi utfordret benyttede forutsetninger for forventede fremtidige kontantstrømmer og avkastningskrav ved å sammenligne dem mot informasjon fra relevante eksterne kilder for et utvalg eiendommer. Bakgrunnen for vesentlige endringer i verdi fra tidligere perioder var gjenstand for diskusjoner med ledelsen. Vi fant at forutsetningene stemte godt overens med informasjon fra relevante kilder og at forklaringer på vesentlige endringer i verdi var basert på endringer i informasjonen fra relevante kilder.

Vi vurderte også verdsetternes kvalifikasjoner, kompetanse og objektivitet. Vi har gjennomgått engasjementsbrevene for verdsettelsesoppdragene for å vurdere hvorvidt det var klausuler eller honorarbestemmelser som kunne påvirke deres objektivitet eller på noen annen måte ha begrenset deres oppdrag. Vi fant ingen indikasjoner på slike forhold. De interne verdifastsettelse sammenlignet vi mot de eksterne verdsetternes anslag på verdier for utvalgte eiendommer. Vi utfordret ledelsen på avvik av betydning og innhentet forklaringer til avvik. Vi vurderte forklaringene som rimelige.

Vi har også vurdert og kommet til at informasjonen om investeringseiendom var i henhold til kravene i regnskapsreglene og ga en hensiktsmessig beskrivelse av metoden som ble benyttet og forutsetningene som lå til grunn for verdsettelsen.

Verdsettelse av finansielle eiendeler til virkelig verdi

Vi har fokusert på dette området både fordi finansielle eiendeler til virkelig verdi utgjør en betydelig del av eiendelene i balansen og fordi markedsverdien i enkelte tilfeller må estimeres ved hjelp av

Ved vår revisjon har vi vurdert utforming og testet effektivitet av Storebrands etablerte kontroller over verdsettelse av finansielle eiendeler til virkelig verdi. Dette omfattet særlig kontroller som sikret fullstendig og nøyaktig anvendelse av markedspriser og andre observerbare stamdata, avkastningskontroller og generelle IT-kontroller relevante for finansiell

verdsettelsesmodeller som vil inneholde skjønn.

Hovedandelen av de finansielle eiendelene som regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet er basert på priser i aktive markeder (nivå 1 investeringer) eller er avledet fra observerbar markedsinformasjon (nivå 2 investeringer). For disse eiendelene er det viktig med rutiner og prosesser som sikrer et nøyaktig grunnlag for verdsettelsen.

For finansielle eiendeler som er verdsatt basert på modeller og enkelte forutsetninger som ikke er direkte observerbare (nivå 3 investeringer), har vi fokusert på både modellene og de forutsetningene som ligger til grunn for verdsettelsen.

Se note 1, 2 og 11 for en beskrivelse av verdsettelse av finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi over resultatet.

rapportering. De kontrollene vi valgte å bygge på fungerte etter vårt syn effektivt.

For finansielle eiendeler som er verdsatt ved hjelp av modeller og bruk av enkelte forutsetninger som ikke er direkte observerbare, har vi vurdert verdsettelsesprinsipper, modellene og forutsetningene, som ble anvendt. Vi fant at modellene og forutsetningene var hensiktsmessige og anvendt konsistent.

For et utvalg investeringer testet vi også at virkelig verdi var i samsvar med eksterne verdsettelsesprinsipper. Der det er relevant har vi tatt stilling til påliteligheten av kildene som benyttes. Våre tester avdekket ikke vesentlige avvik.

Vi har også vurdert og funnet at noteinformasjonen om konsernets verdsettelsesprinsipper og virkelig verdi fastsettelse var tilstrekkelig og hensiktsmessig.

Usikre skatteposisjoner

Skattereglene for livsforsikringsforetak og finanskonsern er komplekse, og har gjennomgått vesentlige endringer de siste årene. Som beskrevet i note 26 har det som en del av konsernets virksomhet oppstått usikre skatteposisjoner knyttet til avviklingen av et datterselskap i 2015 og innføringen av nye skatteregler for livsforsikringsforetak i 2018. Det knytter seg betydelig skjønn til ledelsens vurdering av hvorvidt de usikre skatteposisjonene skal innregnes i regnskapet. De usikre skatteposisjonene har derfor vært et fokusområde.

Vi har gjennomgått og utfordret ledelsens vurdering av de usikre skatteposisjonene. Som grunnlag for sine vurderinger har ledelsen blant annet innhentet eksterne juridiske vurderinger. Vi har vurdert de eksterne juristenes kompetanse, integritet og objektivitet. Vi har evaluert de eksterne vurderingene, om argumentene i advokatens vurderinger er rimelige og om avveiningene fremstår som nøytrale.

Vi har også vurdert informasjonen om de usikre skatteforpliktelsene i årsregnskapet, og fant at informasjonen dekker kravene i regnskapsreglene.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde, for selskapsregnskapet i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for konsernregnskapet i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og på tilbørlig måte opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte regnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Vi gir styret en uttalelse om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og om at vi har kommunisert og vil kommunisere med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de sakene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse sakene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av saken, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at en sak ikke skal omtales i beretningen siden de negative konsekvensene av en slik offentliggjøring med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at saken blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 9. februar 2021

PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Steffensen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Ord og uttrykk

GENERELT

Ansvarlig lånekapital

Ansvarlig lånekapital er lån som har prioritet etter all annen gjeld. Ansvarlig lånekapital er en del av kapitalen ved beregning av solvenskapital.

Durasjon

Gjennomsnittlig gjenværende løpetid på kontantstrømmen til rentebærende papirer. Modifisert durasjon er beregnet på grunnlag av durasjon og uttrykker verdifølsomhet i forhold til underliggende renteendringer.

Egenkapital

Egenkapitalen består av innskutt egenkapital, opptjent egenkapital og minoritetsinteresser. Innskutt egenkapital omfatter aksjekapital, overkurs og annen innskutt egenkapital. Opptjent egenkapital omfatter annen egenkapital og andre fond.

Solvens II

Solvens II er et felles europeisk regelverk for regulering av forsikringsbransjen. Under solvens II vil størrelsen på kapitalkravet bli bestemt av hvor mye risiko selskapet er utsatt for.

FORSIKRING

Gjenforsikring (Reassuranse)

Overføring av en del av risikoen til et annet forsikringselskap.

IBNR-avsetninger (incurred but not reported)

Avsetninger for erstatninger for forsikringstilfeller som er inntruffet, men ennå ikke meldt til forsikringselskapet.

RBNS-avsetninger (reported but not settled)

Avsetninger for erstatninger for meldte, men ikke oppgjorte erstatninger.

LIVSFORSIKRING

KAPITALAVKASTNING

Bokført kapitalavkastning viser netto realiserte inntekter av finansielle eiendeler inklusiv verdiregulering på fast eiendom og valutakursendringer på finansielle eiendeler uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige kapital i henholdsvis kundefond med garanti og i selskapsporteføljen i året. Markedsavkastning viser realiserte inntekter av finansielle eiendeler, verdiregulering av fast eiendom og årets endring i kursreserver, uttrykt i prosent av selskapets gjennomsnittlige kapital i henholdsvis kundefond med garanti og i selskapsporteføljen i året målt etter markedsverdi.

KOLLEKTIVE KONTRAKTER

Kollektiv ytelsespensjon (defined benefit - DB)

Garanterte utbetalinger av pensjoner fra avtalt alder og så lenge den forsikrede lever. Alternativt kan det avtales at pensjonen opphører ved en bestemt alder. Produktet tilbys både innenfor privat og offentlig sektor. Dekninger er alders-, uføre- og etterlattepensjon.

Kollektiv innskuddspensjon (defined contribution - DC)

I kollektiv innskuddspensjon er premien gitt som prosent av lønn, mens utbetalingene er ukjente. Kunden bærer all finansiell risiko i oppsparingsperioden.

Kollektive ettårige risikodekninger

Disse produktene har garanterte utbetalinger ved død og uførhet, samt premiefritak ved uførhet.

Fripoliser (ytelse) og pensjonskapitalbevis (innskudd)

Dette er kontrakter med opptjente rettigheter som utstedes ved utmeldelse fra eller opphør av pensjonsavtaler.

Gruppelivsforsikring

Kollektiv livsforsikring der forsikringssummen utbetales som engangsbeløp ved død dersom avdøde var medlem av gruppen. Slik forsikring kan ha uførekapitalforsikring knyttet til seg.

Unit Linked

Livsforsikring med investeringsvalg hvor kunden selv kan påvirke risiko og avkastning gjennom valg av plassering i ulike fond. Gjelder både individuelle forsikringer og kollektiv innskuddspensjon.

INDIVIDUELLE KONTRAKTER

Individuell rente- eller pensjonsforsikring

Kontrakter med garanterte utbetalinger så lenge den forsikrede lever. Alternativt kan det avtales at pensjonen opphører ved en bestemt alder.

Individuell kapitalforsikring

Kontrakter med engangsutbetaling ved oppnådd alder, død og uførhet.

Individuell fondsforsikring

Kapitalforsikring eller renteforsikring hvor kunden bærer den finansielle risikoen.

Kontraktsfastsatte forpliktelser

Avsetninger til premiereserve for kontraktfastsatte forpliktelser skal minst utgjøre forskjellen mellom kapitalverdien av selskapets fremtidige forpliktelser og kapitalverdien av de fremtidige nettopremier (prospektiv beregningsmetode). Tilleggsytelser som følge av tilført overskudd medregnes.

RESULTAT

Administrasjonsresultat

Administrasjonsresultatet er forskjellen mellom de premier som betales av kunder i henhold til tariff og selskapets faktiske driftskostnader. Inntektene består av gebyrer som er basert på størrelsen av kundemidler, premievolum eller

antall i form av stykkpris. Driftskostnadene består blant annet av personalkostnader, markedsføring, provisjoner og IT-kostnader.

Finansresultat

Finansresultatet består av netto finansinntekter fra finansielle eiendeler for kollektivporteføljen (kollektive og individuelle produkter uten investeringsvalg) fratrukket garantert avkastning.

Risikoresultat

Risikoresultatet består av premier selskapet tar for å dekke forsikringsrisikoer med fradrag for faktiske kostnader i form av forsikringsavsetninger og utbetalinger for forsikringshendelser som død, pensjon, uførhet og ulykke.

ØVRIGE BEGREPER

Forsikringsmessige avsetninger livsforsikring

For nærmere beskrivelse av forsikringsmessige avsetninger og periodisering av premier og erstatninger se note 1- regnskapsprinsipper.

Soliditetskapital

I begrepet soliditetskapital inngår egenkapital, ansvarlig lånekapital, risikoutjevningsfond, kursreguleringsfond, tilleggsavsetning, villkorad återbäring, over-/underverdi på obligasjoner til amortisert kost og opptjent resultat. Soliditetskapitalen regnes også ut i prosent av samlede kundefond eksklusive tilleggsavsetninger og villkorad återbäring.

Bufferkapital

Består av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger og villkorad återbäring.

FINANSIELLE DERIVATER

Finansielle derivater omfatter et vidt spekter av instrumenter hvor verdier og verdiutvikling er avledet av aksjer, obligasjoner, valuta eller andre tradisjonelle finansielle instrumenter. I forhold til tradisjonelle instrumenter som aksjer og obligasjoner innebærer derivater mindre kapitalbinding og brukes som et fleksibelt og kostnadseffektivt supplement til tradisjonelle finansielle instrumenter i kapitalforvaltningen. Finansielle derivater kan brukes både til sikring av uønsket finansiell risiko og som et alternativ til tradisjonelle instrumenter for å ta ønsket risiko.

Aksjeopsjoner

Kjøp av aksjeopsjoner innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av aksjer til en fast kurs. Aksjeopsjoner kan også være knyttet til aksjeindekser i stedet for enkeltaksjer. Salg av aksjeopsjoner innebærer tilsvarende ensidige forpliktelser. I hovedsak benyttes børs-omsatte og clearede opsjoner.

Aksjefutures (aksjeindeks futures)

Aksjefutures kan være knyttet til enkeltaksjer, men er normalt knyttet til aksjeindekser. Aksjefutures er standardiserte terminavtaler som er børsnotert og gjenstand for clearing. Gevinster og tap beregnes daglig, og gjøres opp påfølgende dag.

Basisswapper

Basisswapper innebærer avtaler om bytte av hovedstol og rentebetingelser mellom ulike valuta. Ved avtalenes utløp byttes hovedstol tilbake til opprinnelig valuta. Basisswapper brukes blant annet for å sikre avkastning i en konkret valuta samt sikre valutaeksponering.

Fremtidige renteavtaler (FRA)

Fremtidige renteavtaler (FRA) innebærer avtaler om å betale eller motta forskjellen mellom en fast avtalt rente og en fremtidig rente på et fastsatt beløp for en bestemt periode frem i tid. Denne differansen gjøres opp i begynnelsen av den fremtidige perioden. FRA er spesielt velegnet til styring av kortsiktig renterisiko.

Kredittderivat

Med kredittderivat menes en finansiell kontrakt som overfører hele eller deler av kredittrisikoen knyttet til lån, obligasjoner eller lignende fra kjøperen av beskyttelsen (selgeren av risiko) til selgeren av beskyttelsen (kjøperen av risiko). Kredittderivater er omsettelige instrumenter som gjør det mulig å overføre kredittisiko knyttet til bestemte aktiva til en tredje part uten å selge aktivaene.

Rentefutures

Rentefutures er knyttet til statsobligasjoner eller kortsiktige referanserenter. Rentefutures er standardiserte terminavtaler og er gjenstand for børsnotering og clearing. Gevinster og tap beregnes daglig og gjøres opp påfølgende dag.

Renteswapper/assetswapper

Renteswapper/assetswapper innebærer en tidsbegrenset avtale om bytte av rentebetingelser mellom to parter. Normalt er det tale om bytte av fast rente mot flytende rente. Instrumentet brukes for å styre eller endre renterisiko.

Renteopsjoner

Renteopsjoner kan være knyttet til pengemarkedsrenter eller obligasjoner. Kjøp av renteopsjoner knyttet til obligasjoner (også kalt for obligasjonsopsjoner) innebærer ensidige rettigheter til kjøp eller salg av obligasjoner til avtalte kurs. Renteopsjoner kan brukes som et fleksibelt instrument for styring av både kortsiktig og langsiktig renterisiko.

Valutaterminer/valutaswapper

Valutaterminer/valutaswapper innebærer avtaler om fremtidig kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Instrumentene brukes i hovedsak til å valutasikre verdipapirbeholdninger, bankbeholdninger, ansvarlig lån og forsikringsmessige avsetninger i valuta. Spotforretninger inkluderes også i disse instrumentene.

Valutaopsjoner

Valutaopsjoner gir innehaver en rett, men ingen plikt til fremtidige kjøp og salg av valuta til forhåndsbestemte kurser. Valutaopsjoner brukes til å valutasikre ansvarlig lån i valuta.

